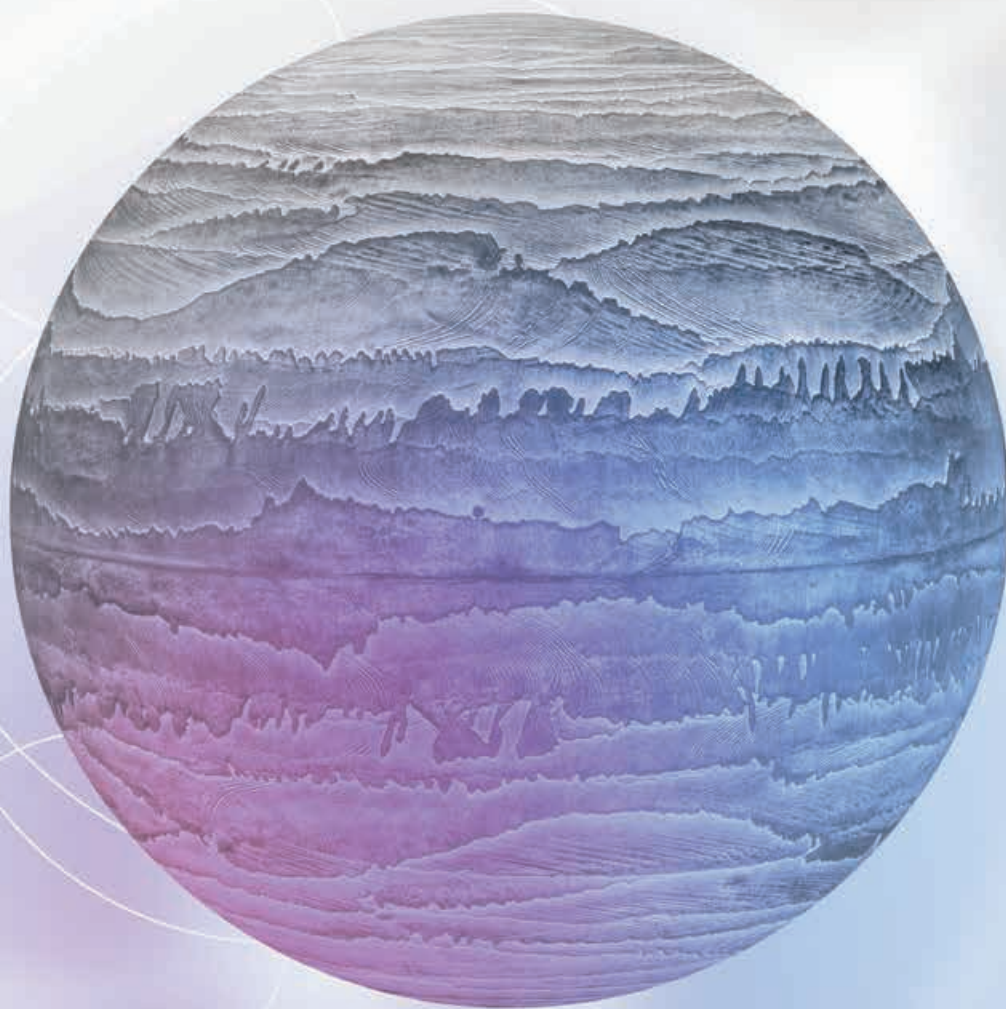

ESSENTIA

a r t i s

*Az MMA művészeti ösztöndíjasainak
összművészeti kiállítása és programsorozata*

ESSENTIA

a r t i s

*Az MMA 2025-ben végzett
művészeti ösztöndíjasainak
összművészeti kiállítása és programsorozata*

PESTI VIGADÓ, AZ MMA SZÉKHÁZA
2026. FEBRUÁR 28. – MÁJUS 9.

Budapest, 2026

Szerkesztő:
Buzás Boglárka

Szöveggondozás és korrektúra:
Buzás Boglárka, Angyal István

Portréfotók:
Balogh Sára Borbála

Az Essentia Artis programsorozat főszervezője:
Kecskés Noémi

Kurátorok:
iski Kocsis Tibor, Józsa Judit, Szalai Bálint

Kiállításszervezés, installáció:
Marczin István

Kiállítótéri szövegek:
iski Kocsis Tibor, Kővári-Szeli Dorina, Bohák Fanni, Gönde András

Kommunikáció és marketing:
Kecskés Noémi, Szathmáry Melinda

Kiadja a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti
és Módszertani Kutatóintézet (MMA MMKI).

A kiadásért felel:
Dr. Csáji László Koppány, az MMA MMKI igazgatója

Elérhetőség:
Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti
és Módszertani Kutatóintézet
1121 Budapest, Budakeszi út 38.
www.mma-mmki.hu

ISBN 978-615-6669-33-9

Grafikai terv és nyomdai előkészítés:
Sejben Richárd

Nyomdai munkálatok: Tibuktu Bt.
1046 Budapest, Klauzál utca 9.

A borítón Dorogi János *Ars Naturae* No. 44. című műve látható.

TARTALOM

Köszöntők	4	Kulin Borbála	100
Dr. Adamovich Ferenc Tamás	8	Lázár Bence András	102
Adorjáni Bálint	10	Madár Helga	104
Ambrus Emese	12	Magyari Tekla	106
Andrasev Nadja	14	Marcsák Gergely	108
Andrusko Marcella	16	Mayer Éva	110
Antal Imola	18	Mayer Hella	112
Ábrahám Nóra	20	Máthé Zsolt András	114
Balog Alexandra	22	Melkovics Tamás	116
Bágyi Balázs	24	Méry János	118
Bánki Ákos	26	Miklósi Ádám	120
Belicza László Gábor	28	Móré Levente	122
Bicsák Rita	30	Nagy Márton	124
Blaskó Borbála	32	Németh Márk Botond	126
Buglya Zsófia	34	Némethné Gyüre Júlia	128
Cseke-Marosi Eszter	36	Nyitrai László	130
Csiby Gergely	38	Onhausz Miklós	132
Dorogi János	40	Ország Martin	134
Farkas Ferenc	42	Pálfalvi Tamás	136
Farkas Gábor	44	Pós Krisztián	138
Ferencz Zoltán	46	Rab Enikő Sarolta	140
Földi Kinga	48	Rabb Dániel Zombor	142
Funk Bogdán	50	Rádlér Luca	144
Gábor Enikő	52	Rudolf Anica	146
Gergely Réka	54	Sándor László	148
Giczy Kristóf Kálmán	56	Seregély Mirtill	150
Haid Attila	58	Somogyi Emese	152
Hevesi Annabella	60	Söptei Eszter	154
Horváth Bálint Gábor	62	Szalai Bálint	156
Horváth László Imre	64	Szalai Veronika	158
Horváth Lóczy Judit	66	Szentpáli Roland	160
Horváth Márton Levente	68	Szilágyi Kinga Katinka	
Imreh Sándor	70	és Vámosi-Nagy Zsuzsa	162
János Szabolcs	72	Szirmay Zsanett	164
Józsa Judit	74	Szoboszlay Eszter	166
Juhász János Krisztián	76	Szokody Anikó	168
Juhász Réka	78	Szövényi Anna	170
Kárpáti Judit Eszter	80	Szvetnyik Kata	172
Kerekes Emőke	82	Tóth Norbert	174
Kis Hajni	84	Turós Balázs	176
Kisfaludy Zsófia	86	Ungváry-Kiss Márta	178
Dr. Kodolányi Judit	88	Uzsaly Bence	180
Kopriva Nikolett	90	Varsányi Kristóf	182
Kovács Csonga Anikó	92	Vesho-Farkas Zoltán	184
Kovács Levente	94	Végvári Gergely	186
Kovács Móni	96	Virágh András Gábor	188
Kőszegi Tamás	98		

TURI ATTILA

elnök

Magyar Művészeti Akadémia

Fotó: MMA

TISZTELT OLVASÓ!

Az építés, az alkotás magasztos folyamata szellemi és erkölcsi cselekedet – vallotta Makovecz Imre, a Magyar Művészeti Akadémia alapító és örökös tiszteleti elnöke.

Szellemi tevékenység, mert a formák, a terek és az anyagok harmóniáját a gondolat ereje, a teremtő képzelet és az alkotói intuíció hívja életre. Erkölcsi tett, mert minden megszülető épület vagy alkotás hitvallás is egyben: felelősségvállalás a teremtett világ iránt, szolgálat a közösség felé és hűség a kultúra maradandó értékeihez. Ily módon az alkotás nem pusztán fizikai valóság, hanem a lélek mélységeiből fakadó értékek kézzelfogható megtestesülése. Az alkotással valójában kapcsolatokat hozunk létre: láthatatlan szálak feszülnek ki az alkotó és a befogadó között. Ebben az értelemben minden mű egy találkozás ígérete, ahol a különböző érzések vagy nézőpontok egy magasabb rendű egészet hoznak létre.

A Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Ösztöndíjprogram célkitűzései szorosan kapcsolódnak ehhez a gondolathoz.

A program nem csupán az alkotói munka anyagi értelemben vett támogatását tekinti feladatának, hanem a közösségépítés nemes küldetését is.

A 2025-ben végzett MMA-ösztöndíjasok munkáit bemutató Essentia Artis művész-ünnep ennek a folyamatnak a kiteljesedése. Összekapcsolja az ország különböző részeit, átível határokon túlra és az itt bemutatkozó alkotók munkásságával a nemzetközi művészeti ízlést is formálja, hozzájárulva ezzel kultúránk éltetéséhez és nemzetközi elismertségéhez.

Meggyőződésem, hogy a Pesti Vigadó terein két és fél hónapon át nyitva tartó kiállítás és a hozzá kapcsolódó programsorozat minden látogató számára inspiráló gondolatokat és örömteli pillanatokat tartogat.

Kívánok kellemes időtöltést és izgalmas művészeti találkozásokat!

TISZTELT ÉRDEKLŐDŐK!

Az *Essentia Artis* az MMA művészeti ösztöndíjasainak bemutatkozó kiállítása és összművészeti programsorozata. Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram keretében évente száz, 18 és 50 év közötti művész és művészetelméleti szakember kap lehetőséget, hogy a hároméves ösztöndíjas időszakban alkotótevékenységét kibontakoztassa. A havi kétszázezer forintos ösztöndíj mellett a program célja a kapcsolatépítés, az ösztöndíjasok mentorálása és a különböző művészeti ágak közös gondolkodásának elősegítése. Az idei pályázatokat a rendezvény időszakában, 2026. április 13-ig lehet benyújtani.

A hároméves közös munkát 2025-ben lezáró ösztöndíjasok 2026. február 28. és május 9. között látogatható kiállításán főleg képzőművészek, iparművészek, fotóművészek, filmesek, építészek és népművészek vesznek részt. Ehhez több tematikus nap és számos egyéb program kapcsolódik a Pesti Vigadó rendezvénytermeiben: február 28-án a film- és fotóművészet, március 1-én a zeneművészet, március 5-én a népművészet, míg március 6-án a művészettörténet kap főszerepet; március 28-án pedig színházművészeti ösztöndíjasokkal találkozhatunk. A programsorozatot május 9-én finisszázs-tárlatvezetés és egy különleges jazzkoncert zárja. Az ösztöndíjasok bemutatkozása kicsiknek és nagyoknak egyaránt izgalmas és tartalmas időtöltést kínál.

A rendkívül sokszínű programokra minden érdeklődőt szeretettel várunk!

dr. CSÁJI LÁSZLÓ KOPPÁNY PhD

igazgató

MMA Művészetelméleti
és Módszertani Kutatóintézet

Fotó: Sándor Emese

ISKI KOCSIS TIBOR

kurátor
Essentia Artis

Fotó: Thomas Bernadette

JÓZSA JUDIT

kurátor
Essentia Artis

Fotó: Balogh Sára Borbála

SZALAI BÁLINT

kurátor
Essentia Artis

Fotó: Balogh Sára Borbála

Az *Essentia Artis* 2026-ban már hagyománnyá nemesülve rendezi meg a Magyar Művészeti Akadémia ösztöndíjasainak reprezentatív kiállítását a Pesti Vigadóban. A negyedik alkalommal megvalósuló tárlaton mintegy ötvenöt művész munkáján keresztül kapunk átfogó képet a hazai tárgyalkotók progresszív, kortárs szemléletéről, amelyet meghatároz a művész társadalmi felelősségvállalása és ennek vetületei szűkebb és szélesebb közössége; a kulturális örökségünk, hagyományaink újrafelfedezése; a dinamikus, de érzékeny emberi anyaghasználat; a lenyomatok, a karcok, az árnyékok analóg jelenléte ugyanúgy, mint a digitális és a technikai alap – eszközként való – alkalmazása. A geometrikus, a lírai, az absztrakt törekvések és a figurális, a realiztikus vagy a szürreális alkotások, kollázsszerű kompozíciók egyaránt részei a kortárs képzőművészeti szemléletnek, így a kiállítási egységnek is. A művészi intuíció és az egyéni élethelyzetek következtében szubjektívan megfogalmazott, dokumentarista fotósorozatok, valamint a tiszta funkcionalitás, természetközeli, fenntarthatóság alapú szemlélet a formatervezők és az építészek részéről meghatározó jelenléttel bír. A kiállításban a kulturális örökségeinkre fókuszáló kutatásoktól kezdve a fenntartható megoldásokat kínáló projekteken át az innovatív anyag- és térkísérletekig számos szemlélet megjelenik. A népművészek kutató- és alkotómunkájának vezérfonala a hagyomány, az örökség és az innováció. A hagyomány az a közös tudás és szokásrendszer, amelyet elődeinktől kaptunk, nem egy lezárt múltat, hanem az élő közösségi emlékezetet jelenti. A szellemi vagy tárgyi örökség a hagyománynak azon része, amelyet tudatosan választunk ki megőrzésre. Ez szoros része a nemzeti identitásunk alapjának. A népművészek munkáit a hagyomány folytonossága, azokra vonatkozó kortárs szemléletű reflexiók jellemzik. Az évszázados kanonizált forma és motívumkincsek a szobrászok, festők, építészek és formatervezők keze alatt XXI. századi anyagok, technológiák és innovatív szellemi programok bevonásával lesznek a látogatók számára is edukatív, de jól értelmezhető alkotásokká.

ÖSZTÖNDÍJAS
MŰVÉSZEK

**DR. ADAMOVICH
FERENC TAMÁS**

táncművész, pedagógus

MOZGÁS ÉS AZ ÉRZELMEK KAPCSOLATA: AFFEKTÍV MOZGÁSPEDAGÓGIA

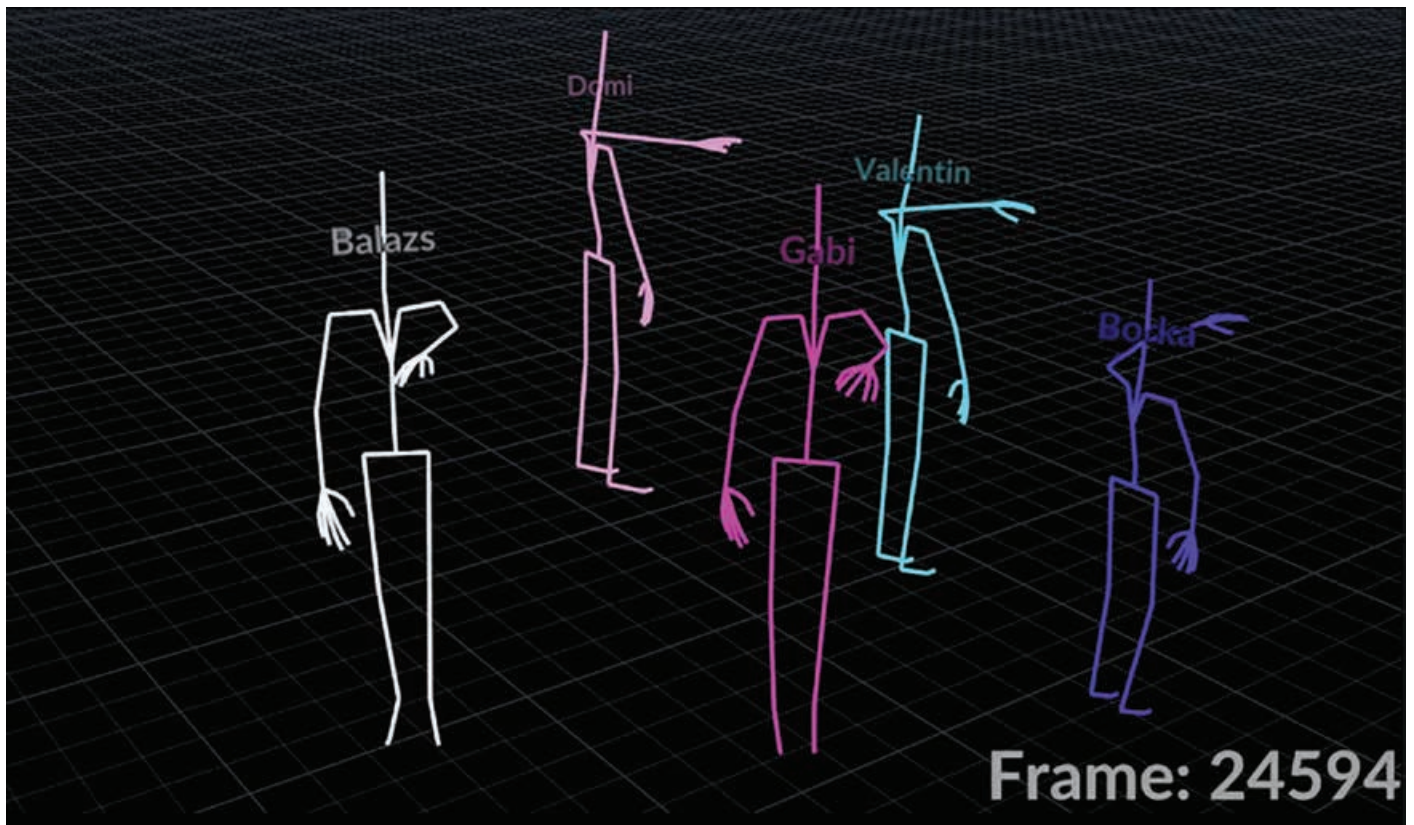
Táncművészként, pedagógusként és gyakorlatvezető mentortanárként végzett a Magyar Táncművészeti Egyetemen, majd húsz éven keresztül Magyarország vezető színházaiban és nemzetközi produkciókban dolgozott. Az elmúlt öt évben a Vígszínházban tevékenykedett. Színházi munkái közben 2022-ben megvédte disszertációját a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Doktori Iskolájában, ahol kutatási témája a tudatos mozgásra, illetve a mozgás és az érzelmek közötti kapcsolatrendszer vizsgálatára épülő rendszer, az affektív mozgáspedagógia kialakítása volt. Mellette jógaoktatóként és drámapedagógusként segíti gyakorlati eredményekkel alátámasztani a rendszer előnyeit és korlátait. A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet megbízott kutatója, emellett a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja és a Néprajztudományi Bizottság tagja, ami segíti kutatása kibontakoztatását.

A kutatásával összefüggésben vett részt Jacques Lecoq *A költői test* című könyvének magyar nyelvű fordításában, amely a Magyar Táncművészeti Egyetem gondozásában jelent

meg. Rendszeresen részt vesz a meghatározó fizikai színházi és testtudati tréningek nemzetközi workshopjain.

Tíz éve foglalkozik a mozgásvégrehajtás kognitív és affektív hátterének kutatásával, amely során egyszerre méri a mozdulat formáját, az izomaktivitást és az agyi aktivitást. Az adatok alapján innovatív eljárásokat azonosít, majd pedagógiai rendszereket épít fel. A mozgás digitalizálásával kutathatóvá teszi az emberi mozgást, amelyet a virtuális térre és a mesterséges intelligencia felhasználására is kiterjeszt. Ezzel összefüggésben Makovecz Imre mozgásforma-kísérletét vizsgálja, és egy innovatív összművészeti alkotótábor szervezésére tesz kísérletet.

A kutatási program új szellemiséget visz a mozgás- és táncoktatásba, amely hiánypótló lehet a színházi és a táncművészeti pedagógiai programokban. A kutatás eredményei áttörést jelenthetnek a közoktatás, a sporttudomány, a neurorehabilitációs és prevenciós eljárások és az agy-számítógép interfész hatékonyságának növelése területén, összességében pedig az emberi mozgástudomány tekintetében.

**ADORJÁNI
BÁLINT**

színművész

A SZŐNYEG VISSZÁJA

Adorjáni Bálint kilencéves korában, 1989 januárjában települt át Magyarországra szüleivel. Édesapja szobrászművész, édesanyja építészmérnök.

Általános iskolai éveit Szekszárdon töltötte, majd a budapesti Baár–Madas Református Gimnáziumban tanult tovább, ahol 1998-ban érettségizett. Felsőfokú tanulmányait a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán kezdte, ahol marketing szakon diplomázott 2003-ban, majd az Állam és Jogtudományi Karon jogi szakokleveles közgazdász másoddiplomát szerzett.

Az egyetemi évek alatt tagja volt a Janusz Egyetemi Színháznak. Később felvételt nyert a Színház- és Filmművészeti Egyetemre (SZFE), ahol 2008-ban színészi diplomát szerzett Zsámbéki Gábor és Zsótér Sándor osztályában. Az SZFE befejezése után a Radnóti Miklós Színház társulatához szerződött. 2017-től szabadúszóként dolgozik.

Mindig is foglalkoztatta az emberi lélek és a transzcendencia kapcsolata. Annak az izgalmas viszonyrendszernek a működése

és sajátosságai, amelyben az egyén önmaga identifikálása során óhatatlanul mindig valami nagyobb, univerzális erőhöz képest vagy azzal együtt próbálja meghatározni a helyét a világban. Érdekli az is, hogy mennyire feleltethető meg – illetve kötelezően megfeleltethető kell-e legyen – az egyén élő istenről kialakított képe a felekezetek és vallások által meghatározott istenképpel.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram lehetőséget biztosított számára, hogy egy olyan előadói estet készíthessen, mely a magyar és világirodalom versei, illetve ősi népelemek, népi imádságok nyomán egy olyan, kontinenseken és kultúrákon átívelő utazásra hívja a nézőket, mely az egyén transzcendenshez való örök kapcsolódási vágyáról vall, bejárva a keresés-kétkedés-tagadás-bizonyosság spektrumát.

„Az igazság nem mondatokban rejlik, hanem a torzítatlan létezésben. Az öröklét nem az időben rejlik, hanem az összhang állapotában.”

Weöres Sándor: Szembe fordított tükrök

A SZŐNYEG VISSZÁJA

ISTENKERESÉS TÉREN ÉS IDŐN TÚL

ADORJÁNI BALINT
SZÍNŰVÉSZ

KACSÓ HANGA BORBÁLA
ÉNEKMŰVÉSZ

MÁRKOS ALBERT
CELLÓMŰVÉSZ

Az ösztöndíjas időszak alatt elkészült A szőnyeg visszája című előadás plakátja

Készítette: Dömölky Dániel

**AMBRUS
EMESE**

dokumentumfilmes (operatőr, vágó, rendező), keramikus

A FORGÁS RÍTUSA: KAMERA ÉS KORONG

Ambrus Emese munkásságát a spontaneitás, a humor, az anyaggal és a valósággal való közvetlen párbeszéd, a hagyomány és a kortárs szemlélet találkozása, valamint az emberi történetek és a közösségi tapasztalatok iránti érzékenység jellemzi, melyek révén egyedülálló módon ötvözi a vizuális és tárgyi művészeteket.

A dokumentumfilm-készítéshez a színészi (Kolozsvári Állami Magyar Színház), majd a televíziós bemondói-szerkesztői (Román Nemzeti Televízió) pálya felől érkezett. A pályán való továbblépését a Dunaversitas Egyesület dokumentumfilmes mesterkurzusa határozta meg. 2017-ben fejezte be tanulmányait a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem film-fotó-média mesterszakán. Dokumentumfilmjei – köztük az *Európa kis utcája* és a *Viva Constanța!* – több nemzetközi fesztiválon szerepeltek, szakmai díjakban és elismerésekben részesültek.

Művészi küldetésének középpontjában a spontán, őszinte emberi pillanatok megragadása áll. Filmjei a keresés, forgás, átalakulás cselekvésére épülnek. Szereplői művészek, alkotók, népi mesterek, akik önmegvalósító útjukon utaznak a fizikai és szellemi térben. Inspirációját az emberi cselekedetek motivációi, az erdélyi kulturális sokszínűség, az anyag alkotás közbeni átalakulása és az ezekkel való közvetlen kapcsolat adja.

Munkái humorral adnak dinamikát az elbeszélői struktúrának. Filmjei ritmusát a műfajok keveréséből, az egymásnak ellentmondó élethelyzetek és karakterek ütköztetéséből, hagyományos és modern formák összevonásából alakítja. Alkotásain keresztül a külvilág számára az önazonosság fontosságát közvetíti, miközben célja, hogy közösségek és nézőpontok között hidakat teremtsen.

A hangos mozgóképpel való történetmesélést és ezen belül a jelenben zajló élethelyzetek dokumentálását, az egyéni sorsokon át bemutatott őszinte emberi megnyilvánulások rögzítését mint művészi kifejező formát érzi legközelebb az egyéniségéhez.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram meghatározó állomás volt pályájában. A szakmai találkozók szekcióvezetői és kollégái visszajelzései arra ösztönözték, hogy átlépje saját határait, megtalálja azt az őszinte, önreflexív hangnemet, amellyel humorral beszélhet érzékeny társadalmi és emberi témákról.

Célkitűzése, hogy a *Hagyományok modern korongon* című legújabb dokumentumfilmjét bemutassa és népszerűsítse, felhívva a figyelmet az erdélyi népi kerámia értékeire és a az erdélyi kortárs fazekasok munkásságának fontosságára. Továbbá szeretné folytatni kerámiamunkáiban a hagyományos és a kortárs szemlélet találkozásából születő új formák létrehozását.

Képek Ambrus Emese Hagyományok modern korongon című dokumentumfilmjéből

ANDRASEV
NADJA

rendező, gyártásvezető

PÁRHUZAMOS MEGFIGYELÉSEK

Andrasev Nadja 2002 óta dolgozik a filmszakmában. Tanulmányait a Bay Path College (1996–2000) és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem animáció szakán (2009–2015) végezte. Rövidfilmjeivel számos nemzetközi fesztiválszereplés során több mint negyven szakmai elismerést nyert, többek között a Cannes-i Cinéfondation Selection megosztott harmadik díját (*A nyálintás nesze*) és a SXSW fesztivál legjobb animációs rövidfilmnek járó díját is (*Szimbiózis*). Részt vett az Animation Sans Frontières és a dán Open Workshop nemzetközi residency programokon. Élőszereplős filmek rendezőasszisztenseként, animációs gyártásvezetőként és line producerként sokéves szakmai tapasztalatot szerzett.

Az elmúlt években előszörként segített összeállítani a Slamdance, a Loudoun Film Festival, a Xiamen International Animation Festival, a Cinefest, a KAFF és a Friss Hús versenyprogramjait. Zsűriként részt vett többek között az Annecy International Animation Film Festival, az Ottawa International Animation Festival, az Animafest Zagreb, a Bucheon International Animation Festival, a New Chitose Airport Animation Festival, az Anibar és a Zubroffka fesztiválokon.

Alkotói munkájának középpontjában az emberi és állati kapcsolatok vizsgálata áll.

Korábbi rendezéseiben és aktuális filmterveiben visszatérő témaként jelenik meg a párkapcsolatok, az intimitás, a kiszolgáltatottság és a kölcsönös függés kérdése, valamint az ember és állat viszonyának metaforikus megközelítése. Érdeklik a bizzar történetek, a megszállottság, a voyeurizmus. Projektjeire jellemző a személyes hangneme, a megfigyelés, a saját történetből és valóságból építkezés, az önirónia és a mozaikszerű narratív szerkesztés.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram támogatási időszaka alatt több, hosszabb távú alkotói projekt fejlesztésére nyílt lehetősége egymással párhuzamosan, melyek tematikusan is összefüggő, egymásra ható filmtervek, közös alapjukat a személyes tapasztalatokból kiinduló, kutatásalapú alkotói módszer adta. Ennek keretében egy anyasággal foglalkozó animációs rövidfilmterven, egy családtörténeti dokumentumfilmterven, valamint egy illusztrációs projekten dolgozott. A munka jelentős részét a történetek és vizuális világok fokozatos feltárása, a megfigyelés, az anyaggyűjtés és a dramaturgiai kísérletezés tette ki. Jelenlegi szakmai céljai közé tartozik ezen projektek megvalósítása, valamint tehetséges pályatársai segítése filmterveik gyártási felügyeletével.

**ANDRUSKO
MARCELLA**

színész, rendező

MESÉK ÉS MŰVÉSZET PICIKNEK ÉS KICSIKNEK

Andrusko Marcella tanulmányait a Színház- és Filmművészeti Egyetemen végezte, ahol 2013-ban színművész szakon, báb szakirányon szerzett diplomát. A Radnóti Miklós Színház tagjaként kezdte pályáját, de játszott mellette a Kolibri Színházban és független produkciókban is. Mindig is szívügyének érezte a gyermekeknek készülő produkciókat. 2018-ban mutatkozott be rendezőként, azóta több gyermekelőadást vitt színpadra. Később szabadúszóként folytatta pályáját, több színházban is játszott, és független projekteket is indított.

„Attól a perctől kezdve, hogy megtudtam, anyuka leszek, még erősebben dolgozott bennem a vágy, hogy igazán jó és színvonalas előadásokat készítsünk a gyerekközönség számára. A kislányunk nagyon korán megismerkedett a színházzal, ahogyan az színházi emberek gyerekeként lenni szokott. Amikor még egészen kicsi volt, csecsemőszínházi előadásokra is elvittem. Ilyenkor persze én is elsősorban anyaként voltam jelen, mint bárki más, de később dolgoztak bennem tovább az élmények, és tudtam, hogy én is szeretném majd kipróbálni ezt a műfajt, de másképp akartam csinálni, mint amit láttam.”
(Andrusko Marcella)

Marcella megismerkedett a csecsemőszínház műfajával, igyekezett a lehető legtöbbet megtudni, megtanulni, miközben kereste

a saját útját. Az ösztöndíjprogram nagyszerű lehetőségnek tűnt, hogy továbbvigye létező projektjeit, melyeket sokszor „szerelemből” vagy nagyon kevés pénzből hozott létre, és hogy megvalósíthassa a legeslegkisebbeknek szóló előadásról megálmodott tervét.

Ösztöndíjasként létrehozott három interaktív gyermekelőadást, négy felolvasószínházi és egy csecsemőszínházi előadást, valamint közreműködött több külföldi magyaroknak szóló kulturális programban. Ezek közül a csecsemőszínházi előadás teljes mértékben önerőből és az ösztöndíjnak köszönhetően jött létre.

Időközben a munka Spanyolországba szólította, ahová később át is települt családjával, jelenleg Dél-Spanyolországban, Malaga tartományban él és alkot, különös figyelmet szentelve a magyar családoknak és gyermekeiknek szóló kulturális programoknak.

„Szeretném, ha az itt élő magyaroknak is jutna színház és szórakozás magyar nyelven, ezt szeretném a lehető legmagasabb színvonalon művelni és eljuttatni hozzájuk. Egy itt nevelkedő gyereknek különösen nagy kincs, ha az anyanyelvén hallhat, láthat valamit. Hiszek benne, hogy a színház bárhol megvalósulhat, akár színházi körülmények nélkül is. Most ezt missziómnak is tekintem, és színházi író férjemmel rengeteg tervünk van a jövőre nézve.”
(Andrusko Marcella)

Nyílt próba a Bogyó és Babóca című előadásból
Rendező: Andrusko Marcella

ANTAL
IMOLA

Junior Prima díjas szövő, a népművészet ifjú mestere

HOSSZÚKENDŐK KUTATÁSA, ÚJRAALKOTÁSA ÉS ÚJRAGONDOLÁSA

„Szegeden születtem 1992. október 14-én. Kétéves koromtól a Csíkszeredához tartozó Csobotfalván nevelkedtem. Érettségi után a Nádudvari Népi Kézműves Iskolában tanultam szőni Galánfiné Schmidt Teréztől. Az ott töltött idő egyik legmeghatározóbb időszaka eddigi életemnek. Megtanítottak a szövésre mint korszerű tevékenységre tekinteni, miközben kulturális örökségünk eszközeiből és módszereiből merítünk, és egy varázslatos világba kerülünk alkotás közben. Mivel szerettem volna az elméleti tudnivalókat is elmélyíteni, a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetemen néprajz szakon tanultam, ahol a kutatásom tárgyát a moldvai hosszúkendő tárgytypus képezte. Ennek a kutatását fontosnak tartottam folytatni, ami meg is valósult az ösztöndíjas időszak alatt.” (Antal Imola)

Antal Imola a nádudvari iskolai évek alatt tapasztalt világot szeretné az erdélyi közeghez közelebb hozni. Tevékenységeit ennek a célnak rendelte alá az ösztöndíjas időszak alatt, illetve alkotásaiban is ez a törekvés tükröződik. Szereti az erdélyi és moldvai textilek archaikus jellegét. Forrásanyagként ezeket az anyagokat használja, így szeretne új életet adni az őseink által használt motívumoknak, rendszereknek. Tevékenysége által szeretné erősíteni

a textilkészítés terén is, hogy népi kultúránk értékei modern életünkben is megállják a helyüket, sőt alkotásainkhoz forrásként használva igazán egyedülálló alkothatunk a segítségükkel.

Az ösztöndíj segített szakmai álmai megvalósításában. Azokat a régóta gyűjtögetett (sokszor hiánypótló) ötleteit tudta rendszerbe foglalni és az eltervezett ütemben megvalósítani, melyek enélkül nem (vagy csak beláthatatlan időn belül) valósulhattak volna meg. Emellett a találkozások ösztöndíjastársaival rendkívül inspirálóak voltak az alkotómunkára nézve is. Az ösztöndíj segítségével egy olyan viseletdarab, a hosszúkendő került figyelem középpontjába, melyet több szempontból is különlegesnek tart. Különlegessége megnyilvánul a selyem mint anyag fennköltéget és finomságot hordozó mivoltában, a szövés technikáinak és motívumainak széles körű használatában, és nem utolsósorban attól is egyedi ez a ruhadarab, hogy a női lét egyik legfontosabb eseményéhez kötődik, és sokat mond viselőjéről. Ennek a tárgytypusnak az örökségét szeretné szötteiseiben a mai igényekre igazítva megalkotni.

Antal Imola:

Kendő és szoknya,

2024,

Kendő: szövött pamut és selyemszál,

165×65 cm,

Szoknya: kézi szövés, szedett, vászonkilim,

38-as női méret

**ÁBRAHÁM
NÓRA**

etnológus, táncantropológus

A 20. SZÁZADI MAGYARORSZÁGI SZÍNPADITÁNC- KULTÚRA ÉS TÁNCSZÍNHÁZ MŰFAJ- ÉS STÍLUSTÖRTÉNETE A NYUGAT- ÉS KELET-EURÓPAI TÁNCÉLET KONTEXTUSAINAK VIZSGÁLATÁVAL

Ábrahám Nóra jelenleg doktorjelölt a Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola Néprajz és kulturális antropológia programjában. MA-fokozatát etnológusként szerezte a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszékén táncantropológia és táncfolklorisztika szakiránnyal. Korábban a Magyar Táncművészeti Főiskola koreográfus szakán végzett 2003-ban, majd táncpedagógusként 2005-ben. Hivatásos táncosként dolgozott Dunaújváros Táncszínházában, majd a BM Duna Művészegyüttesben.

Fő kutatási területe a test- és mozgáskultúra, a kifejező tánc kutatása, a 20. századi színpadi tánc műfaj- és stílustörténete, a táncszínház műfajának, esztétikai és dramaturgiai elveinek, stílusgazdag tárházának feltárása, összehasonlító elemzése. Tagja a Magyar Kulturális Antropológiai Társaságnak és a Magyar Etnokoreológiai Társaságnak. 2016 óta tánc történetet és táncelméletet tanít néptáncosokat, illetve színházi táncosokat képző művészetoktatási intézményekben.

Kutatói pályájának eddigi legfontosabb eredménye, szakmai díja 2023-ban a Doktoranduszok Országos Szövetségének Miskolci Egyetemen rendezett XXVI. Tavaszi Szél Konferenciáján művészet-tudomány szekcióban elért II. helyezése,

amivel kutatási témájának innovatív, újszerű megközelítését díjazták. 2025-ben a párizsi székhelyű International Dance Council tagjai közé választotta.

Táncutatói munkájának fő motivációja, inspirációs forrása táncos életpályája: a tánc aktív művelésével kapcsolatban megélt élményei, előadói tapasztalatai, táncelmélet-tanári gyakorlata. Mesterei tanításait megfogadva az ember és kultúrájának kutatásában az alkotási hagyományok megőrzésére, feltárására, annak értő szemléletű továbbadására törekszik. Fő mottója: légy nyitott mindenkitől tanulni. Kutatásának mozgatórugói az őszinte kíváncsiság és a kritikai szemlélet.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogramban vállalt kutatása hagyatékkutatásra épül, amiben az alkotói perspektívát fókuszba helyezve, azt társadalom- és kultúrtörténeti kontextusokkal együttesen vizsgálva a táncelméleti narratíva átértékelésének szükségességére hívja fel a figyelmet. A kutatás világított rá a színpadi tánc kultúra nemzetközi kontextusvizsgálatának kiemelt fontosságára. Az ösztöndíjprogram lehetőséget adott számára a kutatói pálya aktív gyakorlására, kiváló művészek munkáinak, valamint alkotással kapcsolatos gondolataik megismerésére. A kutató legfontosabb terve, célkitűzése a közeljövőre nézve az, hogy tovább folytathassa az ösztöndíjprogramban megkezdett kutatásait.

BALOG
ALEXANDRA

Junior Prima díjas zongoraművész

A MAGYAR ZENE HATÁSA AZ EURÓPAI ZENÉRE

Balog Alexandra legfrissebb szakmai eredményei közé tartozik a Fulbright-ösztöndíj elnyerése (2024–2026), valamint a Franz Liszt Center Nemzetközi Zongoraverseny I. díja (La Nucia, 2024). Ugyanebben az évben felkerült a Forbes 30 under 30 listájára (2024), 2023-ban pedig elnyerte a Junior Prima díjat. Pályája korábbi meghatározó állomásai közé tartozik a londoni Royal Academy of Music Frederick Jackson ösztöndíja, valamint a 2017-es grazi Bartók Béla Nemzetközi Zongoraverseny I. díja és Bartók-különdíja.

„Számomra a zene olyan, mint egy utazás. Utazás belső és külső tájakon, más korok, emberek, kultúrák és mindezen keresztül önmagunk megismerése. A zene által sok helyre eljutottam a világban, és mai emberek történeteinek keresztül ismerhettem meg kultúrákat. Minden koncertem egy közös utazás együtt mindazokkal, akik hallgatnak. Mindenki a saját útját járja, és mégis együtt vagyunk. Engem ez éltet: a megismerés vágya, és hogy minden nappal egyre közelebb lehessenek önmagamhoz és így a világhoz is.”
(Balog Alexandra)

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram keretében lehetősége nyílt bemutatni, miként élnek tovább a magyar zenei motívumok más szerzők életművében. Az ösztöndíj révén a tervezettnél jóval több koncert valósult meg: Magyarország mellett az Egyesült Államokban, Ázsia több országában, Mexikóban és Ecuadorban is színpadra lépett. Pályájának kiemelkedő állomása volt a Carnegie Hallban adott bemutatkozókoncertje, ahol elhangzott közeli barátja, Noah Max kifejezetten erre az alkalomra írt, magyar-osztrák ihletésű *Második zongoraszonátája*.

Elsődleges célja saját előadóművészi tevékenysége egyre magasabb szintre emelése. Vezeti az Altalena Artists Collective együttest, valamint a 2014-ben alapított Altalena Művészeti Fesztivált és Nyári Akadémiát, amelyek elsődleges küldetése a fiatal művészek testi-lelki jólétének támogatása és a fenntartható művészi pálya megalapozása. Munkájában központi szerepet kap a közösségteremtés: zenésztársaival egymást támogatva segítik a következő generációt.

Balog Alexandra játék közben
Fotó: Schild Tamás

BÁGYI BALÁZS

*Szabó Gábor- és Gramofon-díjas jazzdob-előadóművész, zeneszerző,
Artisjus-díjas zenepedagógus, a Magyar Jazz Szövetség korábbi elnöke*

JAZZDOBOLÁS ONLINE

1998-ban kitüntetéses diplomát szerzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Jazz Tanszékén, mára pedig a hazai, illetve a nemzetközi jazzélet elismert és sűrűn foglalkoztatott művésze. Az európai szintér mellett az Amerikai Egyesült Államokban és Kínában is egyforma gyakorisággal valósít meg sikeres turnékat, illetve vesz részt multikulturális együttműködésekben.

A saját neve alatt működő és zeneműveit megszólaltató Bágyi Balázs New Quartet a mai magyar jazz egyik legsikeresebb formációja. 2013-as megalapítása óta mindeddig kilenc lemezük jelent meg, és számos külföldi turnén vettek részt Európán kívül, többek között Jordániában, Kínában, Mexikóban. Ők az egyetlen magyar formáció, akik valaha felléptek a sanghaji Blue Note-ban. Professzionális előadói karrierje mellett régóta a Nemzeti Kulturális Alap Hangfoglaló Programjának mentora. Sokáig a Kulturális és Innovációs Minisztérium által működtetett Lakatos Ablakos Dezső jazz-előadóművészeti ösztöndíj kuratóriumának tagja, 2023-ban pedig a Junior Prima díj kuratóriumának jazz-zenei referense volt. Jelenleg is az Artisjus könnyűzenei díjak előkészítő bizottságának elnöke, valamint korábban tíz éven át töltötte be a Magyar Jazz Szövetség elnöki tisztségét (2013–2023). Elismert és keresett oktató is, a 2022–2025 közötti időszakban a Magyar Művészeti Akadémia

művészeti ösztöndíjasa volt, ahol edukációs témában (Jazzdobolás online) alkotott.

„Egy régóta dédelgetett álmom vált valóra az ösztöndíj segítségével. Anyagilag képes voltam finanszírozni az oktatóvideó-sorozat elkészültét (terembérlet, hang- és képutómunkák), valamint az ütemezés, a beszámolási kötelezettség állandó motivációt adott a munkához.

Bízom benne, hogy a létrejött 70 részből álló anyag hasznos lesz a hazai jazzdobolás oktatása szempontjából, tudtam inspirálni mind a tanárkollégákat, mind az ezen a területen fejlődni kívánó növendékeket. A három év során rengeteg tapasztalattal gazdagodtam. Egyrészt a munka során a magam számára is jobban letisztultak tanítási módszereim, rendszerbe szedésük, a tömör és lényegre törő információátadás által pedig csiszolódott zenepedagógusi tevékenységem. Nem mellesleg a kamera előtti folyamatos és koncentrált jelenlét hatalmas rutint adott ezekhez a szituációkhoz. Emellett az ösztöndíj adta az alapot és az ötletet ahhoz, hogy az általam szerzett zeneműveket elemezzem és beemeljem a tanítási tematikámba. Úgy érzem, szakmailag és előadóként is rengeteget fejlődtem, mindezekért nagyon hálás vagyok. További célom, hogy a filmek anyagait előben előadjam jazztanszakkal rendelkező oktatási intézményekben, ezáltal élő, interaktív formában.” (Bágyi Balázs)

Bágyi Balázs a Sárkányszelídítő Jazz Napokon Esztergomban 2024. augusztus 3-án
Fotó: Szeidl György

BÁNKI
ÁKOS
DLA

Munkácsy-díjas festőművész

CÍM NÉLKÜL

Bányi Ákos diplomáját 2006-ban a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán szerezte. Mesterei Molnár Sándor, Lossonczy Tamás és Drozdik Orsolya voltak. 2011 és 2014 között a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának DLA-ösztöndíjas hallgatója volt. Erasmus-ösztöndíjas időszakokat töltött Londonban (2002), Barcelonában (2013) és Moldáviában (2015).

2003 óta állítja ki munkáit itthon és külföldön egyaránt. 2024-ben Munkácsy-díjjal, 2011-ben Barcsay-díjjal, 2012-ben MŰÚT képzőművészeti nívódíjjal, 2012-ben Mazsaroff-díjjal ismerték el művészi munkásságát. Alapítója a mű-Vész Pincének, a ROHAM és a Latarka Galériának. Színházi előadásokon, performanszokon vesz részt Szöllösi Géza és Ladányi Andrea állandó alkotótársaként. Hiánypótló dokumentumfilmeket készített az Iparterven kiállító hazai absztrakt művészekről (*Tiltott absztraktok*, 2018) és Hortobágyi Endre életművéről (*Hortobágyi*, 2019), hogy bennük az absztrakció létjogosultságát felmutassa. A művészeti kánonokon kívül rekedt magyar életművekkel, művészi csoportokkal foglalkozik. Schneller Jánossal együtt 2018–2025 között a Resident Art Galéria vezetője volt. 2020 óta az *Országút* magazin képzőművészeti rovatát gondozza, melynek legsikeresebb szövegeiből antológiát jelentetett meg 2023 októberében.

Festészetében – melyben totális absztrakcióra törekszik – az absztrakt expresszionizmus és a bécsi akcionizmus hagyományát követi. Műveinek kiindulópontját kezdettől fogva személyes tapasztalatok, szubjektív lelki élmények adják, ezekből születnek ösztönösen dinamikus, rendkívüli energiákat megmozgató alkotásai. Új szériájában a szubjektivitás mellett az anyag és a forma rendjeire fókuszál. Visszatérő sorozatokban gondolkodik (ezek címe: *Lélekvirág*, *Dionüszosz álma*, *Pszichikai tér*, *Flumen*, *Esszencia*, *Sequentia*, *Barcelona*), melyeket a K.A.S. Galéria művészeként évi rendszerességgel mutat be.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram az anyagi támogatás mellett jelentős szakmai segítséget is nyújtott számára. A negyedévente elkészített beszámoló, melyet pályatársainak bemutathatott, jó felületet biztosított arra, hogy munkáit és a bennük rejlő művészeti célokat összefoglalja és közreadja. Kortársaként kialakult közöttük a művészetre koncentrált tiszta párbeszéd, ami hiánypótló volt számára.

A három év alatt művészete érettebb, individuális és ezzel együtt originális lett. Célja, hogy képeit múzeumi keretek között állítsa ki a művészetének esszenciájára fókuszálva, a táblakép hagyományából kilépve performatív és installatív módon is. Hasonlóan festő, az absztrakt expresszionizmushoz kapcsolódó festőtársaival interjúkötetet készít, amelyet várhatóan 2026-ban publikál.

Bánki Ákos:
Sequencia 01,
2025,
akril, vászon,
180x180 cm

BELICZA
LÁSZLÓ GÁBOR

fotóművész

SZEMÉLYES TAPASZTALAT, KÖZÖS EMLÉKEZET

Belicza László Gábor fényképeit a szemlélődő nyugalom és a finom érzékenység jellemzi. Munkái az ember és a természet kapcsolatát vizsgálják egyszerre őszintén és lírai hangon. A képek nem pusztán dokumentálnak: személyes élményekből építkezve saját narratívát teremtenek, amely túlmutat a dokumentarista műfaj határain, és önálló keretrendszert hoz létre. A sorozatok összessége egy olyan alkotói pályát rajzol ki, amely folyamatosan a természet és az emberi jelenlét összefüggéseit kutatja, miközben mindig megőrzi az emberi érzékenység és a természet tiszteletének hangját. Alkotásai ezért sokszor egyfajta vizuális naplóként is értelmezhetők, ahol a fotográfia a személyes tapasztalat megőrzését és a közös emlékezet alakítását is szolgálja.

A három ösztöndíjas év során Belicza munkái jelentős szakmai visszhangot kaptak. Publikációi rangos hazai és nemzetközi fórumokon jelentek meg, többek között a *Life Framer*, a *Vogue*, a *Punkt*, a *Pearl Press*, a *Paper Journal*, az *Arxipelag* és a *Figures* kiadványaiban. Önálló kiállításai közül kiemelkedik a grazi

the smallest gallery bemutatója, valamint a Mai Manó Ház – Paperlab Galériában rendezett 33 *Sketchbook*. Csoportos tárlatokon is szerepelt, többek között Amszterdamban a GUP Magazine *Fresh Eyes Talent* válogatásában, illetve a No Borders Award vándorkiállításon. 2025-ben a Photopolis Agrinio Photo Festival *Mother Nature – Mother Earth* kategóriájában shortlistre került, ami fontos nemzetközi visszajelzés volt munkájára, és új lehetőségeket nyitott számára az internacionális szakmai közegben. 2026-ban felkerült a Les Boutographies shortlistjére.

Művészi munkáját nem előre megfogalmazott üzenetek, hanem a kíváncsiság és a figyelem hajtja. „A fotó számomra nem állítás, hanem kérdés: lehetőség arra, hogy a részletekben felfedezzem a saját világomat, és ezzel mondjak valamit, ami talán globális problémákat is feszeget” – vallja. Az ösztöndíjprogram az elmúlt három évben teret adott a lassabb munkának, az elmélyülésnek, és lehetőséget a növekedésre, amely hosszú távon is meghatározza művészi útját.

Belicza László Gábor:
FIGURES,
a 33 *Sketchbook* sorozatból

BICSÁK
RITA

okleveles közgazdász, szövő

TRADÍCIÓ ÉS FENNTARTHATÓSÁG

Bár gyermekkorától körülvették különféle textilek, Bicsák Rita élete másfelé kanyarodott: eleinte a turizmusban, majd 15 évig pénzügyi területen dolgozott. Harmincas évei közepén kezdett ismét a kézműves tevékenységek iránt érdeklődni, először a fonás, majd a szövés világa szippantotta magába. Már a kezdetekkor megragadták figyelmét a természetes növényi alapanyagok, főként a len és a kender, ezekkel való kapcsolata az ösztöndíjas időszaka alatt tudott igazán kiteljesedni kutató és alkotó tevékenységben egyaránt.

Folyamatosan hajtja a tudásvágy, szeret kísérletezni, technikákkal ismerkedni, régi korok tudásában elmélyülni. Vizsgálja azokat a kapcsolódási területeket, ahogyan a hagyományos népművészeti textilek, a kézi szövés és ezek az alapanyagok adaptálhatók a modern hétköznapi életbe; mindezt fenntarthatósági és közgazdasági szemlélettel vegyítve. Ám ez az időszak sokkal többet is hozott számára.

„Úgy érzem, hogy az MMA művészeti ösztöndíjasának lenni nemcsak kitüntetés, de kicsit olyan is, mintha egy támogató baráti társaság részévé válna az ember. Kifejezetten inspirálóan hatott rám, hogy a programban kitűzött feladataimat elvégezzem. A három évünk alatt a szerteágazó népművészet kiváló alkotóival és előadóival igazi csapattá kovácsolódtunk, de néhány más művészeti területen alkotóval is sikerült gyümölcsöző kapcsolatot kialakítanunk. Alig várom a következő közös munkáinkat!” (Bicsák Rita)

Vallja, hogy a 21. században különösen fontos a kézi munkára, kézzel készült termékekre értékként tekinteni. Az így létrejött tárgyak mögött évezrede csiszolt tudás rejlik, melyet a ma emberének is érdemes megismerni és továbbörökíteni a jövő generációk számára. Úgy véli, hogy a tudás megszerzése és átadása egy élethosszig tartó folyamat; ezért szövőműhelyében folyamatos workshopok keretében ismerteti meg az érdeklődőkkel a szövés, a len és a kender világát, illetve osztja meg az ösztöndíjas program ideje alatt megszerzett tapasztalatait.

Műhelyhangulatok,

montázs Bicsák Rita ösztöndíjas időszaka alatt készített fotódokumentációjából

**BLASKÓ
BORBÁLA**

*Harangozó-díjas táncművész, koreográfus,
táncpedagógus, érdemes művész*

KORLÁTLAN ÁRAMOLTATÁS

Blaskó Borbála művészcsaládba született. Édesapja Blaskó Péter Kossuth- és Jászai Mari-díjas érdemes művész, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett színművész. Édesanyja is színművészként dolgozott az 1990-es évek elejéig. Egy öccse van, Blaskó Bence autizmussal élő képzőművész.

1986-ban nyert felvételt az Állami Balett Intézetbe, ahol 1996-ban szakmai tanulmányai befejeztével klasszikus balerina szakon diplomát szerzett. Tanulmányait Essenben a Folkwang Hochschuleban folytatta Pina Bauschnál. Itt 2000-ben szerzett először kortáránc szakirányú, majd 2002-ben táncpedagógusi képesítést. 2007-ben a Színház- és Filmművészeti Egyetemen koreográfusként diplomázott, és itt doktorált 2025 novemberében.

Próbavezetőként, tanársegédként, mozgás-képzés-vezetőként, illetve egyetemi adjunktusi pozícióban tevékenykedik többek között a Bozsik Yvette Társulatnál, a Nemzeti Színházban, a Színház- és Filmművészeti Egyetemen, a Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakgimnáziumban és a Magyar Táncművészeti Egyetemen.

2003-tól aktívan dolgozik táncművészként, színművészként, előadóművészként magyar és külföldi koreográfusok és rendezők munkáiban. 2006-tól folyamatosan készít színházi előadásokhoz koreográfiákat. Önálló tánc- és mozgásszínházi előadásokkal 2015 óta évről évre jelentkezik.

1998-ban és 1999-ben is Fülöp Viktor-ösztöndíjban részesült. 2014-ben *Az évad legjobb női táncművésze* díjat, 2015-ben Post Scriptum díjat kapott. 2018-ban Harangozó-díjjal, 2025-ben Magyarország Érdemes Művésze díjjal tüntették ki.

2018-ban létrehozta az Attitűd Alapítványt, amelyen keresztül az autizmussal élő felnőttek művészi ambícióinak kiteljesedéséhez kínál lehetőségeket. Az alapítvány céljából tekinti, hogy az autizmussal élő fiatalok önkifejezését elősegítse, alkotótevékenységüket támogassa, és alkotásaik népszerűsítéséhez minél szélesebb megmutatkozási felületet biztosítson.

„A mozgást mint művészi kifejezőeszközt azért is szeretem alkalmazni, mert általa olyan asszociációs folyamatokra nyílik lehetőség, melyek – a szöveg diktálta konkrét mondanivalón túl – különös távlatokat, a mélyebb rétegekben rejlő gondolatokat, megbúvó, árnyalt érzeteket is felszínre csalhatnak. Olyan látásmódot is szeretnék felvillantani az alkotói és pedagógiai tevékenységemen keresztül, ami újszerű megvilágításba helyezhet szubjektív gondolatokat, érzeteket, lelkiállapotokat. Célom, hogy egy eredendően sajátos, az önkifejezés szintjén létező nézőpontot is általános érvényűre emeljek és egyetemes értéként elfogadtassak; inspiráljam és bátorítsam a fiatal, feltörekvő nemzedéket az alkotói szabadságra, a fantáziájuk merész és kötöttségektől mentes, korlátlan áramoltatására.”

Blaskó Bence:
Cédrus,
Csontváry Kosztka Tivadar festménye alapján

**BUGLYA
ZSÓFIA**

filmesztéta, kurátor, mozikutató

URÁNIÁK NYOMÁBAN

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) német és esztétika szakának elvégzése után német–angol fordítóként diplomázott a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, majd az ELTE Film-, Média- és Kultúraelmélet Doktori Programján abszolvált. Filmszakmai tevékenysége szerteágazó: dolgozott fesztiválkurátorként és -szervezőként, tevékenykedett filmforgalmazásban, közönségtalálkozók és szakmai kerekasztalok sokaságát szervezte és moderálta, tanított filmtörténetet, fordított filmelméleti klasszikusokat, szerkesztette a *Pergő Képeket*, volt rendezőasszisztens és szinkron dramaturg, részt vett és vesz különböző filmszakmai kollégiumok munkájában. 2000 óta jelennek meg filmes tárgyú írásai. 2015 óta az Uránia Nemzeti Filmszínház programigazgatója.

2017 óta foglalkozik a budapesti Uránia mozi történetével. Ennek eredményeként jelent meg 2021-ben az intézmény történetét elsőként feldolgozó tanulmánykötet, *Az ismeretlen Uránia – Fejezetek egy film-színház történetéből*, amelynek szerkesztője és egyik szerzője volt. A kiadvány – a pozitív szakmai fogadtatáson túl – az Uránia nemzetközi láthatóságát is növelte: most épp egy német mozitörténeti tévésorozatban biztosított főszerepet a filmszínháznak.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogramjának keretében Buglya Zsófia korábbi Uránia-kutatását folytatta, immár az Uránia Magyar Tudományos Színház, valamint háttérintézménye, az Uránia Magyar Tudományos Egyesület országos működését vizsgálva. Célja a 20. század első évtizedeiben a Kárpát-medence egészét behálózó Uránia-mozgalom történetének szisztematikus feltárása, tágabb kulturális és társadalmi kontextusának megrajzolása volt. Az elsősorban korabeli sajtómegjelenésekre és levéltári forrásokra épülő, nagy adatbázisokat keletkeztető kutatás az Uránia-jelenségek – turnék, akciók, helyi kezdeményezések, fiókingézetek – rendkívüli formagazdagságára és a mozgalom nemzetközi beágyazottságára mutat rá, eredményeinek monografikus feldolgozása folyamatban van.

A kutató párhuzamosan egy másik kultúrtörténeti projekten is dolgozik. A bécsi Collegium Hungaricum (CHW) fennállásának centenáriuma-hoz kapcsolódóan szerkeszt egy forrásértékű kötetet kiváló történészek, művelődés- és művészettörténészek közreműködésével. A kiadvány a CHW *Lost & Found – Egy százéves intézet története(i)* című kiállításához kapcsolódik, melynek Buglya Zsófia a kurátora volt.

Egy készülő film képkockái

© DokFabrik

**CSEKE-MAROSI
ESZTER**

*tánc- és drámapedagógus, népijátsház-vezető,
okleveles gyermekkultúra szakos szakember*

A NÉPMŰVÉSZET SOKSZÍNŰSÉGE MINT A MŰVÉSZETTEL NEVELÉS ALAPJA

A néptánc és a népművészet gyerekkora óta meghatározó része Cseke-Marosi Eszter életének. Nyolcévesen kezdett el táncolni a Bartók Táncegyüttesben, ahol később – 15 éven keresztül – a gyermekcsoportok oktatójaként is részt vett a szakmai munkában. A tántanítás során formálódott benne az a szemlélet, hogy a népművészet nem pusztán előadó- és alkotóművészeti műfajok összessége, hanem eleink teljes életét átszövő szerves (organikus) kultúra, amit minél inkább teljességében érdemes megismerni és továbbadni.

A Napra-forgó Hagyománypedagógia Műhelyt 2015-ben indította útjára Szabóné Kaszás Villóval, céljuk a néphagyomány élményeken keresztül való közvetítése a kisgyermek felé, kapcsolódási pontokat teremtve kulturális anyanyelvünkhöz. Ebben a szemléletben tartanak népzene-sbábos meseelőadásokat, alkalmi és rendszeres komplex népművészeti foglalkozásokat.

Az Óbudai Népzenei Iskola Kismuzsika programjában 2017 óta vezet óvodai foglalkozásokat, valamint pedagógus-továbbképzéseket.

Ösztöndíjas tevékenysége elsősorban ezekhez a művészetpedagógiai programokhoz kapcsolódott. A hároméves időszakban tovább mélyítette és bővítette a népművészet pedagógiai lehetőségeiről szerzett elméleti és gyakorlati tapasztalatait. A három év alatt

négy új bábos meseelőadás és két előadás-tervezet született, melyek a következő években meghatározó részei lesznek előadói repertoárjának.

Többféle pedagógiai segédanyag kidolgozására is lehetőséget adott az ösztöndíj. *Sokszínű néphagyomány az óvodában* címmel pedagógusoknak szóló módszertani könyvet állított össze az ösztöndíjas időszak második évében. A kiadványban az évkör kiemelkedő jeles napjai mentén tematikusan gyűjtötte csokorba az óvodások életkori sajátosságaihoz illeszkedő, néphagyományból merített, változatos tevékenységformákat, arra inspirálva a pedagógusokat, hogy ezeket komplex módon, organikus egységként közvetítsék a gyermekek felé.

Az ösztöndíj kutatómunkára is lehetőséget nyújtott, melynek során az Óbudai Népzenei Iskola előkészítő foglalkozásainak pedagógiai módszertanát dolgozta fel. A kutatás eredményeit több művészetpedagógiai konferencián, valamint publikációkban is bemutatta.

A kutatás során szerzett tapasztalatok új szemléletű, a népművészetrel nevelés személyiséggazdagító hatását fókuszba helyező pedagógusképzés kidolgozására ösztönözték. Ez a folyamat is útjára indult az ösztöndíjas időszak alatt, további csiszolása és bővítése meghatározó feladata lesz a következő éveknek.

Cseke-Marosi Eszter:
Az aranyzörű bárány című mesés program
Fotó: Kecskés Noémi

**CSIBY
GERGELY**

színművész, rendező

SZÍNHÁZI VILÁGOK METSZÉSPONTJÁN

Csiby Gergely színművészi és rendezői pályája a kezdetektől a sokoldalúság, az összművészeti gondolkodás és a tudatos szakmai építkezés jegyében formálódik. Gimnáziumi éveitől egy évig a Pesti Magyar Színiakadémia növendéke volt, majd New Yorkban a Herbert Berghof Stúdióban folytatta tanulmányait ösztöndíjasként. Az amerikai mesterek többek között Marion McCorry és Arthur French módszeressége és emberközpontú szemlélete jelentős hatást gyakorolt későbbi alkotói attitűdjére. 2017-ben diplomázott a Színház- és Filmművészeti Egyetemen.

Pályáját a Vígszínházban kezdte, ahol már első évében a társulat legtöbbet játszó művésze lett 238 előadással. 2019 óta szabadúszóként dolgozik, és változatos feladatokban bizonyítja jelenlétét számos budapesti és vidéki társulatnál. Alkotói munkásságának fontos része az azóta kultikussá vált *A Pál utcai fiúk* musical-előadás, továbbá rendezőként elsőként vitte színpadra Magyarországon Patricia Highsmith *A tehetséges Mr. Ripley* című történetét. Filmes szerepei során Oscar-díjas partner oldalán is dolgozhatott, szinkronszínészként pedig rendszeresen hallható különböző produkciókban. Kiemelt figyelmet fordít a fiatal színésznemzedék képzésére és támogatására.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram meghatározó szakmai mérföldkő volt számára: segített megszerezni alkotói elképzeléseit, és támogatást nyújtott saját színiiskolájának létrehozásához. Az intézmény a 2025-ös tanévben már megduplázott diáklétszámmal működik, dinamikusan fejlődő tanári és alkotói közösséggel.

Kutatása a két világháború közötti erdélyi színészképzést vizsgálta Hetényi Elemér és Izsó Miklós munkásságán keresztül. A feltárt pedagógiai elvek száz év távlatából is érvényes iránymutatást jelentenek számára. Következő célkitűzése, hogy színiiskoláját olyan meghatározó, hiánypótló műhellyé fejlessze, amely új perspektívákat nyit a pályára készülő fiatalok számára.

Az általa képviselt alkotói szemlélet középpontjában az emberi kapcsolatok hiteles ábrázolása és a történetek mögötti motivációk feltárása áll. Munkáiban következetesen törekszik arra, hogy a közönség számára új nézőpontokat nyisson meg, és a színház eszközeivel olyan kérdéseket tegyen fel, amelyek túlmutatnak a színpad keretein. Hívásának tekinti egy olyan szakmai és pedagógiai közeg kialakítását, amely inspirációt jelent a jelen és a jövő generációi számára.

Csiby Gergely workshop közben
Fotó: Boros Orsolya

**DOROGI
JÁNOS**

Endre Béla-mesterdíjas szobrászművész

ARS NATURAE

Munkásságának középpontjában a teremtet világ és az emberi alkotás viszonya áll. Alkotói programja a természetet nem pusztán témaként és eszközként, hanem aktív „társteremtőként” kezeli: a formák, anyagok és folyamatok organikus törvényszerűségeit használja fel művei létrehozásában. „Omnis ars naturae imitatio est. Minden művészet a természet utánzása” – idézi Senecát, ennek ellenére nem az imitációra, hanem a természeti minták újrateremtésére törekszik.

Munkái nem a konvencionális szobrászati technikákkal készülnek, minden téma esetében új, a koncepcióhoz illeszkedő formaalkotó eljárásokat dolgoz ki. Ez a kutatásjellegű, kísérletező hozzáállás teszi lehetővé, hogy a szobrok mintegy „megszülessenek” a természetes mintázatok keletkezéséhez hasonló folyamatokban. Alkotói módszerében a tudatos formálás és a véletlen szerepe egyaránt jelen van, a folyamat éppoly fontos, mint a végeredmény. Anyagkísérletei során a természet belső törvényszerűségeire reagál, hagyja, hogy a viasz, az agyag, a gipsz vagy

a fém viselkedése is alakítsa a mű végső megjelenését.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram támogatása megerősítette alkotói háttérét, lehetőséget adott anyagkutatásra, kísérletezésre és a nagyobb léptékű művek megvalósítására. Az ösztöndíjas időszakban eredményesen folytatta az *Ars Naturae* sorozat építését, amely a természeti világ és a tudatos emberi alakítás dialógusát tárja a néző elé. E művekben az alkotó személye szándékoltnan háttérbe húzódik, hogy a természetben rejlő, magasabb rendű törvényszerűségek és minőségek is megnyilvánulhassanak.

A közeljövőben több új szoborsorozat megvalósítását tervezi, amelyek jelenleg a koncepcióalkotás szakaszában vannak. E kísérletek során eddig nem alkalmazott formaalkotó módszereket próbál ki, amelyek lehetővé teszik a nagyobb léptékű, összetettebb munkák megszületését és a természet és a szobrászat kapcsolatát tovább árnyaló, új művek létrejöttét.

Dorogi János:
Ars Naturae No. 44.,
2024,
patinázott gipsz, átmérő: 72 cm
Fotó: Sulyok Miklós

**FARKAS
FERENC**

kürtművész

200+1 ETŰD A MAGYAR KÜRTÖSÖK JÖVŐJÉÉRT

Farkas Ferenc a magyar zenei életben elismert zenekari művész, aki számos rangos hazai és külföldi versenyen ért el kiemelkedő helyezéseket. Pályafutása során több megmérettetésen bizonyította hangszeres tudását, technikai felkészültségét és művészi érzékenységét, azonban eddigi munkásságában mégis két meghatározó elismerést tart a legnagyobb szakmai és személyes sikerének: a kétszer elnyert Fischer Annie-ösztöndíjat, valamint a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) három éven keresztül biztosított művészeti ösztöndíját.

Az MMA támogatása inspirációt adott ahhoz, hogy aktívan hozzájáruljon a jövő kürtművészeinek fejlődéséhez. Ennek részeként olyan felvételek készültek és váltak elérhetővé a nagyközönség számára a YouTube felületén, amelyek korábban nem szerepeltek a nyilvánosság előtt. Ezen felvételek hozzájárulnak a magyar kürtösök technikai fejlődéséhez, széles életkori

spektrumot lefedve a zeneiskolás kortól egészen az egyetemi tanulmányok végéig.

Az ösztöndíjprogram három éve alatt a művésznak alkalma nyílt arra, hogy mélyebben megismerje önmagát, saját művészi határait és azok feszegetését. Ez az időszak lehetőséget adott számára új készségek elsajátítására, valamint arra, hogy tudatosabban építse tovább művészi identitását. A szakmai program mellett azonban folyamatosan jelentős munkaterhelésnek volt kitéve, hiszen másfél állásban is dolgozott a mindennapokban.

A hároméves intenzív időszak lezárultával Farkas Ferenc most szeretne időt szentelni a pihenésnek, a feltöltődésnek, valamint családjának. Úgy érzi, a mögötte álló munka és tapasztalat olyan stabil alapot biztosít számára, amelyre építve a jövőben még teljesebben és tudatosabban folytathatja művészi pályáját.

Farkas Ferenc kürtművész

Fotó: Csíbi Szilvia

**FARKAS
GÁBOR**

költő, tanár, egyháztörténész

A SZAVAK LITURGIÁJA

2002-ben diplomázott a Debreceni Egyetem magyar szakán, majd 2014-ben egyháztörténész szakon a szegedi Gál Ferenc Hittudományi Főiskolán. 2010 és 2013 között a *Partium* művészeti és közéleti folyóirat tanulmányrovatának szerkesztője volt.

Versei, tanulmányai, kritikái 2001 óta rendszeresen jelennek meg hazai, regionális és határon túli folyóiratokban (pl. *Magyar Napló*, *Kortárs*, *Hitel*, *Tiszatáj*, *Vigilia*, *Alföld*, *Jelenkor*, *Székelyföld*). Eddig öt tanulmánykötete és hat verseskötete jelent meg, 2013-ban a Magyar Művészeti Akadémia Fiatal Művészeti Ösztöndíjában részesült, ezt követően többször elnyerte az NKA Alkotói Ösztöndíjat is.

Tanulmánykötetei: *Vallását kereső hit* (Hungarovox Kiadó, 2012), *A megtalálás öröme* (Magyar Napló Kiadó, 2018), *A beavatott olvasó* (Magyar Napló Kiadó, 2021), *Magyarok Moldvában* (Napkút Kiadó, 2021), *Kálvária Szálasítól Kádárig* (Napkút Kiadó, 2025). Verseskötetei: *Törzsét tartó ág* (Hungarovox Kiadó, 2011), *Táncol a téllal a nyár* (Napkút Kiadó, 2012), *Szavakkal elfedem* (Hungarovox

Kiadó, 2014), *Táj kontúr nélkül* (Hungarovox Kiadó, 2018), *Szemközt a köddel* (Hungarovox Kiadó, 2023), *A tenger végén a szél visszafordul* (Orpheusz Kiadó, 2024).

Farkas Gábor verseinek egyik központi témája az emberi lét kifejezhetőségének lehetősége. A vers ezáltal önmaga létezését is problematizálja: a szerző szerint minden sor egyszerre vallomás és beismerése annak, hogy a költészet nem tudja a teljességet megmutatni.

Farkas Gábor költészetének (és esszéinek is) sajátossága, hogy a vallási-egzisztenciális dimenziót természetes módon szövi bele a lírai/köznyelvi szóhasználatba. Verseiben az én folyamatosan háttérbe húzódik, helyette egy kontemplatív, szinte liturgikus nyelv kerül előtérbe.

A szerző jelenlegi kutatói tevékenysége a szakrális versbeszéd elemzésére irányul az erdélyi lírában, emellett újabb verseit is folyamatosan publikálja irodalmi folyóiratok hasábjain, valamint várhatóan 2026-ban megjelenik *A kaleidoszkóp tükrői* című verses drámája.

A szerző ösztöndíjas időszak alatt megjelent könyvei

Fotó: Bohák Fanni

**FERENCZ
ZOLTÁN**

képzőművész

SINUS

Ferencz Zoltán 1980-ban született Gyergyószentmiklóson. 2003-ban szerzett diplomát a Temesvári Képzőművészeti Egyetem képgrafika szakán, korábban a Magyar Képzőművészeti Egyetem képgrafika szakán vett részt részképzésen (2000–2001), majd a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Egyetem mesterképzésén tanult (2004). 2005 óta Gyergyószárhegyen él, ahol 2014-től a Gyergyószárhegyi Alkotóközpont művészeti vezetőjeként tevékenykedik.

Tagja a Román Képzőművészeti Szövetségnek, a Barabás Miklós Céhnek, a MAMŰ társaságnak és a Szolnoki Képzőművészeti Társaságnak. Munkásságát számos díj és ösztöndíj kísérte: elnyerte többek között a Bucharest International Print Biennale különdíját (2016), a Communitas ösztöndíját (2015), a Budapest Galéria ösztöndíjait (2015, 2018, 2020), a Hargita Salon fődíját (2016), valamint a Cre-Art ösztöndíját Litvániában (2017). Többször részesült NKA-támogatásban (2004, 2015, 2016, 2021), 2022 és 2025 között pedig az MMA művészeti ösztöndíjasa volt.

Művészi érdeklődése középpontjában az emberi kapcsolatok törvényszerűségei és törekvései, valamint a különböző kultúrkörök szemléletmódjának és globális szociológiai problémáinak vizsgálata állnak.

Mindezek vizuális megjelenítésére hozta létre többek között a *Feketén túl* és a *Sinus* című sorozatait, amelyek megvalósításához nagyban hozzájárult a MMA támogatása is. Amíg a fekete tükröt képező, üveglap alá komponált, bitumennel és krétaporral készített *Feketén túl* című sorozat célja a világban létező képzőművészek végeláthatatlan univerzumát igyekezett érzékeltetni, addig a *Sinus* egy teljesen más, fotótechnikával készült képsorozat. A cél itt változott valamelyest, de jobban kifejezi mindazt, amit a pályázatban megfogalmazott. Munkaköri tevékenysége készítette arra, hogy rávilágítson a hasonló személyiségek összetartozására, bizonyos kapcsolatok természetességére. A *Sinus* címadást egy véletlen adta, a megszemélyesített tárgyakat összekötő fénycsík az alkotó mozgásának lenyomata, amely egy sinusgörbét érzékeltet, több megközelítési dimenzióba helyezve ezáltal a mondanivalót.

Alkotói pályája mellett jelentős szervezői tevékenységet folytat. A nemzetközi képzőművészeti életben való aktív jelenlét mellett céljai közé tartozik a periféria és a központok közötti kulturális távolságok csökkentése, valamint a regionális közösségek bekapcsolása a kortárs művészeti párbeszédbe.

Ferencz Zoltán:
A kápolna,
2024,
fotóprint,
100x133 cm

**FÖLDI
KINGA**

textilművész

SZOBORLÉNYEK

Földi Kinga szoborszerű munkái a hagyományos kézművességet ötvözik a kortárs konceptuális megközelítéssel. A Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen szerezte diplomáját, pályafutását jelmeztervezőként kezdte, majd fokozatosan a textilszobrászat és az installációk felé fordult.

Elsősorban selyemmel dolgozik, munkái a piétechnika egyéni értelmezése révén ismerhetők fel. Az anyagot hajtogatással és varrással strukturált, ritmikus formákká alakítja, amelyek a természetben fellelhető alakzatokat, mintázatokot idézik.

Művei csendes történetmesélők, organikus formáikon keresztül olyan témákat dolgoznak fel, mint az anyaság, a művész anyja identitása, valamint a menedék és az elszigeteltség, a védelem és a bezártság kettőssége. Ezek a témák nemcsak a formában, hanem az anyaghasználatban is megjelennek, így hozva létre mélyen személyes, mégis egyetemes érzelmi rezonanciával bíró alkotásokat.

Szobrait és installációit Európa- és Ázsia-szerte bemutatták, többek között a dubaji Double J Galériában, a Homo Faber kiállításon Velencében, a portugál Contextile Biennálén Guimarãesben, a spanyol TextilFesten

Igaladában, az X-Tant textilkiállításon Palma de Mallorcán, Belgiumban a Papír- és Textilbiennálén Haachtban, az Európai Iparművészeti Díj kiállításán Monsban, valamint az Adrienne-D Kerámiagalériában Kortrijk városában. Magyarországon állandó résztvevője a szombathelyi Textilttriennáléknak, a Kiscelli Múzeumban megrendezett *Határtalan Design*nak. Önálló kiállításai az elmúlt években Budapest és a világ több kiállítóhelyén voltak látogathatók: a Klebelsberg Kultúrkúria, a B32 Galéria, a Goldberger Textilipari Gyűjtemény kiállítótere, valamint isztambuli, belga és holland galériák adtak otthont ezeknek a tárlatoknak. Munkái hazai és külföldi magán- és közgyűjteményben is megtalálhatók. A Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának oktatója, rendszeresen tart tanfolyamokat Hollandiában a tilburgi Textilmúzeumban és a Hawar Textilközpontban.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram tette számára részben lehetővé, hogy a bemutatott munkák létrejöhessenek, az elindult aktív alkotói munka folytatása és bemutatása marad továbbra is a művész fő célkitűzése.

Földi Kinga:

Gubó,

2024,

hernyóselyem, piézés,

egyéni technika

Fotó: Kovács Alida

FUNK
BOGDÁN

építészmérnök, kutató

HATÁRTALAN ÉPÍTÉSZET

Funk Bogdán építészmérnök, tervező, a regeneratív építészet kutatója. Tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetemen és a Soproni Egyetemen végezte.

Kambodzsi és indiai kutató-, fejlesztő- és építőprogramokban való önkéntes részvétele után egy ghánai nonprofit általános iskola építésének koordinátora volt, melynek terve elnyerte a Média Építészeti Díjának közönségszavát, és a *Fiatalok feketén-fehéren* kiállításorozat keretében is bemutatásra került. A tervezett iskolaépület helyben fellelhető, elérhető árú építőanyagokból készült, és passzív szellőzési megoldásokkal, energia felhasználása nélkül biztosítja a kényelmes használatot. Az iskola apránként, a nyári tanítási szünetek alatt épült fel helyi szakemberek és nemzetközi önkéntesek közreműködésével, eközben a tanítási idő alatt – félkész állapotban – folyamatosan használatban volt. A projekt bebizonyította, hogy egy apró, de átgondolt építészeti beavatkozás jelentős változást hozhat egy olyan közösség életébe, amely különben nem tehetné meg, hogy ezzel a feladattal tervezőt bízson meg.

Az ösztöndíjprogram keretében további fenntartható fejlesztési projektek megvalósítását tűzte ki célul, melyek hátrányos helyzetű közösségek hosszú távú támogatását szolgálják. A második, észak-ghánai iskola tervezésénél már nagyobb szerepet kapott az ütemezhetőség. A komplexum különálló, 6–6 tantermes blokkokra lett bontva, melyek egy építési ütem alatt teljesen kivitelezhetőek, így elkerülhető az elhúzódozó kivitelezés miatti félkész tantermek használata. Az első hat tantermes egység 2023-ban készült el, a különálló mosdóhelyiség 2025-ben került átadásra.

A következő állomás Mali fővárosa volt, a tervezési feladat pedig a nők elleni erőszak és nemiszerv-csonkítás áldozatainak készült menedékház, illetve a csonkítást végző excizorok átképzését szolgáló oktatási egység. A nyúlányos telek ideális helyet biztosított az épület diszkrét elhelyezéséhez, ezt erősítette a belső udvarok köré rendezett térszervezés. A menedékház 2025 februárja óta használatban van.

Célja további szociális és regeneratív építési projektek megvalósítása, valamint ezek keretében a helyspecifikusan fenntartható tervezési szemlélet továbbfejlesztése.

Newill Academy Általános Iskola, Koforidua, Ghána

**GÁBOR
ENIKŐ**

Balogh Rudolf-díjas fotóművész

PSYCHOGRAMOK

Gábor Enikő fotóművész a Magyar Képző-művészeti Egyetem festő szakán diplomázott. Érdeklődésének középpontjában kezdettől fogva a fényképezőgépet nélkülöző fotografiai képalkotás áll, munkáit a történeti eljárások feltárása és a kortárs módszerek kísérleti alkalmazása határozza meg.

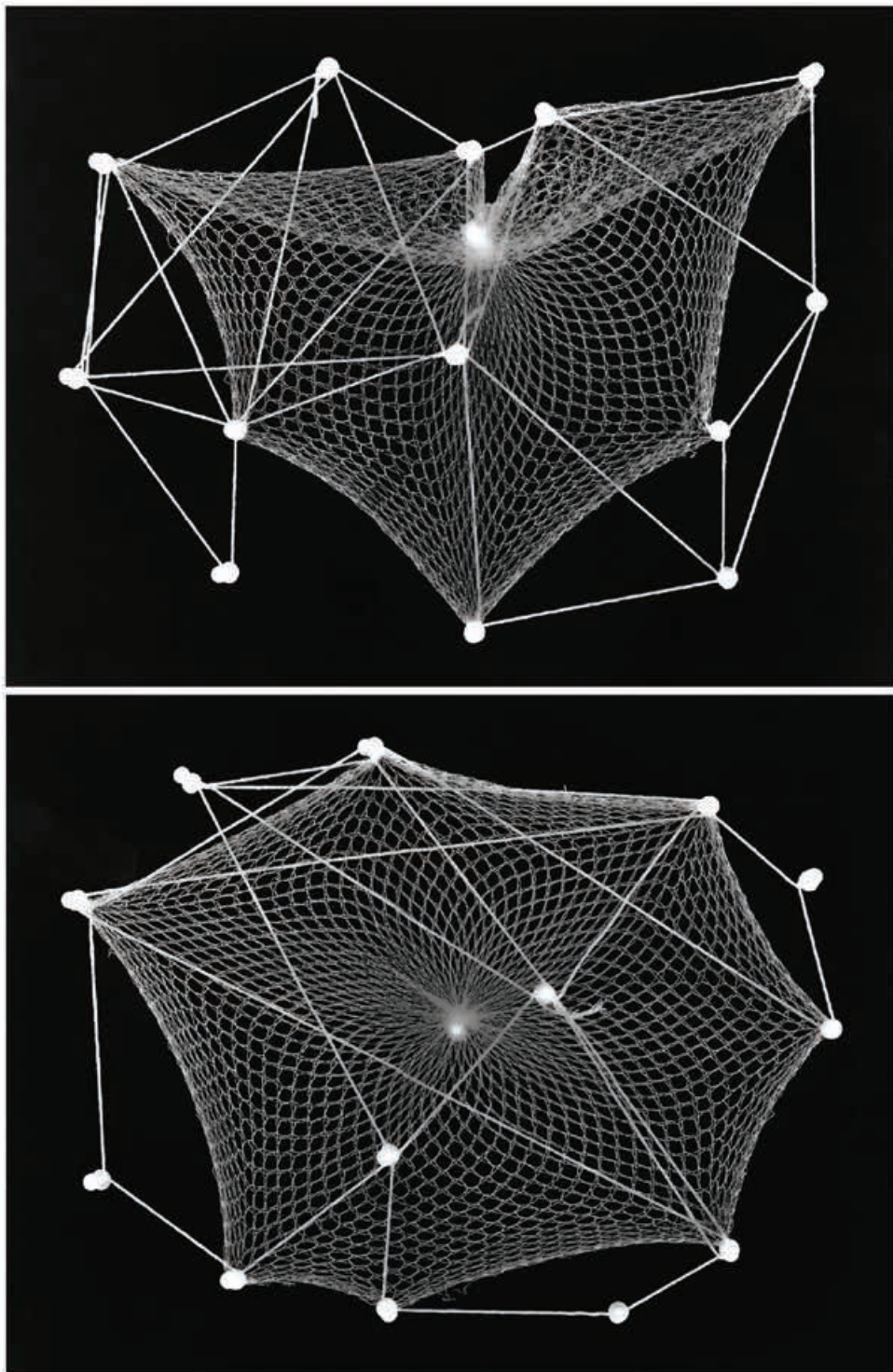
Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram időszaka alatt készült sorozataiban az analóg fotografiai eljárások mai szerepét és lehetőségeit vizsgálta. A hagyományos cameraless technikák sorába koncepcionálisan beemelte a mesterséges intelligencia által generált képalkotást mint a kortárs vizuális gyakorlat új, kísérleti formáját. Ezzel az ironikus és kritikus gesztussal a kézműves fotóeljárások ellenpontját jelölte ki, és egyúttal arra kereste a választ, hogy miként formálódik az emberi jelenlét szerepe a technológiai változások tükrében.

„A különböző fotografiai eljárások alkalmazása paradox módon éppen azt mutatja meg, hogy a fotográfia lényege nem a technikában rejlik, hanem abban a hagyományban és értékrendben, amelyet képvisel. A technika – legyen az analóg, digitális vagy algoritmuson alapuló képalkotás

– csupán eszköz, a médium külső burka. Egy fotó akkor válik igazán lényegessé, ha emberi érzékelés, jelenlét és érzékenység tölti meg, ezt nevezhetjük akár »spiritusznak«, egyfajta belső lüktetésnek, amely túlmutat a technikán, és az alkotást emberivé teszi.”
(Gábor Enikő)

Az ösztöndíjas időszak lezárásaként született meg *Psychogramok* című könyve, amely az analóg pszichológiai tesztek és fotografiai metódusok párhuzamait vizsgálva mutatja be az emberi érzékelés, memória és gondolkodás változásait az információs társadalom korában. A kötet az elkészült fotósorozatok mellett dokumentálja a kutatási módszereket, a sorozatok alapjául szolgáló pszichológiai eszközöket és a különböző fotografiai technikákat, így egyszerre szolgál edukatív és inspiratív célt.

Gábor Enikőt 2019-ben kiemelkedő fotóművészeti tevékenysége elismeréseként Balogh Rudolf-díjjal tüntették ki, majd az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram időszakában *Pseudostem* című sorozatával elnyerte Esztergom Város Nagydíját a XXIII. Esztergomi Fotografiai Biennálén.

Gábor Enikő:
Psychogramok – a Moede-féle fonaltábla felhasználásával III-IV.,
2022,
ezüst-zselatin fotogram

**GERGELY
RÉKA**
DLA

szobrászművész

SCULPTURA UNA

Gergely Réka 2013-ban diplomázott a Magyar Képzőművészeti Egyetem szobrász szakán, mestere Karmó Zoltán volt. DLA-fokozatát a Pécsi Tudományegyetem doktori iskolájában szerezte meg. 2021-ben megvédett disszertációjában a kulturális tér globális tagoltságának és a szobrászati tér esztétikai egységének összefüggéseit vizsgálta. 2013-ban diplomamunkájáért Vigh Tamás-díjban, 2016-ban a Szolnoki Művésztelep Kert Galéria díjában, 2021-ben Derkovits Gyula Képzőművészeti Ösztöndíjban, valamint az V. Szobrász Biennálén a Magyar Szobrász Társaság díjában részesült. 2022-ben elnyerte a Magyar Művészeti Akadémia alkotói ösztöndíját, valamint a T-Art Alapítvány Searching for T-Art díját. Tagja a Magyar Szobrász Társaságnak, a Szolnoki Képzőművészeti Társaságnak, a Magyar Művészeti Akadémia köztestületi tagja.

Szobrai nem azzal a céllal készülnek, hogy valamilyen könnyen megfogható, első ránézésre dekódolható üzenetet közvetítsenek. Inkább irányjelzőként tekint rájuk, melyek közvetett módon ösztönöznek reflexióra. Egy-egy munka megtervezésekor célja, hogy mind tartalmi, mind formai szempontból a lehetséges értelmezések széles körét bevonó koncentrátumot hozzon létre. Szobrai felépí-

tésére jellemző az absztrahált, redukált megjelenítés, egymással kontrasztban álló elemek és anyagok használata.

Munkáinál külön hangsúlyt kap a tagoltság és az egység, valamint az előtér és a háttér, a hordozó és a hordozott feszültsége, amely egy átfogó viszonylati rend felé mutat. Az elemek, anyagok, struktúrák és textúrák között létrejövő kölcsönkapcsolat a művek lényegi mozzanata, mely az „össz-szituáció” felismerését szolgálja. Ez az a „jelenlétpont”, ahol „a dolog épp így létének” a megtapasztalása megtörténhet. A megjelenítés egyszerre utal meghatározottságra és a folytatás lehetőségére, befejezettség és befejezetlenség egyidejűségére.

Az ösztöndíjprogramról így nyilatkozik: „Keretet adott a szakmai fejlődéshez, szobrászati eszköztáram bővítéséhez, volt alkalmam kísérletezésre és elmélyülésre. Az elmúlt három év során elsősorban a különböző textílalapú anyagok szobrászati lehetőségeinek felderítése, egy-egy munka jelenszerű megközelítése foglalkoztatott.”

Terveire így utal: „A közeljövőben szeretném folytatni ezen az úton a további lehetőségek feltárását, hangsúlyt helyezve annak vizsgálatára, hogy a belső és külső viszonylatok hogyan világítanak meg egyetlen átfogó perspektívát, melyben feltárulhat a mű egysége.”
(Gergely Réka)

Gergely Réka:
Szakkosz,

2025,

hegesztett acéllemez, lenfonal, selymfonal,
200x125x120 cm

Fotó: Fodor Dániel

GICZY
KRISTÓF KÁLMÁN

grafikusművész

A GLOBALIZÁCIÓ BÁBEL-TORNYAI

Giczy Kristóf 2005-ben érettségizett a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium rajz tagozatán, majd 2014-ben szerzett diplomát a Magyar Képzőművészeti Egyetem képgrafika szakán. Mesterei König Róbert és Somorjai-Kiss Tibor voltak.

2024-ben a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola keretében működő alkotóház vezetője lett. Ennek kapcsán képzéseket szervezett, és művészek számára biztosított műhelyhasználati és alkotási lehetőséget. Az ösztöndíjprogram ideje alatt részt vett több nemzetközi biennálén és csoportos kiállításon.

A Budapesti Képgrafikusok Egyesületének vezetőjeként belépett a Grafikai Egyesületek Nemzetközi Szövetségébe (IPOA), mivel fontosnak tartja, hogy pályakezdő művészek számára is lehetőséget biztosítson nemzetközi művésztelepeken való részvételhez. Pályatársait támogató munkája keretében a Kínai Grafikai Múzeumban (China Print-making Museum) bemutatkozási lehetőséget teremtett számos magyar grafikusművész számára.

Az ösztöndíjas időszak alatt elkezdte a posztmodern társadalom bábeli tornyainak rézkarcsorozatát, amely arra kívánja felhívni a figyelmet, hogy korunkban is vannak a fejlődésünket tévútra vivő jelenségek,

például az anyagiasság vagy a hatalommal való visszaélés, illetve a bulvármédia kísértései. Az alkotások figyelmeztetésül szolgálhatnak a társadalom számára, és egyúttal segítséget nyújthatnak azoknak, akik keresik a jóakarátú emberek értékeinek megőrzését és az emberi méltóság közösségi kibontakozását; azaz az emberiség hosszú távú fejlődésének értékteremtő lehetőségeit. Meggyőződése szerint ez a mindenkor művészet társadalmi küldetése.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram segítséget nyújtott abban, hogy a fent említett *Bábel tornya* rézkarcsorozat tematikája bővüljön. És olyan, a társadalmi fejlődésre károsan ható folyamatokat leleplezve egyre szélesebb spektrumban lehessen vizsgálni az egymással összefüggő és sokszor csak nehezen felismerhető jelenségek fenyegető kísértéseit, amelyek még a kritikusan gondolkodó embereket és társadalmi csoportokat is képesek rabul ejteni és a legjobb törekvéseket is zsákutcába terelni.

Célja, hogy a rézkarcsorozatot a továbbiakban is bővítse, hiszen számtalan új, kritikus szemléletet igénylő probléma merül fel például a mesterséges intelligencia helytelen használata révén, amelyekre az alkotóművészeteknek is reagálniuk kell.

Giczy Kristóf:
Az önpusztítás tornya,
2025,
rézkarc, papír,
53×44 cm

**HAID
ATTILA**

fotográfus

KALEIDOSZKÓP

Haid Attila 1991-ben a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola fotó szakán szerzett fotó-illusztrátor-végzettséget, azóta foglalkozik aktívan fotográfiával. 1993-ban a Bálint György Újságíró Iskolában fotóriporterként végzett. 1997 és 2000 között Pécsi József fotóművészeti ösztöndíjas volt. Művészeti tevékenységét alapvetően a fekete-fehér analóg fotográfia határozza meg, alkotásait saját maga laborálja. Tagja a Magyar Fotóművészek Szövetségének, az Artér Művészeti Egyesületnek és a Kvartér Fotóművészeti Csoportnak.

Pályatársa, Nagy Zopán így ír munkáiról: „Haid Attila több évtizedes munkássága során sokat sejtető, mégis letisztult képeiben érződik a hagyományos fotótechnika iránti tisztelet. Fotográfiáin keresztül megpróbálja elemezni, konfrontálni és párhuzamba állítani a természet és az ember által mesterségesen létrehozott környezetet, elemeket. A hagyományos fotográfiában rejlő értékek és – esetenként – az experimentális lehetőségek egyaránt érdeklik, mindez a technika iránti tisztelet és a kíváncsiság jegyében. Munkássága magányos, következetes, csöndes, de mély nyomokat hagyó alkotóművészet.”

Mindemellett életének, művészeti tevékenységének teljesen más területe a gyógypedagógusi tevékenység, amely

fotográfiai szempontból ugyancsak inspiráló tényező. 2008-ban elvégezte az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógia Karának értelmileg akadályozottak pedagógiája tanári képzését, de már 1998-tól kezdve különböző gyógypedagógiai intézményekben dolgozik, ahol közép súlyos értelmi fogyatékos gyerekek, fiatalok készségfejlesztésével foglalkozik. Ez idő alatt sem hagyott fel a fényképezéssel és az addig ismeretlennek vélt téma és feladat művészi megörökítése foglalkoztatta.

A Magyar Művészeti Akadémia 2022-ben elnyert művészeti ösztöndíja keretén belül vált teljessé az értelmileg akadályozottak talán kevésbé ismert világának ez a több szempontú, szintetizáló és egyben dokumentumigényű feldolgozása. Ennek a viszonylag zárt, az érintetteken kívül keveseknek betekintést engedő világba nyújt bepillantást fotó-sorozatain keresztül, üzenve ezzel nézőinek, közelebb hozva őket egymáshoz.

Az ösztöndíj adta elismerés és anyagi támogatás segítségével válhatott valóra egy több évtizedes alkotói munka legfontosabb szakaszának szintetizálása. Az ezalatt megvalósult kiállítások alkalmat adtak képei nyilvános bemutatására; a közeljövő legfontosabb feladata ennek az anyagnak nyomtatott kiadvány formájában történő megjelentetése.

Haid Attila:
Advent, triptichon,
2024,
fekete-fehér fotónagyítás, papír,
26×80 cm

**HEVESI
ANNABELLA**

formatervező

TALÁLKOZÁSOK

Hevesi Annabella az ösztöndíjprogram három éve alatt egy új típusú, 3D-nyomtatott fém csomópontra épülő bútorkollekciót fejlesztett, amely a kárpitozott bútorok szerkezeti megújítását és a fenntarthatóság strukturális megközelítését tűzte ki célul. Az oldható csomópont látható, provokatív vizuális megjelenést kölcsönöz, míg szerkezetileg torzítással éri el a kárpitozott bútorokban hagyományosan alkalmazott komfortszivacs végleges formáját, ezzel csökkentve a gyártási hulladékot, mellőzve a rétegrend ragasztását, ami ezáltal karbantartható, újrahasznosítható.

A *Crosses Series* névre keresztelt kollekció darabjai nemzetközi szakmai közegekben is bemutatásra kerültek, többek között a Stockholm Furniture Fairen, a Design Shanghai-on, a Milan Design Weeken és a Berlin Design Weeken, az EDIT Napolin, valamint a lipcsei Grassimessén. Az ösztöndíj időszaka alatt született prototípusai – a *Peach easy chair* és a *Cross chair* – a kortárs magyar bútortervezés progresszív példái közé tartoznak. Munkásságát több nemzetközi és hazai elismerés kíséri, többek között Golden A'Design Award, Design Shanghai Díj, Smow Design Grand Prize (Lipcse), EDIDA Hungary, ArtHungry Díj, valamint a Magyar

Formatervezési Díj különdíja. Az ösztöndíjas időszak során két munkája is múzeumi gyűjteménybe került: a Magyar Iparművészeti Múzeum, valamint a Lipcsei Iparművészeti Múzeum állandó gyűjteményeibe.

Hevesi Annabella tervezői szemléletét a konceptuális átgondoltság, a gyártási tudatosság és a költői érzékenység együttes jelenléte jellemzi. Alkotói munkásságán keresztül olyan kérdéseket vet fel, mint az ipari és a kézműves gyártás közötti feszültség, a tárgyak kulturális rétegzettsége, valamint a használat és az érzéki tapasztalat kapcsolata. Az ösztöndíjprogram lehetőséget nyújtott számára, hogy mélyreható kutatásokkal, kísérletezéssel és prototípus-fejlesztéssel foglalkozzon. Az ösztöndíjas időszak emellett a hazai és nemzetközi partneri kapcsolatok megerősödését is támogatta számára: a pihenőszék három változatához a német JAB Antoezt KG, a dán Kvadrat és a svéd Elmo Leather biztosította a kárpitot, a kárpitozási munkában pedig a Kárpitos Partner Group Bt. vett részt. A következő időszakban Annabella célja a *Crosses Series* nemzetközi piaci bevezetése, valamint a kapcsolódó anyagkutatás online publikálása.

Hevesi Annabella:
Peach easy chair,
2024,
kárpitozott ülőbútor,
85×90×88 cm
Fotó: Rácmolnár Milán

HORVÁTH
BÁLINT GÁBOR
DLA

Kodály Zoltán-ösztöndíjas zeneszerző, tanár, szerkesztő

VOCES TRANSSILVANIAE

A fővárosi magyar komponisták hagyományos képzési útját járta végig: a Bartók Konzervatóriumban Fekete Győr István, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen Orbán György, a Zeneakadémia doktori iskolájában pedig Jeney Zoltán és Soproni József irányításával végezte tanulmányait. Jelenleg a Weiner Leó Katolikus Zeneművészeti Szakgimnázium zeneszerzéstanára és az Editio Musica Budapest külsős szerkesztője.

Zeneszerzőként népzenei és régizenei anyagok felhasználási lehetőségeit kutatja, újabb műveiben az irányított véletlen eszközeivel kombinálva. Munkásságában kiemelt helyet foglalnak el a vokális műfajok. Zongorakíséretes dalciklusai, operája, szóló-, kamara- és zenekari darabjai elhangoztak valamennyi jelentős magyarországi kortárs zenei fórumon, egyéb európai országokban és az Egyesült Államokban. 18 évesen az Országos Bartók Béla Zeneszerzőverseny győztese volt, több ízben elnyerte a Kodály Zoltán Alkotói Ösztöndíjat, az ÚMZF Zeneszerzőverseny díjait, két alkalommal a Kórusok Éjszakája kórusműpályázatának 1. díját.

Hisz a művészetek („ars”) hagyományos európai értelmezésében: alkotás, közvetítés és értelmezés mély összefüggésében. Alkotói

munkája mellett gyakran vesz részt saját művei előadásában, tanít, elméleti írásokat publikál. Doktori értekezését román kolindák – téli napfordulós énekek – zeneszerzői feldolgozásaiból írta. Egyéves kolozsvári kutatóidőszaka és a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem adjunktusaként eltöltött hét esztendő során került közel az erdélyi magyar zeneszerzés – a zenetörténeti kutatások által kellően még nem méltányolt – világához.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram segítségével ez utóbbi területen munkálkodott. Már ösztöndíjas időszaka félidejében önálló kötete jelent meg a Berlász Melinda szerkesztette *Magyar zeneszerzők*-sorozat 43. darabjaként a Budapest Music Center gondozásában. A kórusművei révén világhírű zeneszerző, Orbán György életművéről írt műjegyzékkel ellátott kismonográfiát. A kötet – az első összefoglaló jellegű munka e téren – rövidesen angol nyelven is napvilágot lát. Horváth elméleti írásokat publikált még Csíky Boldizsár, Kurtág György, Terényi Ede és más szerzők munkásságáról, részt vett a téma népszerűsítését szolgáló kiadványok szerkesztésében, események szervezésében. Elkészült írásait a közeljövőben önálló tanulmánykötetben szeretné megjelentetni.

Horváth Bálint Gábor:
Orbán György,
2023,
BMC
Fotó: Kégl András, BMC

**HORVÁTH
LÁSZLÓ IMRE**

író

MODERN MÍTOSZAINKHOZ A REGÉNY A MEGFELELŐ FORMA

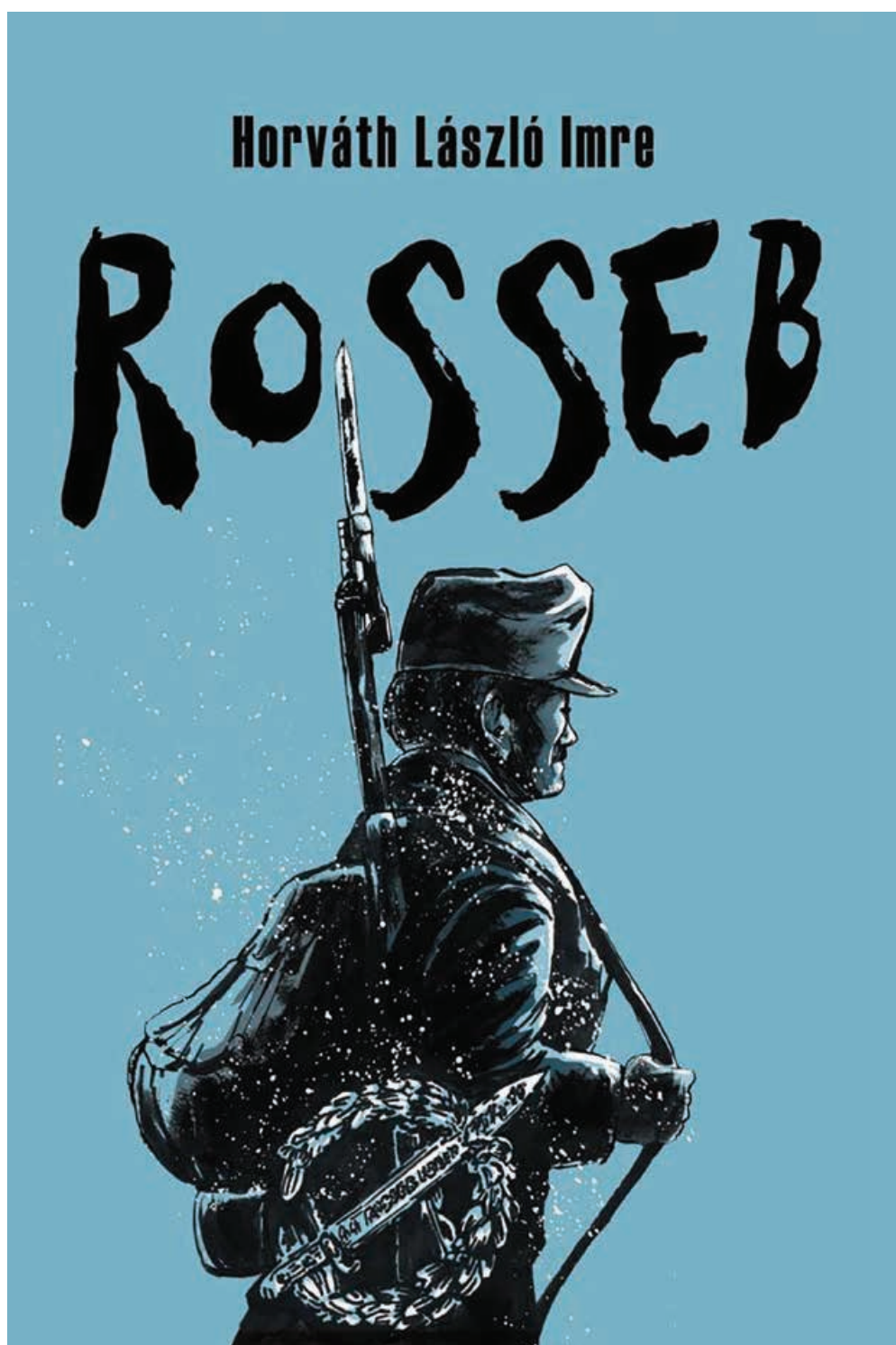
Horváth László Imre pályáját versekkel kezdte, folyóiratokban való publikációk után három verseskötete jelent meg. Harmincéves korától a prózaírás felé fordult, ennek főbb eredményei megjelent regényei (*Lett este és lett reggel*, *Helyőrség Maszadában*, *A Kicsi embere*, *Rosseb*). Történelmi tematikájú szépirodalmi műveket ír, ahogy a közép-kelet-európai regényköltészetet általában, őt is a civilizációs törést jelentő traumák érdeklik, ezeket tárja fel jórészt tragikus emberi sorsok tükrében. Eddigi munkásságát 2022-ben József Attila-díjjal ismerték el.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram keretében egy Radnóti Miklós magyar költő életrajzát megjelenítő regényen dolgozott, ennek készítette el kéziratát. Kiterjedt kutatói munka (melyhez történészi végzettsége adott szakmai alapot) támogatta a szűzsé megvalósítását az irodalmi szövegben, amelynek kulcsa a narrációs megoldás. Horváth eddigi könyveiben a személyes hangvétel (visszaemlékezés, naplójegyzetek stb.) narrációját részesítette előnyben, olykor a tiszta elbeszélői hangot, törekedve a nyers epikára (különösen *Rosseb* című háborús nagyregényében), mely ezekben az esetekben is karakterfókuszú narrációt jelentett. Az új, *Némán, akár az angyal* munkacímű regényben a narráció speciális, a költő születésekor meghalt ikeröccsének kísértete meséli el, jeleníti meg szavakkal élő testvére történetét. A szöveg mozaikos időszerkesztése

érzékelte a narrátor speciális látásmódját, így jelenetezi Radnóti Miklós magánéletét, személyét, alkotói létét, verseinek születését – költészetét új perspektívákba is helyezve –, végül pedig szenvedéstörténetét. Utóbbi miatt a könyv holokausztregény is az ikervesztettség regénye és a művészregény mellett.

Radnóti jelentőségét világirodalmi szinten is kiemelkedő verseinek esztétikai minősége mellett tematikájuk is adja: az európai értelmiségi, a művész, a lélek és elme, a magyar hazafi a pusztulásban, a barbárság apokalipszisében, amit az 1944-es év hozott az ország számára, és amely a bori halálmenetben is végletesen megnyilvánult. A regény célja természetesen mindezt katartikus erővel megjeleníteni. Az ösztöndíj támogatását, kitüntető szakmai megbecsülését és az irodalomművészeti szekció évfolyamának kifejezetten inspiráló kollegiális közegét, a hároméves időszakot Horváth László Imre ennek a mondhatni grandiózus munkának a megvalósítására fordította, mely könyv formájában reményei szerint a következő egy év folyamán jelenik meg.

Az ösztöndíjas időszak folyamán 2024-ben jelent meg *Rosseb* című regénye, az eddig meg nem írt nagy magyar háborús regény, ami főhősét az első, a második világháborún és az ötvenhatos szabadságharcon vezeti keresztül. A *Némán, akár az angyal* hasonló, talán még ennél is fontosabb és meghatározóbb modern kori magyar alapmítoszt dolgoz fel.

Horváth László Imre:
Rosseb,
2024,
Cser Kiadó

HORVÁTH LÓCZI
JUDIT

képzőművész

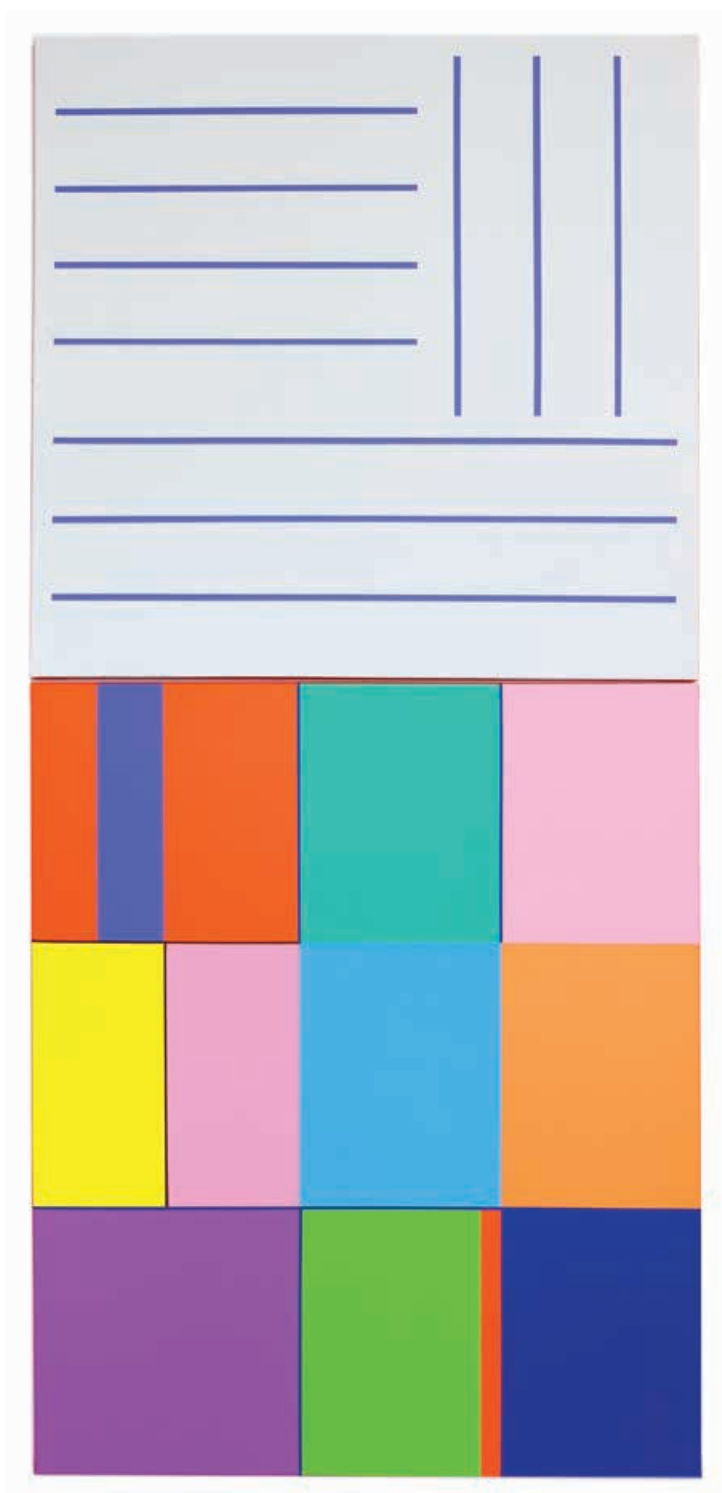
KÍSÉRLETEZÉS ÉS ÖNTERÁPIA

Horváth Lóczy Judit alkotásai egyszerre sugároznak játékoságot és precíz rendezettséget. Munkáit élethelyzetek vagy személyes történetek inspirálják, melyeket absztrahál, és a legegyszerűbb geometrikus formákkal jelenít meg. Ezzel a módszerrel dolgozza fel élete eseményeit, reflektál a külvilág történéseire.

Témái között az utóbbi időben hangsúlyosan megjelenik a mindennapjaiban megélt szülői lét valósága, az ezzel kapcsolatos társadalmi elfedés, a tabuk sora, a káros berögződések. Szívesen foglalkozik az alkotás örömeinek megosztásával interaktív munkáin keresztül. Művészeti metódusa a vizualitás absztrahálása, illetve a mondanivaló belesűrítése a képbe. Munkáit a kettő egyensúlyából alakítja, hisz a művészet gyógyító, terápiás-önterápiás erejében. Eszköztára igen változatos. Otthonosan mozog az absztrakt festészet és az assemblage világában is.

Kísérletező attitűdje az anyaghasználatban is tetten érhető: a klasszikus művészeti anyagok mellett szeret új és extrém matériákat, tárgyakat felfedezni. Használ formázott vásznakat, fa- és fémelemeket, talált tárgyakat. Újabban a textil mint anyag lehetőségeit igyekszik felfedezni, tágítani. Objekt jellegű munkái egy, a két és három dimenzió közti ösvényt jelölnek ki számára. Érdekli

a fény-árnyék (pozitív-negatív) játék, a színes reflexió, valamint a sík-, illetve térbeli festészet találkozási pontjai is. Több felsőoktatási intézményben és különböző területeken szerzett ismereteket. Végzett tájépítész mérnök, szindinamikai szakmérnök és grafikus. Részt vett a Budapest Art Mentor képzésen. Mesterei között tudhatja Kelemen Marcellt, Konok Tamást és Barabás Mártont is. Ez a szerteágazó tanulmányi előélet szélesebb spektrumú rálátást biztosított a különböző művészeti ágakra és azok összefüggéseire. Ennek segítségével Horváth Lóczy felfedezte önmaga számára a totális művészetet (Gesamtkunstwerk), vagyis azt, hogy a képzőművészet hogyan tud gyümölcsözően együttműködni az alkalmazott művészettel vagy a társművészetekkel. Tagja a Magyar Festők Társaságának, a Magyar Művészkönyv-alkotók Társaságának, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének és a nemzetközi Discursive Geometry Művészeti Egyesületnek. Munkáit Barcsay-díjjal jutalmazták 2015-ben. 2019-ben elnyerte az amerikai Pollock-Krasner Alapítvány ösztöndíját, majd 2022-ben a Magyar Művészeti Akadémia hároméves művészeti ösztöndíját. 2008 óta állít ki rendszeresen itthon és külföldön is.

Horváth Lóczy Judit:
LCS.01.,
2025,
akril, vászon,
220x100 cm
Fotó: Horváth Lóczy Judit

HORVÁTH
MÁRTON LEVENTE

zeneszerző, orgonaművész

KOROK ÉS MŰFAJOK PÁRBESZÉDE

Horváth Márton Levente diplomáit a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerezte Vajda János és Lehotka Gábor irányításával, később ugyanitt doktori fokozatot szerzett. 2005-ben a Hungaroton kiadta szerzői lemezét. Orgonaművészként 2007-ben Fischer Annie előadóművészeti ösztöndíjban, az ezt követő három évben pedig Kodály Zoltán alkotóművészeti ösztöndíjban részesült. 2015-től tanít a Liszt Ferenc Zeneakadémia Egyházzene Tanszékén, 2024 őszétől docensként. 2017-től 2024-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakgimnázium zeneszerzéstanára volt. 2022 szeptembere óta a Budapest-belvárosi Szent Anna-templom orgonaművésze és a Te Deum Kamarakórus karnagya.

2016-ban zeneszerzői munkássága elismeréseképpen megkapta az Erkel Ferenc-díjat, 2021-ben elnyerte az ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Irodától Az év komolyzenei műve díjat *Scrollin'* című zenekari darabjáért. Az elmúlt évek során Olaszországban, Ausztriában, Romániában, Svédországban, Bulgáriában, Törökországban és Etiópiában adott orgonakoncerteket. Eddig komponált több mint száz alkotása között kiemelkedő helyet foglalnak el liturgikus kórusművei, 10 miséje és kamarazenei kompozíciói. 2022-ben a felújított kolozsvári Szent Mihály-templom templomszentelési szertartásán

hangzott el zenekarra és kórusra írt *Kolozsvári miséje*, 2024-ben pedig az új gödöllői premontrei apátsági templom szentelésére írta *Szent Ágoston-miséjét*. Orgonaművészi repertoárja nagyon széles, a kora barokktól napjaink zenéjéig minden stílusban járatos, de különös figyelmet szentel a modern orgonazene népszerűsítésének.

Hároméves ösztöndíjas időszaka alatt mind alkotóművészi, mind előadói oldalát igyekezett megmutatni. Zeneszerzőként három nagyobb lélegzetű kompozíciót készített, két „barokk levegőt árasztó, modern hangvételű” alkotást: a *János-passiót* és a *Stabat Matert* énekhagokra és régizene-együttesre, valamint *Határvidék* című kamarazenei művét, melyben elektromos gitárt, ütőhangszereket, templomi orgonát és klarinétokat alkalmaz. A historikus együttesre, valamint az rockzenei hangszerekre írt kompozíciók megírásával az volt a szándéka, hogy a kortárs zene olyanokhoz is eljusson, akik hagyományosan nincsenek kapcsolatban a mai klasszikus zenével. Ösztöndíjas vállalásai között szerepelt, hogy rendszeresen mutat be új magyar orgonaműveket, valamint hangfelvételeket készít egy modern magyar orgonaantológia számára. A három év során 17 mai magyar orgonaművet tűzött műsorra, és kétórányi felvételt készített, melyeken 11 mű hallható.

Horváth Márton Levente a Fasori református templom orgonájánál

**IMREH
SÁNDOR**

képzőművész

KORTÁRS RAJZ A NYILVÁNOS TÉRBEN

Imreh Sándor a kortárs rajz nyilvános terekkel kötött szövetségét kutatja. A képzőművészeti diskurzus peremén vagy azon kívül talált nyomhagyások, rajzi jelek és a hozzájuk társított kulturális jelenségek, a popkultúrából és különböző szubkultúrákból kiolvasott megnyilvánulások adják az alapot megrajzolt témáihoz. A fotórealista grafitrajzoktól az elhagyatott épületek falára festett minimalista absztrakt graffitikig terjednek korunk aktualitásaira vagy általános társadalmi jelenségekre adott reflexiói.

Míg gyakran él tartalmi túlzásokkal, illetve az ironia és a kritika is előkelő helyen szerepel témafeldolgozási módjai sorában, addig a vizuális nyelve higgadt, visszafogott. Ezt a monokróm világot tartja meg illusztrációi és alkalmazott grafikai munkássága vizuális nyelveként is. A globális áramlatok és a lokalitás kölcsönhatása, az egyén és a közösség viszonya állnak az ösztöndíj időszakában lezárt doktori disszertációja, főként a régióban vállalt rezidens művészi projektjei, rendszeres egyéni és csoportos kiállításai, valamint helyspecifikus alkotásai fókuszában is. Egyetemi oktatóként a nyilvános tér és a privát szféra térfélcseréje és egyéb akkulturális jelenségek izgatják a vizuális nevelés területén.

Az egyéni utak keresztezése és a különbözőségekben a közös értékek felfedezése a célja az általa alapított és alkalmi résztvevőkkel közösen működtetett ÖNZINE elnevezésű online platformnak is, amelynek égisze alatt a hazai művészekre koncentráló, nyomtatott rajzmagazin három éve kezdte meg működését rendszeres workshopokkal, limitált saját kiadású zinekkal és rajzokat bemutató kiállításokkal. Ez a projekt is előszeretettel vegyíti a képzőművészeti szcéná képviselőinek és az azon kívülálló alkotók nézőpontjait, hangsúlyozva ezzel a közös nyelv, a rajz végtelen értelmezési lehetőségeit.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram az anyagi hozzájáruláson túl segített szakmai alapon összekapcsolni olyan embereket, akik látszólag különböző problémákat feszegetnek művészetükben, a gondolati ívük, kifejezésmódjuk alapja mégis sokban hasonlít. A rajzolás tevékenységén keresztül létrejött egymásra találások, eddigi együttműködések remélhetőleg a jövőben tovább érlelődnek és járulnak hozzá az alkotó eredeti szándéka szerint a hazai rajzolókat egyre élesebben körvonalazódó kortárs képéhez.

Imreh Sándor:
A bíró okos lánya,
2024,
grafit, rétegelt lemez,
40×30 cm

**JÁNOS
SZABOLCS**

irodalomtörténész

A „GENIUS LOCI” KUTATÁSA: LOKÁLIS ÉS REGIONÁLIS EMLÉKEZET A PARTIUMBAN

János Szabolcs 1999-ben szerzett magyar–német szakos bölcsész oklevelet a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem. 2001-ben ugyanott kapta meg a magiszteri fokozatot az *Irodalom és társadalom* magiszteri programban. Doktori tanulmányait szintén a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen végezte, ahol 2006-ban védte meg bölcsészdoktori értekezését. Doktori disszertációjának témája *Az érzékenységek a 18. századi magyar színjátszás gyakorlatában* volt.

2001-től a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem Német Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszékének tanársegédjeként tevékenykedett, 2006-tól ugyanott adjunktusi, 2009-től pedig egyetemi docensi beosztásban oktat. 2016–2019 között a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékének társult oktatója is volt. 2024-től az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének docense.

Kutatási területe a kulturális emlékezet és emlékezhelyek; a kulturális transzfer-folyamatok Közép-Európában; a magyar és német színház- és drámatörténet; az utazási irodalom, a 18–19. századi útleírások Erdély- és Magyarország-képe; valamint az erdélyi német kultúra és irodalom.

Több szakmai szervezet tagja, rendszeresen részt vesz hazai és nemzetközi szakmai konferenciákon, valamint folyamatosan publikál hazai és külföldi fórumokon.

2018–2021 között a Magyar Tudományos Akadémia ösztöndíjasa volt a Bolyai János Kutatói Ösztöndíj keretében. 2022-ben elnyerte a Magyar Művészeti Akadémia művészeti ösztöndíját, kutatási témája: *A helyek emlékezete a Partiumban. A „genius loci” a lokális és regionális emlékezet tükrében 1989 után.* Az ösztöndíjas kutatás az 1989-es romániai rendszerváltás óta eltelt több mint három évtized „szimbolikus térfoglalásának” folyamatát, módosításait és funkcióit elemzi és értelmezi a Partium lokális és regionális társadalmában. A kutatás a kulturális emlékezet alakításának folyamatát, az emlékezet létrehozásának stratégiáit, az emlékezet társadalmi használatának vizsgálatát tűzte ki céljául. *„A kutatás folyamatában a Partium lokális és regionális emlékéllátási és emlékezési folyamatainak szerveződését, működését és hatását vizsgáltam és értelmeztem, azzal a céllal, hogy átfogó képet nyújtsak a lokalitás, a regionalitás és az emlékezet összefüggéseiről.”* (János Szabolcs)

János Szabolcs a nagyváradí Szigligeti Színházban,
2023
Fotó: Vigh László Miklós

JÓZSA
JUDIT

Magyar Örökség díjjal és Magyar Arany Érdemkereszt
elismeréssel kitüntetett kerámiaszobrász, művészettörténész

A KÁRPÁT-MEDENCE MAGYARSÁGÁNAK HIMNUSZAI

Családja – a korondi Józsa fazekascsalád – népművészeti örökségére és művészet-történeti ismereteire támaszkodva, az ikonográfia tudatos használatával, az egyetemes Isten-tudatot, a keresztény erkölcsi rendet, a magyar népi hagyományt, ősi örökségünket a magyarságtudattal ötvözve alkot.

Harmincéves alkotói küldetésének célja, hogy kutassa, feldolgozza, a nagyközönség elé tárja azokat a mély múltban gyökerező elemeket – a hozzájuk tartozó jelképrendszerrel, jelentéstartalmakkal együtt –, amelyek a magyar kultúra talapzatát jelentik. Az évek során művészettörténeti, néprajzi kutatómunkája eredményeként születtek meg a magyar táncokat, a mesevilágunkat, történelmünk nagyasszonyait, irodalmunk műzsait, erényeinket, Mária-tiszteletünket, a magyar csillagmitológiát felvonultató, hiánypótló kiállításai.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogramban választott témája a Kárpát-medence magyarságának himnuszai (*Boldogasszony anyánk; Ó, én édes Jóistenem; magyar, székely és csángó himnusz, Felvidék és Délvidék himnusza*).

Az ösztöndíjas időszak kezdetén, 2023-ban, a magyar himnusz 200 éves jubileuma alkalmából a budapesti Józsa Judit Galériában a Kárpát-medencei keresztény magyar művészek összművészeti tárlatát rendezte meg (*Magyar Himnusz* – 96 művész, 100 alkotás).

Ezt bemutatta 2024-ben Székesfehérváron a Szent István Hitoktatási és Művelődési Házban, a Szegedi Dóm Látogatóközpontban; Győrben a Szent László Látogatóközpont galériájában, illetve a siklósi várban. Ezt követően megrendezte a *Székely himnusz* kiállítást 77 művész részvételével. 2026-ban tervezi a *Csángó, palóc himnusz, Délvidék és Felvidék himnuszai* című kiállítás bemutatását.

Az ösztöndíjpályázat során 40 műtárgyat készített, köztük nagy méretű kerámia domborműveket, amelyekhez új mázat kísérletezett ki, valamint a himnuszok tájegységeinek megfelelő magyar családokat megelevenítő kisplasztikákat is. Alkotásaival illusztrált tanulmánykötetet írt a Kárpát-medencei magyarok himnuszainak történetéről.

Alkotóművészként, művészettörténészként egyaránt népművészetünk, a magyar nemzeti művészet elkötelezett híve.

„Nemzetünk szellemi és lelki egységének megőrzése és megerősítése felé vezető út, meggyőződésem, hogy a magyar kultúrán keresztül vezet. Magyar örökségünk, történelmünk, hagyományaink, keresztény kultúránk, erényeink és himnuszaink ismerete és szeretete nélkül olyanok vagyunk, mint egy fa, gyökerek nélkül. Az egységes nemzet a nemzetrészek kultúrájával lesz teljes, és erre építhető az összefogás, a közös, sikeres magyar jövő. És ez a jövő nem létezhet magyar nemzeti művészet nélkül.” (Józsa Judit)

Józsa Judit:

Magyar himnusz,
kerámia domborműsorozat,

2025,

matt mázas, samottos fehér agyag,

átmérő: 40 cm

Fotó: Gedai Csaba

JUHÁSZ
JÁNOS KRISZTIÁN

késkészítő

DIÓSGYŐRI HAGYOMÁNYOK TOVÁBBÉLTETÉSE A KÉSESMESTERSÉGBEN

Juhász János kései tervezésekor próbálja úgy fizikai formába önteni tudását, hogy alkotásaiban benne legyen a régmúlt diósgyőri hagyományainak öröksége, de a használhatóság tekintetében megfeleljenek korunk elvárásainak. Szakmai tanulmányai idején olyan kiváló mesterektől tanulhatott, mint nagyapja, Lórencz Alfréd, akinek kései márkajelzésében állít emléket. Később Juhász József késes népi iparművészről sajátíthatta el a szakma fortélyait a hagyományok megtartásával együtt. Ösztöndíjas éveit Szondy Sándor fafaragó népi iparművész mentorálása mellett töltötte.

Szakmai pályafutása során igyekezett minden alkalmat megragadni a bemutatkozásra, megmérettetésre. Kézműves és népművészeti témájú kiállításokon vett részt, ahol alkalma volt zsűriztetni munkáit. Sikerrel vett részt a *Virágzó Népművészet* című pályázaton, ahol többször is díjazásban részesült, valamint több alkotása is díjat nyert a *Magyar Kézműves Remek* pályázatokon. Az általa készített kések *Magyar Kézműves Remek – Remekek Remeke* címet is elnyerték. Közel harmincéves késkészítői tevékenysége ellenére a mai napig talál teret a fejlődésre: ilyen számára például a fafaragás művészete.

Ösztöndíjas pályázati programját három egységre tagolta. Az első szakaszban a kések pengéinek hőkezelésével kísérletezett. A második szakasz a pengék nyélanyaggal való ellátása volt. Napjaink technikájának hála ma már vákuumos, műgyantás, stabilizációs eljárással fák, illetve csontok is impregnálhatók.

A harmadik nagy szakasz az alkotások próbára tétele volt. Mindenütt elismeréssel fogadták munkáit, országszerte több kiállításon vett részt (például a Józsa Judit Galéria által szervezett *Magyar Himnusz* című kiállítás). A *Virágzó népművészet* című kiállítás és az *Értékeink nyomában* vándorkiállítás keretében a Felvidéken is képviselhette magát. Brnóban a mívésen elkészített kések kategóriájában nyertes lett, e nemzetközi alkalmak pedig lehetőséget teremtettek arra, hogy a Lórencz kések a külföldi felhasználókhoz is eljuthassanak. Egyik legnagyobb elismeréseként a 2025-ös kisgyőri Örökségünk Díjat tartja számon, ugyanis ezt Kovács Ernő, az általa szakmailag igen nagyra tartott fafaragóművész is elnyerte ugyanebben az esztendőben.

Juhász János Krisztián:
Damaszkkések,

2025,
damaszkolt acél, kaukázusi diófa, mamutzápfog,
23×3 cm; 11×3,5 cm

**JUHÁSZ
RÉKA**

népdalénekes, ruhatervező, a népművészet ifjú mestere

A MÚLT ASSZONYAINAK ÜZENETE

Juhász Réka nem csupán népdalénekes, hanem a magyar népművészet motívumkincséből merítve tervez és készít is öltözeteket a mai nők számára. A táncházmozgalom és a nomád nemzedék világában nőtt fel Budapesten. Népzeneész és népi kézműves szülei jóvoltából már gyerekkorában kapcsolatba került a népművészet avatott mestereivel. Nyomukban járva csodálkozott rá igazán a népi műveltség nagy egységére.

„Azt gondolom, hogy napjainkban is ez a kifejezéstár lehet a legalkalmasabb arra, hogy teljesebbé tegyen egy életet, hiszen évszázadok alatt csiszolódott, örökérvényű tartalmat és üzeneteket hordoz, amelyeknek személyes vagy közösségi megformálására, megszólaltatására éppen úgy lehetőség van napjainkban is, mint bármikor a történelmünk során.” (Juhász Réka)

Néprajz szakot végzett az Eötvös Loránd Tudományegyetem Néprajzi Intézetében, és ösztöndíjas hallgatója volt a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Néprajz Tanszékének. Ruhatervezői szakképesítést szerzett Budapesten a Modell Divatiskolában. Énekes szólistaként 2009-ben megkapta a Népművészet Ifjú Mestere címet. Két szólólemeze jelent meg *Igazak álma* (2012) és *Széles vizek* (2022) címmel. Az utóbbin a víznek a magyar népdalokban

megjelenő szimbolikáját dolgozta fel. Népi éneket tanított a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetem Népzene Tanszékén, és kilenc évig vezetett egy mindenki számára elérhető felnőtt dalkört *Lélekzengető* címmel. Számos neves zenekar tagja és közreműködője volt. Jelenleg énekes szólistaként a saját zenei formációjával dolgozik.

2013-ban alapított műhelyt népi motívumokkal díszített kézműves ruhák, ékszerek és lakástextíliák készítésére *Juhász Réka Ruhák* néven. Ekkor kezdett foglalkozni a kivitelezésen túl a jelképek értelmezésével is. Munkái kiállításra kerültek, többek között mindkét Népművészeti Nemzeti Szalon kiállításon a Műcsarnokban.

A Magyar Művészeti Akadémia művészeti ösztöndíjas időszakában *Egy rózsából száz is lesz* címmel egy, a női életutat bemutató előadáson dolgozott, melyet a népdalok és a népi ábrázolóművészet jelképtárának alapköveire épített. A közönség bevonásával, megszólalásával zajló, összetett folyamatot hozott létre, amelyben minden korosztály magára találhat. *„Ez a folyamat a múlt asszonyainak üzenetét hozza a jelenkor asszonyai számára. Ennek a sok száz éven átívelő sorstársiasságnak nagyon erős támogató, gyógyító ereje van.” (Juhász Réka)*

Juhász Réka:
Páva és hal,
textilfigurák,
gyermekfoglalkozás kellékei

KÁRPÁTI
JUDIT ESZTER
DLA

multidiszciplináris textilművész, posztdoktor kutató

SOFT SOUNDS – ÚJ MÉDIUMOK ÉS TECHNOLÓGIÁK A KORTÁRS TEXTILMŰVÉSZETBEN

Kárpáti Judit Eszter multidiszciplináris textilművész, posztdoktor kutató, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) tudományos munkatársa. Alkotói-kutatói munkájában a hibrid anyagisággal, a dinamikus felületekkel, valamint a textil és a digitális média közötti kapcsolattal foglalkozik, illetve ezek kulturális, technológiai és esztétikai következményeit vizsgálja. 2013-ban szerezte meg mesterdiplomáját a MOME divat- és textiltervezés szakán, majd ugyanott 2018-ban doktori fokozatot szerzett. 2020 és 2024 között a MOME IK Anyag-kutatási Hub kutatója volt. Az EJTECH stúdió és művészdúó alkotója. Munkáikkal rendszeres résztvevői hazai és nemzetközi kiállításoknak Japántól Franciaországon át az Egyesült Államokig. 2017-ben megkapta az Új Nemzeti Kiválóság Program ösztöndíját. 2016-ban és 2021-ben doktori kutatásával elnyerte a Magyar Állami Eötvös Ösztöndíjat.

A 2022-ben sikeresen megpályázott MMA Művészeti Ösztöndíjprogram hároméves időszaka alatt a művészet, a tudomány és a kortárs technológia határterületeit kutatta, különös tekintettel a hibrid materialitásra, az ember-gép viszonyra

és az észlelés intermedialis terei között kialakuló összefüggésekre. Kutatásában a művészet és a tudomány integrációját, az innovatív anyagtervezés és a kortárs digitális technológiák interszekcióit vizsgálta. Művészeti kutatását az új utak keresése, az experimentális és transzdiszciplináris szemléletmód jellemzi. Alkotói munkásságában az motiválja, hogy új, eddig ismeretlen tulajdonságokat, összefüggéseket tárjon fel az emberről, a környezetéről és mindarról, ami kölcsönhatásuk eredményeként létrejöhet. Szándéka, hogy szintézist találjon a különböző tudományterületek, a textilművészet, az újmédia, az információs technológia, a kémia és az anyagtudományok, a digitális mérnöki tudományok, az interakciótervezés, illetve a hangtervezés között.

A művészet, a design, a kreatívipar, a tudomány és a technológia területei áthatják egymást, határterületeiken hibrid helyzetek, új minőségek keletkeznek. A neoanalóg anyagok, kortárs technológiák felfedezése és felhasználási lehetőségei szerves részét képezik a tervezői attitűdjének, rájuk nem alkotói célként, hanem lehetséges alkotói eszközként, nyitott lehetőségként tekint.

Kárpáti Judit Eszter:
Dung Dkar Cloak III.,
2024,
interaktív installáció,
jacquard-szövés, egyedi elektronika,
183x138 cm

**KEREKES
EMŐKE**

fotográfus

AZ EMLÉKEZÉS MECHANIZMUSA

Kerekes Emőke fotográfiai tanulmányait 2005-ben kezdte a Kaposvári Művészeti Egyetem fotóriporter-képszerkesztő szakán, majd 2010-ben a budapesti Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen (MOME) szerzett fotográfusi alapidipломát. Mesterdiplomáját 2024-ben a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem (UAT, RO) művészetek és új média szakán kapta meg. Tagja a Magyar Fotóművészek Szövetségének (MFSZ).

Aktív alkotó, számos hazai és nemzetközi csoportos, valamint egyéni kiállításon vett és vesz részt. Művészi tevékenysége mellett részvételi oktatással, műhelymunkák szervezésével is aktívan támogatja a fotográfia iránt érdeklődő közösségeket.

Több budapesti iskolában tanított fotográfiaelméletet és -gyakorlatot. Erdélybe való visszatelepülése után 2020-ban a KopiaKollektiva Egyesület társalapítója és elnöke lett. Az egyesület a kortárs fotográfia és kísérleti film népszerűsítésén dolgozik a kulturálisan perifériára szorult kistelepüléseken helyspecifikus kiállítások, alkotótáborok, mentorprogramok és oktatási kezdeményezések révén. Munkáiban elsősorban a kulturális és személyes emlékezet, Kelet-Közép-Európa rurális vidékei és azok társadalmi-történeti lenyomatai állnak a középpontban. A táj kutatás, az eltűnő hagyományok művészi feldolgozásán keresztül az emlékezés mechanizmusát,

a kollektív múlt és a jelen közötti láthatatlan kapcsolatok rétegeit vizsgálja. Művészi gondolkodásában a fotográfia egyszerre kutatás, szemlélődés és párbeszéd az idő különböző rétegei között. Munkamódszerében a dokumentarista, a megrendezett és a kísérleti fotográfia stíluselemei keverednek: az analóg és digitális technikák, valamint a képek installációs formái egyaránt az adott téma természetéhez igazodnak. A hároméves ösztöndíjprogram keretében az erdélyi Sóvidék és a Kis-, illetve a Nagy-Küküllő völgyének tájházi gyűjteményeivel dolgozott. Egy kortárs fotóalapú, digitális múzeumpedagógiai szemléletű foglalkoztatófüzet-sorozatot hozott létre, amely lehetőséget ad a felhasználóknak, hogy a fényképezés eszközével saját nézőpontjukból fedezzék fel a gyűjtemények tárgyait, rejtett történeteit, új kapcsolatokat teremtve múlt és jelen, személyes emlék és közös örökség között. A fényképezési feladatok mellett a foglalkoztatófüzetek az alkotó saját művészet- és művelődéstörténeti, festészeti, fotótörténeti, néprajzi és kulturális antropológiai kutatásait, valamint személyes emlékeit is tartalmazzák. Ezek révén a kiadványok nemcsak gyakorlati útmutatást, hanem tágabb kulturális és történeti kontextust is kínálnak a felhasználóknak, elősegítve a helyi örökség interdiszciplináris értelmezését és lehetőségeinek kibontását is.

**Részlet a tájházi gyűjteményekre készült
foglalkoztatófüzet-sorozatból**

**KIS
HAJNI**

filmrendező, forgatókönyvíró

KREATÍV, VÉGTELEN TUDATOSSÁG

Kis Hajni a Színház- és Filmművészeti Egyetemen szerzett diplomát 2018-ban. Másodéves munkája egy fikciós kisjátékfilm volt *Szép alak* címen, melyet az Amerikai Filmművészeti és Filmtudományi Akadémia (Academy Awards) több ezer filmből kiválasztva Diák-Oscar-díjra jelölt 2016-ban, így 25 év után Magyarország újra a jelöltek közé kerülhetett. A film számtalan díjat nyert, és több mint száz fesztiválra kapott meghívást világszerte. 2018-ban készült el diplomafilmje *Last Call* címen, melynek nemzetközi premierjére a rangos Szarajevó Filmfesztiválon került sor, ahonnan a legjobb filmnek járó díjat hozhatta el a mezőnyében. A film szintén körbeutazta a világot, és jelentős elismeréseket szerzett. Elnyerte a magyar filmkritikusok díjátadóján a Simó-díjat, valamint a Friss Hús Nemzetközi Rövidfilmfesztiválon A legjobb magyar élszereplős kisjátékfilm díjat is. A filmet azóta az ARTE, az HBO és a Disney+ is a műsorára tűzte.

2020-ban fejezte be a Nemzeti Filmintézet Inkubátor programjának keretén belül készített első nagyjátékfilmjét *Külön falka* címen, mely a Karlovy Vary-i Nemzetközi Filmfesztiválon

a Works in Progress versenyen belül fődíjat kapott, világpremierjét is ezen a filmfesztiválon tartották. A *Külön falka* A legjobb első rendezés illetve A legjobb forgatókönyv díja mellett Az év legjobb magyar fikciós filmjének járó díját is megkapta a Magyar Mozgóképfesztiválon. Közel 20 országban adták el, és eddig összesen 17 díjat nyert világszerte. A film többek között az HBO Max és a Netflix műsorán is elérhető.

2020-ban eddigi teljesítményéért Junior Prima díjat vehetett át. 2021 őszén új filmtervét *Ich bin Marika* munkacímen beavagatták a rangos Nipkow Programmba Berlinben. 2022-ben a Magyar Művészeti Akadémia művészeti ösztöndíjasa lett film- és fotóművészet kategóriában. Új filmtervével beavagatták a 2023-as The Sam Spiegel International Film Lab programjába Jeruzsálemben, majd 2024-ben a Berlinale Co-Production Marketre is, ahova 318 film jelentkezett az egész világból, de mindössze 18 projekt került be a hivatalos fő szekcióba, ahol az alkotás egyébként elnyerte az ARTE-Kino díjat.

Jelenet Kis Hajni Ich bin Marika című készülő filmjéből

**KISFALUDY
ZSÓFIA**

színművész

REMÉNYTÖVIS

Kisfaludy Zsófia művészcsaládból származik, gyermekkorától kezdve zongorázott, kórusban énekelt és jazzbalettezett. Közgazdászdiplomája és zenésszínész-képesítése után 2019-ben elvégezte a Színház- és Filmművészeti Egyetem drámainstruktor-színjátékos alapszakát, majd a Károli Gáspár Református Egyetem színháztudomány mesterképzésén tanult tovább, ahol 2021-ben végzett. A pályán eltöltött eddigi évei alatt több mint 45 fő-, illetve mellékszerepet formált meg olyan budapesti színházakban, mint az Operettszínház, a Madách, a Turay Ida és a Magyar Színház, valamint szerepelt Sopronban, Győrben és Békéscsabán is.

A versek iránti szeretete még a gimnáziumi évekre datálható, az elmúlt években pedig érdeklődése kiemelten a kortárs magyar költészet felé fordult. Az ösztöndíjas időszak alatt is ennek népszerűsítésére vállalkozott. Először elkészített egy rendhagyó irodalomórát különböző témájú kortárs versekből, amellyel a gimnazista korosztályt szólította meg és hívta közös gondolkodásra. Ezután két éven keresztül gyűjtötte és rendszerezte a rendszerváltás óta megjelent istenes verseket, melynek eredményeképp megszületett a közel 300 verset tartalmazó *Reménytövis – Kortárs*

keresztény versantológia. A Kálvin Kiadó gondozásában kiadott kötet betekintést enged abba, miként látja Istent és Jézus Krisztust a jelenkor 130 költője. Útmutatást kínál az Úrral való kapcsolatkereséshez, ugyanakkor őszintén megfogalmazza az emberi gyarlóságból fakadó kérdéseket és kételyeket is. A felekezeteken átívelő válogatásból 18 fejezet született, melyekben a költemények egymásból következnek, gondolati ívet teremtve az egyes témaköröknek.

Az antológiából egy 60 perces zenés előadói est is született, melynek címe *Reménytövis – Zenés versfüzér Istenről*. Az előadás kiemeli a művész számára legfontosabb harminc művet, valamint Barkó Laura különleges megzenésítésével, citera- és ukulelekísérettel, effekthangszerek segítségével (xilofon, nyelvdob, koshi) még közelebb hozza őket a hallgatósághoz. Imák és csodák, kérdések és kételyek, csönd és keresés, feltétel nélküli szeretet és kegyelem. Ezen a reménytövissel szegélyezett úton vezetnek minket többek közt Lackfi János, Mezey Katalin, Kányádi Sándor, Buda Ferenc, Kiss Judit Ágnes, Szabó T. Anna és Fabiny Tamás versei – hol prózában, hol megzenésített versként.

A Reménytövis és szerkesztője

Fotó: Hurta Hajnalka

**DR. KODOLÁNYI
JUDIT**

irodalomkutató

EMLÉKEZNI A LEGNEHEZEBB

„Emlékezni a legnehezebb. Teremteni valamit, ez megy még valahogy; de újjá teremteni, pontosan úgy, amilyen egyszer már volt? Erre még a természet sem képes. Ezért oly változatos.” (Illyés Gyula: Naplójegyzetek, 1940)

Dr. Kodolányi Judit ösztöndíjas irodalmár, fő kutatási területe Illyés Gyula munkássága és írói hagyatéka. Az MNMKK – Petőfi Irodalmi Múzeum kiállításszervezési osztályának munkatársa, tanulmányait az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Bölcsészettudományi Karán és a CEU-n végezte, majd az ELTE-n doktori fokozatot szerzett. A korábbi években az író több kötetének szerkesztésében vett részt, előkiadásra készítette elő az *Ostromnapló*, 1945 és az *Atlantisz sorsára jutottunk – Naplójegyzetek 1956–57* című naplókat és kiadatlan rövidprózákat (*Mi az, hogy idő?*). Doktori disszertációjában Illyés Gyulának a *Magyar Csillag* folyóirathoz kapcsolódó szerkesztői tevékenységét vizsgálta az író kiadatlan levelezésének és más dokumentumok, naplók, feljegyzések, visszaemlékezések felhasználásával. Szintén

Illyés Gyula életművének bemutatásaként több kiállítás szakmai kurátora is volt.

Az MMA művészeti ösztöndíjasaként Illyés 1929–1945-ös *Naplójegyzetek* kötetének digitális filológiai kiadását szerkesztette. Kutatásának célja, hogy a már ismert és a korábban fel nem tárt, az író hagyatékában található különböző jellegű szövegek és dokumentumok elemzésével, azok kontextusba helyezésével árnyalja a már általunk ismert Illyés Gyuláról alkotott képet, és megismerje az író szellemi kapcsolódásainak, motivációinak, a személyes és irodalmi eseményeknek összekapcsolódó hálózatát. A szövegek mélyére ásva keresi az összefüggéseket az életrajzi események, a naplók és a művek szövedéke között, és azt, hogyan válik a naplóírás a művek születésének forrásvidékévé. Mikroelemzései segítségével nemcsak az életmű, hanem a korszak irodalom- és művészetelméletének, értelmiségtörténetének fontos részleteit helyezi új megvilágításba, ezzel hozzájárulva egy kevésbé feltárt terület alapos megismeréséhez, kibővítéséhez, hiteles átformálásához.

Illyés Gyula kéziratai — naplók és művek

Fotó: Kodolányi Judit

Kopriva Nikolett
Talán vagytok

Mentor Könyvek

**KOPRIVA
NIKOLETT**

költő

VERSEKKEL MESÉLNI

Kopriva Nikolett tanulmányait a Debreceni Egyetemen és a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen végezte esztétika szakon 2013 és 2019 között.

Több kötete is megjelent már: *Amire csak a fák emlékeznek* (Előretolt Helyőrség Íróakadémia, 2020), *Kővé zsugorodott ország* (Előretolt Helyőrség Íróakadémia, 2023), *Talán vagytok* (Mentor Könyvek Kiadó, 2024). Mindemellett olyan rangos elismeréseket tudhat magáénak, mint az Irodalmi Jelen Debüt-díja (2019), a Móra Zsigmond alkotói ösztöndíj (2020), a Magyar Írószövetség Debüt-díja (2021), illetve az Együtt Nívódíj (2022).

2024-ben Miklóssi Szabó István íróval létrehozta a *Hangoldal* elnevezésű Facebook-oldalt, melyen saját vers- és prózafelolvasásokat tesznek közzé.

A szerző elsődleges inspirációs forrása a hit, hogy az irodalom képes felhívni a figyelmet bizonyos ügyekre, társadalmi problémákra. *Talán vagytok* című kötetének mozgatórugója az orosz–ukrán háború volt, míg a korábbi, *Kővé zsugorodott ország* című kötetben az elvándorlás okozta otthontalanságérzetet dolgozta fel. A líra személyes műfaj: a szerző olyan témákkal dolgozik, melyekben érintett,

melyek szüntelenül foglalkoztatják, melyeket a vers eszköztárával szeretne elérhetővé, megtapasztalhatóvá tenni. Azonban leginkább azokat a műveket szereti, amelyeknek minden különleges ok, cél nélkül egyszerűen csak meg kell születniük.

Verseiben a történetmesélést helyezi előtérbe. Vallja, hogy történeteken keresztül érdemes vizsgálni, mert azok ébresztenek rá, hogy egy problémának számtalan nézőpontja, igazsága létezik.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram inspirációt és lehetőséget adott a kitűzött célok mielőbbi megvalósítására, az anyagi támogatás megteremtette azokat az élet-körülményeket, melyben a szerző maximálisan az irodalomnak szentelhette idejét. Ez túlhangsúlyozhatatlanul fontos egy olyan világban, amelyben az irodalmi tevékenység alulértékelt, nincs kellőképpen megfizetve.

Kopriva Nikolett jelenlegi céljai között szerepel új verseskötetének mielőbbi befejezése, emellett tervez elmélyedni a publicisztikában is. Történeteket, sorsokat szeretne bemutatni tárcákon, interjúkon, riportokon keresztül, melyeknek elsődleges forrása Kárpátalja, a kárpátaljai ember, az ukrainai létsors lenne.

Kopriva Nikolett
Talán vagytok
című kötete
Fotó: Miklóssi Szabó István

KOVÁCS CSONGA
ANIKÓ

*képzőművész, a Magyar Alkotó Művészek
Szlovákiai Egyesületének elnöke*

ANYA_NŐ_MŰVÉSZ

Kovács Csongá Anikó 1987-ben született Dunaszerdahelyen. Egyetemi tanulmányait a Besztercebányai Művészeti Egyetem grafika szakán végezte, ahol 2011-ben diplomázott, majd 2013-ban ugyanitt szerezte meg mesterfokozatát. 2021 óta a Magyar Alkotó Művészek Szlovákiai Egyesületének (MAMSzE) elnökeként dolgozik, szerepe meghatározó a kortárs felvidéki magyar művészeti élet szervezésében és láthatóbbá tételében.

Alkotói pályájának középpontjában a grafika áll, amelyet kísérletező szellemiséggel új formák felé tágit. Munkái gyakran lépnek át a hagyományos médium keretein, és konceptuális installációkban öltönek testet. Művészetének egyik lényegi vonulata a szociális és politikai kérdésekre adott reflexió, az utóbbi években azonban a női szerepek kulturális és társadalmi meghatározottságának vizsgálata vált hangsúlyossá. Egyéni érzékenysége és nyitottsága révén olyan kérdésfelvetéseket hoz felszínre, amelyek a mindennapi tapasztalat és a kollektív lét összefonódó rétegeit kutatják.

A 2022-ben megfogalmazott kutatási és alkotói célkitűzései egy sajátos szubkultúra prototípusának kidolgozását célozták meg, amely a többfunkciós nő identitását vizsgálja társadalmi, kulturális és személyes dimenzióban. E koncepció három fő pillére a női és a művészi lét, valamint az anyaság

újraértelmezett szerepe, amelyeket egymással szoros összefüggésben és konceptuális szinten közelít meg. A gondolatkörben az egyéni tapasztalat és a kollektív női lét társadalmi konstrukciói között termékeny feszültség alakul ki, amely egyszerre ad teret az introspektív reflexióknak és a közösségi diskurzusnak.

Művészetét áthatja az a törekvés, hogy a kortárs emberi lét dilemmáit a „lehetséges” és az „elvárt” határvonalán vizsgálja társadalmi párbeszédet kezdeményezve. Ezzel párhuzamosan a MAMSzE elnökeként kiállítások, konferenciák és pályázati projektek szervezésében vállal aktív szerepet, közösségépítő tevékenysége pedig a felvidéki magyar képzőművészet fontos motorjává vált.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram három éve lehetőséget nyújtott számára új irányok feltárására, valamint nemzetközi és hazai szakmai kapcsolatok bővítésére. Az ösztöndíj inspiráló közege hosszú távú fejlődést eredményezett, amely megerősítette abban, hogy az egyéni alkotói kutatás és a közösségi felelősségvállalás egymást kiegészítve és erősítve teljesíthetik ki pályáját. Közeli jövőbeli céljai között szerepel kutatásai elmélyítése, a közösségi kulturális élet gazdagítása, valamint a felvidéki képzőművészet szélesebb beágyazása a nemzetközi kortárs diskurzusba.

Kovács Csonga Anikó:
Egyedülálló,
2025,
linóleummetszet, fólia,
buborékfólia, papír,
80x50 cm, 3 db
Fotó: Tihamér Novotny

**KOVÁCS
LEVENTE**

aranyműves, pitykegombkészítő

PITYKEGOMBOK BÜVÖLETÉBEN

Kovács Levente számára az alkotás egy testi és lelki folyamat, amely összekapcsolja őt a jelen pillanattal. Kiskorától fogva családjában szívhatta magába a művészetet, hiszen minden férfi felmenője kézműves alkotó volt. Tehetsége az ötvös és aranyműves szakmák irányában mutatkozott meg, idővel pedig a pitykegombok készítése felé orientálódott. Nemcsak a családi légkör inspirálta fejlődésében, hanem Barsi Csaba pitykegombkutató is. Közös együttműködésük indította el Magyarországon a pitykegombok reneszánszát, amely a mai napig húzóerővel bír a népművészethez közel állók körében.

Erről a turbulens folyamatról eredményei beszélnek leghatásosabban: először a Gránátalma díjat, majd A Népművészet Ifjú Mestere címet tudhatta magáénak. A Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Ösztöndíjprogram fontos mérföldkőnek bizonyult számára. Célja az volt, hogy a mai igényeknek megfelelően tárja az érdeklődők szeme elé férfiviseletünk díszes elemeit, kortól és nemtől függetlenül.

Munkásságát tovább emelte a női ékszerek újragondolása, melyeket a pitykegombok formáiból és stílusjegyeiből merített. Újragondolt formavilága egyedinek mondható az országban és ékszerészeti perspektívából

is. Eljegyzési és designgyűrűk, fülbevalók, medálok, brossok, hajtűk is készülnek műhelyében, amelyek újabb horizontot nyitnak a népművészeti kortárs alkotások között.

Pályafutása korántsem ért még véget, így rengeteg lehetőséggel kecsegteti az élet a 32 éves fiatalembert. Kifejezett céljai közé tartozik, hogy minden alkalmat megragadjon, ami előrébb viheti alkotói folyamataiban, így töretlen hittel tapossa tovább ennek a régi hagyománynak az újragondolását.

„A pitykegombok talán azért olyan sikeresek a mai világban, mert érték van mögöttük. Tartalmuk és történetük van, amit nem lehet a boltok polcairól leemelni. Anyaguk nem műanyag, hanem ezüst. Készítési idejük egy vagy akár több hónapig is eltarthat.

Egy olyan férfiidentitás-képző ruházati ékszerről beszélhetünk, mely elhelyez minket a világban. Önismereti utunk hűséges társa lehet, és generációkon keresztül átívelő élethossza is növelheti értékét. A népművészet és a népi kulturális közösség teret ad mindezen élmények megélésére és megértésére. Kiemelten fontosnak tartom azt, hogy kapcsolódjunk ezekhez a gyökereinkhez, hiszen döntéseink révén mi magunk határozzuk meg, hogy napjainkban mi számít értéknek.”
(Kovács Levente)

Kovács Levente:
Pitykegombok
Fotó: Kovács Levente

**KOVÁCS
MÓNI**

textiltervező művész, az év textiltervezője (2021)

KORTÁRS TEXTILTERVEZÉS HAGYOMÁNYOS ALAPOKON

Kovács Móni textiltervező művész a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen szerezte meg diplomáját. A textil iránti érdeklődése és kísérletező szemlélete itt öltött alakot, lehetőséget teremtve a hagyomány és az innováció párbeszédére. Alkotói világát a kézi szövés hagyománya és a kortárs kísérletezés egyensúlya határozza meg. A kézi technikák lehetőséget adnak számára a textúrák, a fény-árnyék játék és a fonalak finom szerkezetének felfedezésére, miközben a fémszálás kísérletek a modern anyaghasználatot és a vizuális kontrasztokat gazdagítják. Munkáiban a fonalakból épített struktúrák áttetszősége és a fémszálak visszafogott fénye az idő, az emlék és az anyag párbeszédét idézi.

Textiljei az elmúlt évek során számos hazai és nemzetközi kiállításon szerepeltek. A 2025-ös Milan Design Weeken bemutatott munkái különleges anyagérzékenységgükkel és konceptuális mélységükkel hívták fel magukra a figyelmet. A 2021-ben megrendezett Szombathelyi Textilművészeti Biennálén elnyerte Az év textildesignere díjat, amely

az innovatív anyaghasználatát és a kézzel szőtt textil hagyományait újraértelmező alkotói látásmódját ismerte el.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram ideje alatt korábbi fémszálás kísérleteiből kiindulva gyári körülmények között hozta létre legújabb anyagkollekcióját. Bár ipari technológiával készült, a sorozat mintázatában, struktúrájában és anyagminőségében a kézzel szőtt textiljeinek nyelvezetét folytatja. A gyári környezet lehetőséget adott számára, hogy új anyagokat, technológiákat próbáljon ki, és a kézi tudás és az ipari precizitás találkozásából született textiljeit új dimenzióban értelmezze. A kollekció az időtlenséget kutatja az összhangban, ahol a kézi tudás és a gépi precizitás összefonódik.

Kovács Móni számára az ösztöndíj olyan szakmai mérföldkő, amely új utakat nyitott meg a kézművesség és az ipari design összekapcsolásában. A jövőbeli célja, hogy az ösztöndíj által biztosított tapasztalatokat továbbfejlessze, és a gyári textiltervezésben rejlő lehetőségeket a belsőépítészet és a textil kapcsolatának újragondolására használja fel.

Portrétó: HFDA

Kovács Móni:
Jacquard-szővet
Fotó: Boros Lőrinc

**KŐSZEGI
TAMÁS**
film- és animációsfilm-rendező

A MŰLT, AHOGYAN MEGALKOTJUK

Kőszegi Tamás a Saatchi & Saatchi Hungarian New Directors' Showcase győztese, a Mimicry Animációs Stúdió igazgatója. Az 50 Tehetséges Magyar Fiatal Program mentoráltja, a Nemzeti Tehetség Program ötszörös ösztöndíjasa. A *Másoló (The Copyist)* című filmjét, mely egyedülálló módon kizárólag egy fénymásolóval készült, a Palm Springs International Shortfest versenyprogramjában mutatták be, majd közel 100 nemzetközi filmfesztiválon összesen 11 díjat nyert, többek között a Mediawave International Film Festival legjobb kísérleti filmnek járó díját. Rendszeresen ad elő nyilvános beszélőként, fellépett többek között a TEDxYouth-on, a TEDxDanubián és a Sziget Fesztiválon is.

Ügyfelei között olyan cégek szerepelnek, mint a HOYA, a Microsoft vagy a friss fizikai Nobel-díjas CMF. Éveken át dolgozott a mindenki által utált „visszahajlós” kupakok titkos gyártói anyagain. Egyedien járatosan mozog mind a klasszikus élszereplős, mind az animációs film műfajában, ezért alkalmazott munkái gyakran ezen a határterületen mozognak. Gyakran dolgozik VFX-koordinátorként vagy animációs rendezőként nagy filmes produkciókban. Emellett büszke épületmappingjeire és rendezvényekhez

kötődő LED-fal-animációira is, ő rendezte például a 34. LEN vízilabda-Európa-bajnokság teljes animált arculatát.

Művészetének fő motivációja az egyedi látványvilág, illetve a hatékony, mélyreható vizuális történetmesélés. Fontos számára emellett a rejtett szépség és a funkcionális tárgyak esztétikájának kiemelése: a *Forint arcai* című animációs rövidfilmje például kizárólag magyar bankjegyek ábráinak felhasználásával készült. Jelenleg ennek a nagy, nemzetközi verzióján dolgozik, amely a világ minden tájáról összegyűjtött, több mint 5000 bankjegy felhasználásával mutatja be az emberiség és a pénz komplex viszonyát.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram lehetővé tette, hogy három éven át készítse *A dicsőséges, szegyeteljes győri csata nyomában* című animált dokumentumfilm-sorozatát, mely az 1809. június 14-én vívott napóleoni ütközet történetét mutatja be. A csata interpretációja a mai napig vitatott, sokak szerint fényes győzelem, mások szerint hatalmas kudarc volt. A sorozat az animáció eszközeivel jeleníti meg az események legkülönbözőbb, egymásnak ellentmondó aspektusait.

Jelenet A dicsőséges, szegyeteljes győri csata nyomában című animált dokumentumfilm-sorozatból

**KULIN
BORBÁLA**

költő, irodalomtörténész, szerkesztő

REJTŐZKÖDÉS REFLEKTORFÉNYBEN

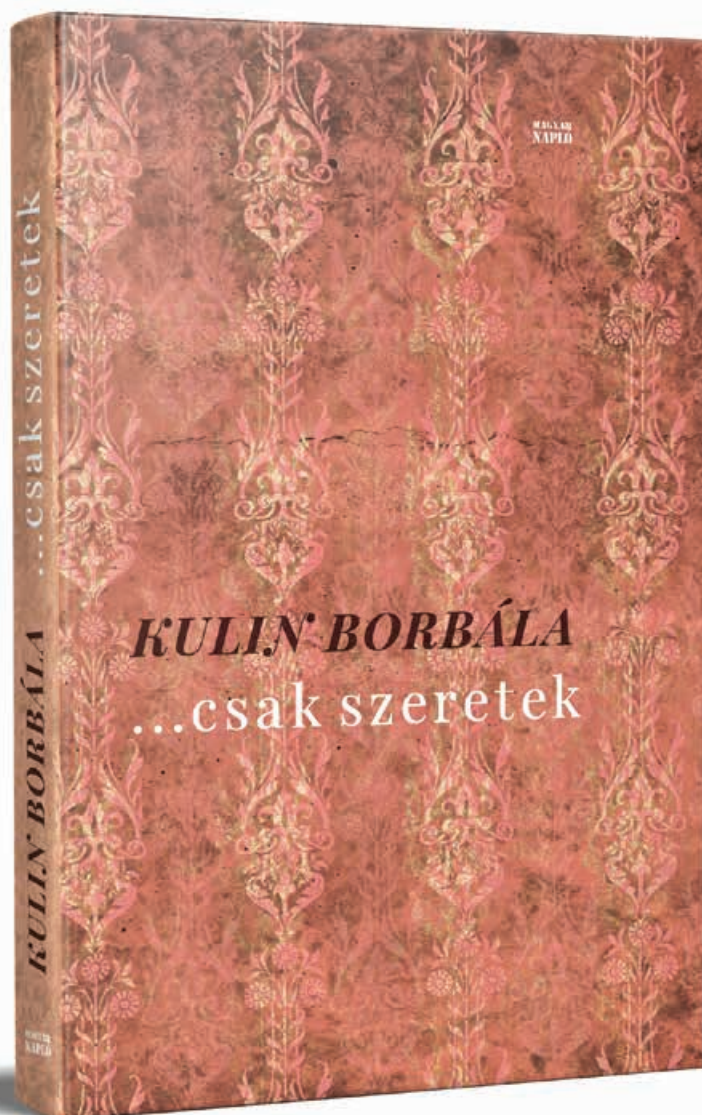
Kulin Borbála a Baár-Madas Református Gimnáziumban érettségizett, majd az ELTE latin–magyar szakán szerzett tanári és bölcsész-diplomát. Irodalomtörténészi végzettségét a Debreceni Egyetemen szerezte, Illyés Gyula életművét kutatta Görömbei András vezetésével. Doktori disszertációja önálló kötetben is megjelent *Etikum és esztétikum kapcsolata Illyés Gyula életművében* címmel (L'Harmattan Kiadó, 2017). Műfordítóként angol és latin nyelvből fordít verseket.

A kortárs irodalomhoz Nyíregyházára költözve került közel, itt vált az akkor induló *A Vörös Postakocsi* irodalmi-művészeti-kritikai folyóirat munkatársává, majd szerkesztőjévé, évekkel később főszerkesztőjévé. Költői karrierje viszonylag későn, életének harmincas éveiben indult, a folyóiratokban való állandó jelenlét mellett 2022-ben önálló kötete jelent meg a Magyar Napló Kiadónál *...csak szeretek* címmel.

Lírai alkotómunkájában női hangütéssel és nézőponttal, epikus tisztasággal beszél el

az erő-érett ember lelki-szellemi öntapasztalását, a hétköznapi lét érzelmi rétegzettségét. Verstémái sokszínűek, a gyermekkor élményvilágától családi bevésoedéseken és társkapcsolati problémákon át utazások, külföldi tapasztalások rendjéig és művészi, női, anyai önmeghatározás-próbákig terjesztik ki tárgyi mezejüket. Az ösztöndíjas évek alatt elkészült verseskötetének fő témái a gyász, az utazás, az „emberélet útjának felén” szerzett érzelmi tapasztalások.

Prózaíróként az MMA alkotói ösztöndíjas évek vállalásaként megvalósított, valós életelbeszélésen alapuló történelmi regényével mutatkozik be az olvasóközönség előtt. A *Kocaforgó* címet viselő, egyelőre kézirat, de részleteiben már publikált regény elbeszélője az 1930-as évektől az 1980-as évekig szerzett élettapasztalatát árvaházi gyereként, szibériai fogságba esett állatorvostan-hallgatóként, majd a kommunizmus regnálása alatt vidéki állatorvosként megélt történeteit osztja meg az olvasóval.

Kulin Borbála:
...csak szeretek,
2022,
Magyar Napló Kiadó

LÁZÁR
BENCE ANDRÁS
PhD

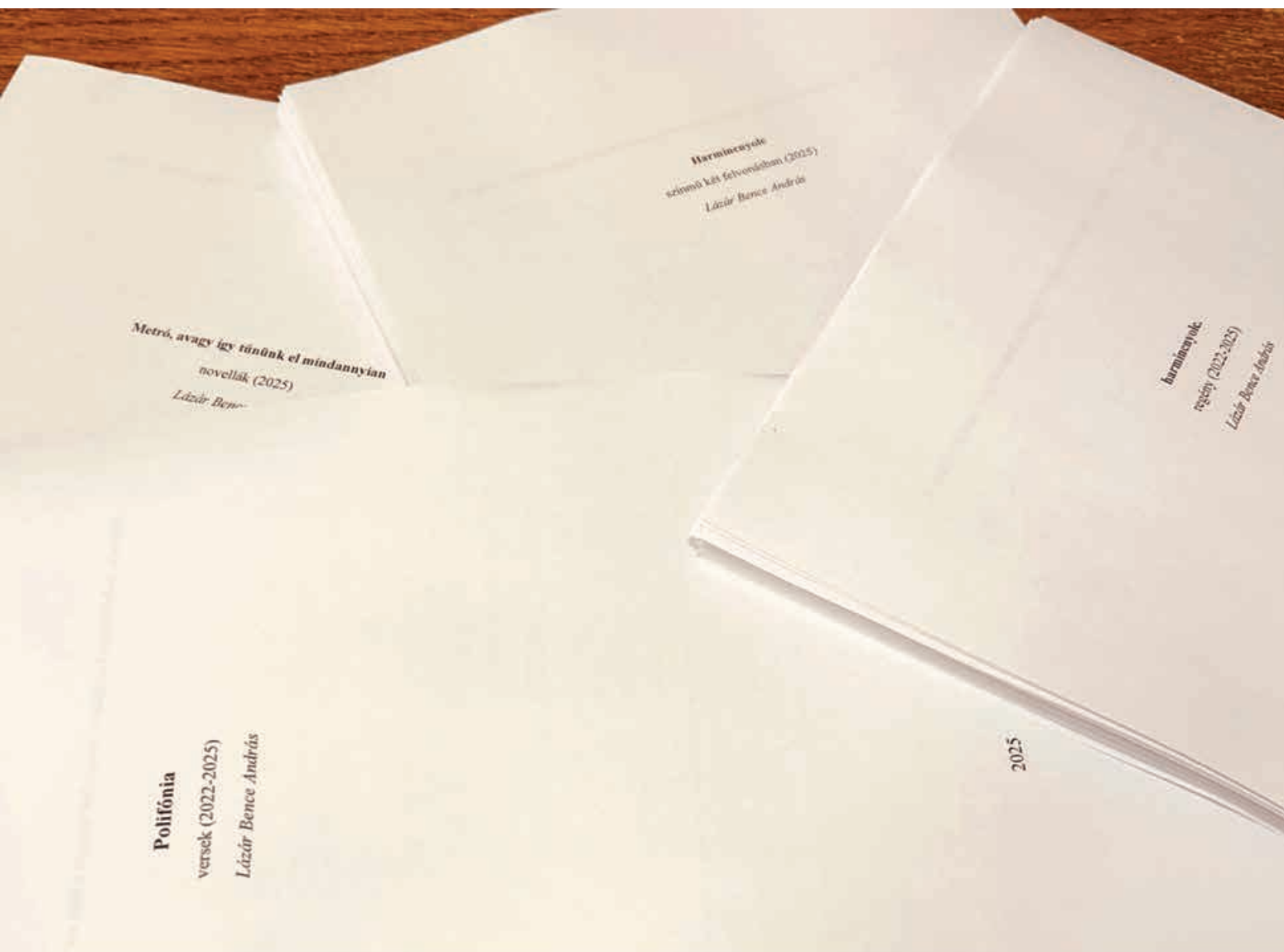
Faludy-díjas költő, író

A SZELF FRAGMENTÁLÓDÁSA

Lázár Bence András 1989-ben született Szegeden. 2014-ben szerezte meg orvosdoktori diplomáját, 2019-ben PhD-fokozatát és pszichiáteri szakvizsgáját, 2025-ben habilitált doktori fokozatát. Jelenleg Szegeden él, a Szegedi Tudományegyetem Pszichiátriai Klinikájának munkatársa. 2007 óta publikál rendszeresen országos szépirodalmi folyóiratokban. 2010-ben jelent meg első önálló könyve *A teraszról nézni végig* címmel, ezt követte 2011-ben *Rendszeres bonctan* című könyve, 2015-ben *Kezdődjön ezzel*, 2021-ben *Kávét, tejjel* című könyve. 2011 óta munkáit a Prae Kiadó gondozza. 2009-ben Faludy-díjjal, 2010-ben Móricz Zsigmond Irodalmi Ösztöndíjjal, 2022-ben Kölcsey-éremmel díjazták munkásságát. Számos alkalommal részesült a Nemzeti Kulturális Alap és Szeged megyei jogú város alkotói ösztöndíjaiban.

2022-ben nyerte el a Magyar Művészeti Akadémia művészeti ösztöndíját. A három-éves ösztöndíjas időszak alatt ötödik verseskötetét, első kisregényét és első szín-

művét készítette el. Mindezek mellett az ösztöndíjas időszak alatt a *Metró, avagy így tűnünk el mindannyian* munkacímmű első novelláskötetét is megírta. Az ösztöndíjas időszak alatt készült művek a szelf fragmentálódásának, valamint identitásunk időbeli és kapcsolati dimenzióinak vizsgálatára fókuszálnak az egyetemes magány origójából. Ebben az értelemben az ösztöndíjas időszak alatt készült művek egyrészt a korábbiakban megkezdett életműnek szerves részei, de bizonyos értelemben a lírai világot tekintve más irányba mozdulnak el, maguk mögött hagyva a korábbiakban erőteljes test tematikát. Összességében az ösztöndíj lehetőséget adott nemcsak a tervezett alkotások megvalósítására, hanem új alkotói irányok és szintézisek kialakítására is, miközben támogatást nyújtott a szakmai fejlődéshez. A közeljövőben a szerző hatodik verseskötetén, továbbá az ösztöndíjas időszak alatt készült *Metró, avagy így tűnünk el mindannyian* munkacímmű kötetének folytatásain dolgozik.

MADÁR
HELGA

fazekas, a népművészet ifjú mestere, népi iparművész, vizuáliskultúra-tanár

A FAZEKASMESTERSÉG A NÉPMŰVÉSZET TÜKRÉBEN: A KÁNTOR-ÖRÖKSÉG

Madár Helga számára a fazekasság nem csupán mesterség, hanem életforma, elhivatottság, a népművészeti hagyományhoz és a teremtő alkotáshoz való mély kötődés. Gyermekkora óta készült erre a pályára: 1993-ban találkozott mesterével, Kovács Lászlóval, a népművészet mesterével, akinek kalocsai műhelyében kezdte tanulmányait, és a mai napig a Fazekas Alkotóház aurája inspirálja a mindennapos munkára.

Tanárként és művészként egyaránt fontos számára a tudás átadása, a gyermekekkel való munka folyamán a kreativitásuk fejlesztése, a népművészeti motívumkincs megismertetése, a természetes anyagok tisztelete. Húsz éve tart óvodai és iskolai foglalkozásokat, nyári táborokat, ahol a gyerekek megismerkedhetnek a teremtő alkotás örömeivel. Jelenleg is tanít vizuális kultúra tantárgyat általános iskolában.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram lehetőséget teremtett, hogy felkutassa a mesterek mesterének, a karcagi Kántor Sándor Kossuth-díjas fazekasmesternek az életművét. A kutatás eredményeként könyv és pedagógiai segédanyag is született, amelyet vizuális nevelés céljára kíván hasznosítani, nyomtatott formája még szerkesztés alatt áll.

Az ösztöndíjas időszakban fazekas népművészeti motívumokat felhasználva kerámiajátékokat és újszerű kerámiákat készített, melyekkel több rangos díjat nyert, 2024-ben a XVI. Alföldi Fazekas Triennálén különdíjban, az Országos Játékkészítő Pályázaton Czár János-díjban, 2025-ben a VII. Badár Balázs Országos Fazekas Pályázaton a Túri Fazekas Múzeum különdíjában részesült. Megtiszteltetés számára, hogy közös kiállítása is volt 2025-ben Karcagon mesterével *Kántor-örökség* címmel.

Az ösztöndíj megerősítette abban, hogy az alkotás, az oktatás és a hagyományápolás egyformán fontos számára: ezek egymást erősítik, és hosszú távon is fenntartható, értékkeremtő pályát jelentenek.

„Egyé válni az agyaggal a csendes magányban, látni, érezni, tapintani ezt a csodálatos anyagot, teremteni egy alkotást, mely egyszercsak életre kell, ez a meditatív folyamat inspirál, és általa nyer a kerámia örökkévalóságot, így lesz kulturális identitás és szellemi örökség is. Fazekasként és tanárként is ugyanaz a motívál: maradandót alkotni egy olyan világban, ahol minden gyorsan változik, miközben hű maradok ahhoz, amit a mestereimtől kaptam – tisztelet, tudás, hit és szeretet.” (Madár Helga)

Madár Helga:
Miskakancsó és kerámiakirakó,
2024,
kerámia,
29 cm; 26×15 cm

MAGYARI TEKLA

Bálint András-díjas újságíró

KISEMBEREK DERŰS HANGJA

Magyari Tekla az egyetlen magyar nyelvű erdélyi női magazin és portál, a *Nőileg* főszerkesztője, csaknem húsz éve szerkesztő-riportere és székelyföldi tudósítója az MTVA-nak (korábban *Duna Televízió* és *M1*). A Kulturális Filmek Fesztiváljának háromszoros fődíjasa (2014, 2017, 2022), szerkesztőként a Kós Károly Televíziós és Rádiós Szemle fődíjasa (2021), 2019-ben pedig a Nemzetpolitikai Államtitkárság I. Kárpát-medencei Magyar Médiatálalkozójának televíziós fődíját érdemelte ki operatőr-vágó kollégájával.

Alkotói munkásságát Székelyföld inspirálja, a régi falu és világ (érték)rendje, a népi tudás, gyakori témái a székely kultúra, a néphagyomány és az épített örökség védelme. Írásaiban gyakran foglalkozik értékmentéssel és -teremtéssel, művészettel, leginkább Erdély tájaira, közösségeire és szellemiségére reflektál mint helyi történetmesélő.

Bár az utóbbi két évben alkotásait erőteljesen áthatja az anyává válás, az anyaság, a női sorsok generációkon átívelő drámái, alapvetően közösség- és értékorientált témákat közvetít. Stílusa személyes, őszinte és autentikus,

székely identitása erős: a helyi történetek mesélőjeként vált közössége fontos hangjává. Tulajdonképpen összes munkája által a „napos oldalt”, az apró szépségekbe kapaszkodást hirdeti, a szülőföldön boldogulást népszerűsíti. A kifinomult humor, a hit ereje, a hétköznapi csodák, az egymás felemelése mint témák szintén erőteljesen jelen vannak írásaiban.

Csaknem két évtizede aktív tartalomgyártó, rendszeresen publikál az erdélyi és a magyarországi médiában (*Nőileg Magazinban*, az MTVA csatornáin, alkalmanként a *Magyar Nemzetben* és az *Országútban*), a Magyar Művészeti Akadémia bátorítása és ösztöndíja révén publikálta első szépirodalmi írásait.

Legfontosabb célkitűzése rövid távon az ösztöndíjprogram évei alatt készült rövidpróza-kötet kiadása, hosszabb távon pedig egy újabb próza-kötet publikálása. Ahogy azt több vele készült interjúban megfogalmazta már, küldetésének érzi láttatni Székelyföld és az ott élők értékeit, a „kisemberek” vívódásait és megvalósításait, olvasói számára megerősítést, reményt és derűlátó perspektívát nyújtani.

Házmentés és jövőépítés – Magyari Tekla rövidprózáinak központi tematikája
Fotó: Magyari Tekla

**MARCSÁK
GERGELY**

Gérecz Attila-díjas költő

EGY KÖZÖSSÉG NEVÉBEN

Marcsák Gergely a kárpátaljai Kincsehomokon született, Ungváron szerzett bölcsészdiplomát. *Fekete-Tisza* című első verseskötete 2019-ben jelent meg. Debütálásával még abban az évben kiérdemelte az állami Gérecz Attila-díjat, a Magyar PEN Club Khelidón-díját és a Magyar Művészeti Akadémia Könyv Nívódíját. 2020-ban Móricz Zsigmond-ösztöndíjban részesült. Második, *Szégyenpiac nagycsütörtökön* című kötete megjelenés előtt áll. Verseiben szervesen él a családi és egyetemes magyar történelem annak minden fájdalmas eseményével, tragikus szépségével. Ezek membránján szűrődnek át az örökérvényű metafizikai kérdésfelvetések. Identitáskereső, nemzet- és közösségföltő sorait a jelenért és a jövőért való aggódás hatja át. Költészete a mindenkori vesztesékekkel, a kiszolgáltatottakkal azonosul, akiknek sorsát kegyetlen ideológiák determinálják. Munkái klasszikus hagyományokból táplálkoznak, olykor szándékosan archaizáló, mégis mai színezetűek.

Marcsák Gergely kevésbé alanyi költő, sokkal inkább közösségének elhivatott krónikása, és költészete is akkor a legerőteljesebb, amikor többes szám első személyben e közösség nevé-

ben szól. Művészete folytonos harc a felejtést hozó, kíméletlen idővel szemben. Mint egyik interjújában fogalmaz:

„Gyakran azt írom meg, amit nem akarok elfelejteni. Történeteket, mint mondom, és történetekben rejlő emberi tartásmintákat is. És abban bízom, hogy ha én megőrzésre érdemesnek találom őket, akkor talán közérdekűek, példaértékűek is lehetnek.”
(Marcsák Gergely)

A Magyar Művészeti Akadémia ösztöndíja egzisztenciális és szakmai értelemben is rendkívül fontos volt számára. A kelet-ukrajnai háború szülőföldjét is sújtó hatásai közepette a bizonytalanság, a félelem, a kényszersorozások idején létfontosságú volt a biztos anyagi háttér, az elszigetelődés és a nyugodt alkotómunka lehetősége. Módot adott az elmélyülésre, költői munkáinak csiszolására, valamint a kortárs ukrán költészet műfordítói tevékenységét megalapozó tanulmányozására.

Verseskötetének és ukrán irodalmi antológiájának kiadása után egy lakóhelyén, Beregszászban játszódó misztikus kalandregény megírását tervezi. Ezt az elképzelést is a szülőföld iránti hűség, a maradandó értékek népszerűsítésének vágya inspirálja.

Marcsák Gergely olvasás közben

Fotó: KMI12/Bodor Dominik

MAYER
ÉVA

Munkácsy-díjas képzőművész, egyetemi docens

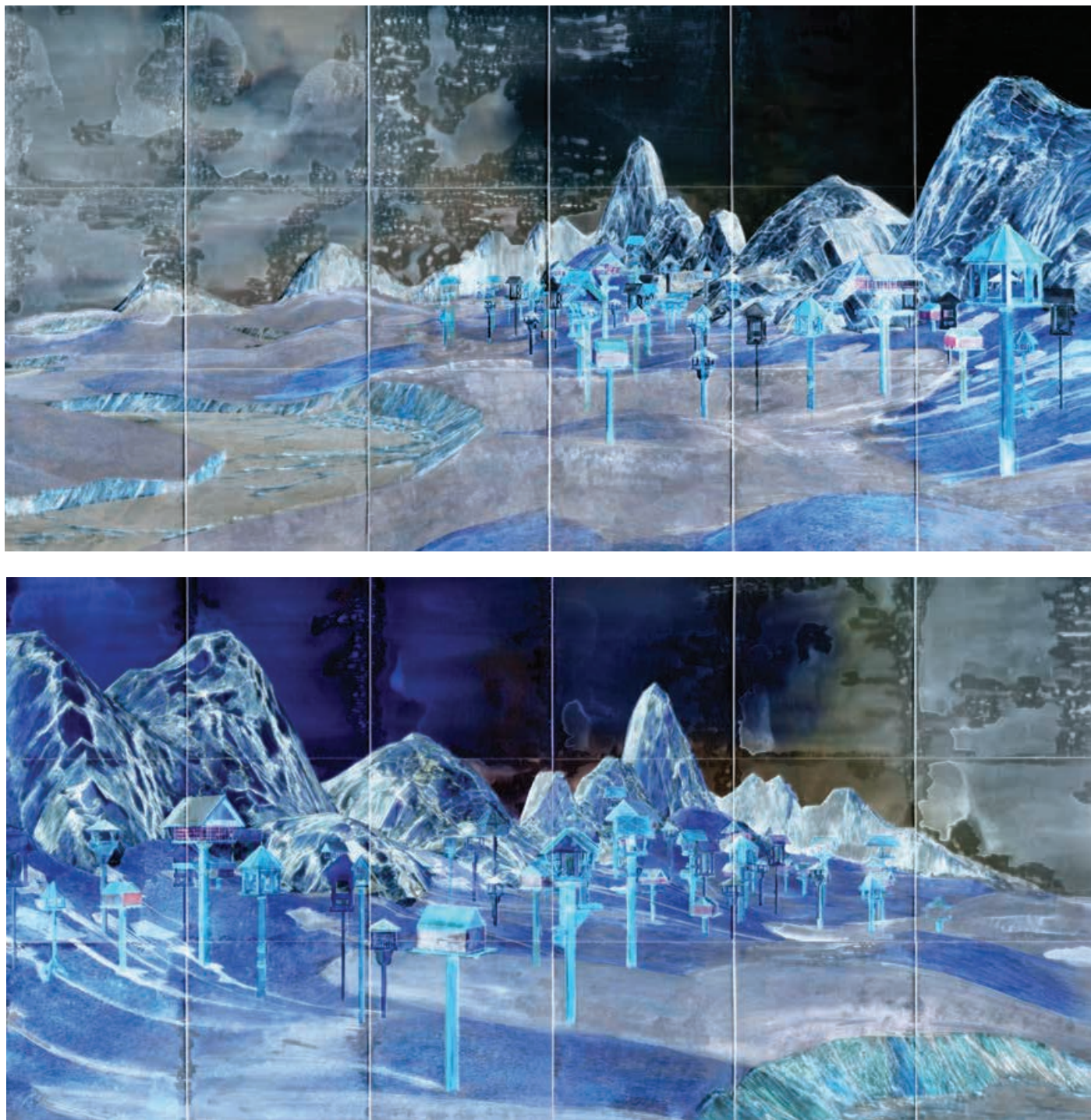
SZENTÉLYEK KINT ÉS BENT

Mayer Éva Pozsonyban született, Somorján és Budapesten él és alkot. Tanulmányait 2008-ban fejezte be a Magyar Képzőművészeti Egyetem képgrafika és vizuális nevelőtanár szakán. 2018-ban doktori fokozatot szerzett a Magyar Képzőművészeti Egyetem Doktori Iskolájában. 2013-ban szakmai munkája elismeréseként Munkácsy-díjjal tüntették ki. Külföldi tanulmányúton volt 2007-ben Corkban (Írország), 2015-ben pedig a prágai Akademie výtvarných umění-n végzett szakmai kutatómunkát. Kiállításai révén rendszeresen szerepel különböző szlovákiai, magyarországi és külföldi fórumokon. Emellett kultúraszervezőként is tevékenykedik, és több kurátori projekt is kötődik nevéhez. 2011 óta a családjával működtetett DUNARTCOM Somorjai Nemzetközi Művésztelep ötletgazdája és főszervezője. 2014 óta egyetemeken oktat, 2015-től 2019-ig az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Vizuális Művészeti Intézetének képi ábrázolás szakán önálló grafikusosztályt vezetett. 2019 óta a Budapesti Metropolitan Egyetem Animáció és Média Design Tanszék egyetemi docense.

Az elmúlt húsz évben több mint harminc önálló kiállítással mutatkozott be, valamint

háromszáz csoportos hazai és nemzetközi kiállításon szerepelt. Munkáiban évek óta olyan témákat jár körbe, amelyek a hittel, a magánszférával és a nyilvánossággal, a belső, személyes értékekkel, valamint a kollektív, társadalmi normák és az egyénre nehezedő elvárások közt feszülő ellentmondásos viszonyrendszerrel foglalkoznak. Tabusított témákat feszeget, mint a betegség, a társadalmi-kisebbségi konfliktusok, az előítéletesség problematikája, a migráció vagy az elmúlás, a gyászfeldolgozás, illetve a hittel és vallással kapcsolatos kérdéskörök. Audiovizuális grafikainstallációi gyakran helyspecifikusak, melyeket akár szakrális és deszakralizált terekbe helyez, ahol szokatlan párosításként egymást jól kiegészítve működik a köznapiság és a szakralitás.

Az ösztöndíjprogram alatt munkáinak és személyes tapasztalatainak középpontjában a remény, az elfogadás, az elengedés és a gondviselés, valamint a gondoskodás vágyának kérdéskörei állnak; az anyaságot, a gyermekre várakozást és annak hiányát, illetve az ebből fakadóan átélt trauma-helyzeteket dolgozza fel – akár kollektív tapasztalati szinten is – az „imaginációs gyakorlatok” meditációs technika bevonásával.

Mayer Éva:
Madáretetők völgye,
2022–2023,
egyedi vegyes technika, giclée nyomtat, dibond,
107×214 cm

MAYER
HELLA

festőművész

TÉRBŐL TÉRBE – FESTÉSZET A VALÓSÁG ÉS AZ ILLÚZIÓ HATÁRMEZSGYÉJÉN

Mayer Hella 1996 és 1999 között a stockholmi Gerlesborgsskolanban, majd 1999 és 2006 között a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán tanult, ahol mestere Szabados Árpád volt.

2006 és 2009 között az OctogonArt Galéria művészeként, 2009-től 2014-ig a Várfok Galéria Spiritusz Szekciójának tagjaként tevékenykedett. Rendszeresen vannak egyéni kiállításai Magyarországon és külföldön, valamint részt vesz a Belvárosi Művészek Társaságának és a Magyar Festők Társaságának csoportos tárlatain. Az MMA hároméves művészeti ösztöndíja lehetővé tette számára, hogy minden idejét festészettel töltsse, és gyümölcsöző kapcsolatokat, barátságokat adott neki a művészkollegákkal, akiket a program révén ismert meg.

Jellemzően olajfestmények és kollázsok születnek kezei alatt. Képein külső és belső terekben vándorol a tekintet: mintha egy útkereső lábnyomait követné tág tájban vagy útvesztőben. A felület megnyílik minden irányban, széles lesz, mint a világ, ege végtelenbe nyílik, a földben út vezet a mélységek felé. Ismert, bejárt, emlékeket őrző helyek, emberek és tárgyak keverednek

egymással és képzelet szülte motívumokkal, néha észszerűen kapcsolódva, többnyire mégis szokatlanul. Így alakul ki a valóság és a képzelet, a külső és a belső közötti vékony vonalon egyensúlyozó látványvilág. Festményei összefonódnak, mint egy történet képkockái, majd darabokra hullanak szét, mint egy történet szétválasztott és összekevert képkockái. A történet nem volt és nem is lesz összeszöve általa. Helyszínek és emberek ismétlődő megjelenése képezi az elbeszélés lazán tekergő fonalát.

Így vall művészetéről: „*Láthatóvá kívánom tenni azt, amit nem látok – mindezt festői eszközökkel. Álom és valóság, álmodozás és jelenlét, jelen és múlt, élet és halál, öröm és búbánat – állapotok, melyekből az átlépés kalandos. Ha az egyik állapotban vagyok, a másik hiánya félelmetes és mágnesként vonzó. A kettő között találok rá a lehetőségre, hogy mindkettő látótávolságon belül legyen. Hiányérzetem csillapítása végett őrzöm, vászonra rögzítem a változót és a mulandót, betöltöm az ürességet, megvalósítom a vágy-álmokat. A képek végül nem azt sugallják, ami elillan, hanem azt tárják fel, ami nem múlik el.*” (Mayer Hella)

Mayer Hella:
Elveszett utak,
2022,
olaj, vászon,
80x100 cm

MÁTHÉ
ZSOLT ANDRÁS

színművész, szövegíró

KÜLÖNUTAS ZENÉS SZÍNHÁZ

Máthé Zsolt András 2003-ban végzett a Színház- és Filmművészeti Egyetem színész szakán, azóta az Örkény Színház társulatának tagja. A színészet mellett dalszövegírással is foglalkozik, főbb munkái a *Tanár úr, kérem!* (Karinthy Színház, 2018), a *Kékszakáll* (Budapesti Operettszínház, 2018), a *Figaro3* (Magyar Állami Operaház – Eiffel Műhelyház, 2021) vagy az *Üvöltő szelek* (Szentendrei Teátrum, 2023) dalszövegei, librettói. Az *Üvöltő szelek* előadását nemcsak dalszövegíróként jegyezte, hanem ő készítette a színpadi változatot a regény alapján, valamint maga rendezte az előadást is, amelynek zenéje a Színkritikusok díját kapta 2024-ben. 2022 és 2025 között az MMA művészeti ösztöndíjasa, ez idő alatt megírta az *Aranyváros hercege* című Árpád-házi témájú musical-opera szövegkönyvét és librettóját, amelyhez Nyitrai László szerzett zenét, szintén ösztöndíjasként.

Máthé Zsolt András szövegírói motivációja olyan zenés színházi művek, produkciók létrehozására irányul, ahol a könnyedebb, akár szórakoztató zenés színházi műfaj szervesen összekapcsolódik a komolyabb, karcosabb mondanivalójú drámai szövegek, színdarabok megírásával, illetve feldolgozásával. Kiemelt törekvése a minél több színházi

zeneszerzővel való együttműködés, az eddigi munkakapcsolatok elmélyítése.

Munkássága gazdag és széles körű inspirációs bázisból táplálkozik. A klasszikus regényadaptációk, a magyar történelmi témák feldolgozása, a szakszövegek költői megközelítése vagy egy iskolai oktatóanyag színpadra alkalmazása (raptanóra) csak néhány kiragadott példát jelentenek. A mindenkori cél, hogy a műfaji könnyedség párosuljon a mondanivaló mélységével bármilyen életkorú vagy ízlésű közönség számára.

Az ösztöndíjprogram az anyagi támogatás mellett hozzájárult az írói tevékenység alaposabb, kutatói szempontú elmélyítéséhez is. Máthé Zsolt András további tervei között szerepel az Árpád-házi királyok újabb zenés portréinak megírása, egy családi musical létrehozása, illetve a magyar költészet klasszikusainak híres külföldi slágerekkel való vegyítése. Ez utóbbi tervnek egy megvalósult kísérlet az apropója, melyben Máthé Zsolt András József Attila anyja témájú verseinek szállóigévé vált soraiból írt dalszövegváltozatot a Queen *Bohemian Rhapsody* című rockklasszikusához, amelyet elő is adott 2025-ben az Arénában az Örkény Színház 20 éves születésnapjára szervezett koncerten.

Az Üvöltő szelek című előadás Fábíán Réka Margit által tervezett plakátja

**MELKOVICS
TAMÁS**

szobrászművész

MODULARITÁS MINT ALKOTÓI NYELVEZET

Melkovics Tamás munkájának kiindulópontja a játék: az a szabad gondolkodásmód, amely szorosan összefonódik a gyermekkor meghatározó viselkedésmintákkal és tanulási folyamatokkal. Nyitott, kísérletező szemlélettel, a hagyományos alapokat ugródeszkeként használva dolgozik. Művészetében kiemelt szerepet kap a személyes megfogalmazás és az intuíció; szobrai emlékek, érzések, technikai kérdések és tapasztalatok mentén formálódnak.

Jelenlegi munkáiban a szobrászat statikus, zárt alapjainak feloldására törekszik. Jeleket, karaktereket, jelentéssel bíró és absztrakt formák csoportjait hozza létre, amelyekből kompozíciókat épít, alakít át és rendez újra – bensőséges párbeszédet fenntartva a szobrászat nyelvezetével.

Az elmúlt években művészetének központi motívumává vált a modularitás. Célja olyan szobrászati nyelvezet kialakítása, amely a klasszikus hagyományokra épít, ugyanakkor választ keres a 21. század gyorsuló civilizációs kihívásaira. Az évezredek óta formálódó szobrászati megoldásokat kortárs technológiákkal ötvözi: 3D-tervezéssel és -nyomtatással,

ipari folyamatok bevonásával, valamint az egyes alkotóelemek reprodukálhatóságának lehetőségével.

Munkáiban szeriális alapokon nyugvó formacsaldókat hoz létre, amelyek dinamikus térbeli konstruálásra adnak lehetőséget. Kompozíciói időbeliségükkel és ritmusukkal a zene improvizatív struktúráival, illetve az írott szöveg rétegzettségével rokoníthatók. Ugyanakkor szoros kapcsolatot tart fenn a szobrászat történetével, annak tartalmi, technikai és formai hagyományaival. Hosszú távú célja a kialakult formanyelv folyamatos finomítása, valamint új formakészletek megalkotása, amelyek egy gazdag, bővülő, dinamikus alkotói nyelvezetet teremtenek.

Az ösztöndíjas időszak során számos hazai és külföldi kiállításon vett részt, ahol következetesen végigvitte azokat a művészeti elképzeléseket, amelyeket az ösztöndíj kezdetekor célul tűzött ki. Eredményei szilárd alapot biztosítanak a folytatáshoz: a moduláris rendszerek fejlődése, a technológiai és anyagbeli kísérletek, a kiállítások és kollaborációk mind egy kiteljesedő, aktív művészeti pálya irányába mutatnak.

Melkovics Tamás:

„MANU”,

2024,

öntött alumíniummodulokból felépülő kompozíció,

210x80x60 cm

**MÉRY
JÁNOS**

újságíró, kultúraszervező, politikus

EGY FELVIDÉKI ÍRÓ ÚJRAFELFEDEZÉSE

Méry János az általános iskolát és a gimnáziumot a felvidéki Somorján, egyetemi tanulmányait a pozsonyi Comenius Egyetemen (2009) és a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetemen (2011) végezte, 2013-ban kezdte irodalomdoktori tanulmányait a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, 2022–2025 között az MMA művészeti ösztöndíjasa volt, témája dr. Jankovics Marcell (1874–1949) hagyatékának feldolgozása és újrafelfedezése. Tagja a Magyar Katolikus Újságírók Szövetségének és a Magyar Sportújságírók Szövetségének is.

2008 óta a Harmonia Classica Kamarazenekar hegedűse, 2014 óta Somorja város önkormányzati képviselője, emellett a Sport- és Ifjúsági Szakbizottság, valamint a Kulturális és Egyházügyi Szakbizottság tagja is. 2010 óta vezetőségi tagja a Csemadok Somorjai Alapszervezetének, 2015-ben pedig megalapította a Via Nova Somorjai Alapszervezetét. E két szervezettel azóta időről időre megszervezik a nemzeti ünnepekre és gyásznapokra való megemlékezéseket. Neki köszönhető a 2021-ben az Országgyűlés

elnöke által felavatott Somorjáról kitelepített magyarok emlékműve, melyre közösségi gyűjtést hirdetett és közösségi összefogással valósított meg. 2017-ben újraalapította az SK Csallóköznádasd csapatát, melynek ma is vezetőségi tagja és játékosa. 2019 és 2021 között az Esterházy Jánosról elnevezett közéleti akadémia hallgatója, 2021–2024 között titkára, 2025 januárjától pedig operatív igazgatója volt.

Elsősorban dr. Jankovics Marcell (1874–1949) életművével kapcsolatban publikált, az MMA művészeti ösztöndíjas időszak alatt elkezdte rendezni az elfeledett szerző 28 doboznyi hagyatékát, mely a Széchenyi Könyvtárban található.

2024. november 7-én ösztöndíjas időszaka fő eseményeként tudományos irodalmi konferenciát szervezett *Dr. Jankovics Marcell – Egy felvidéki író újrafelfedezése* címmel, melyen rajta kívül olyan nagy tudású szakemberek tartottak előadást, mint Filep Tamás Gusztáv, Szörényi László, Rózsafalvi Zsuzsanna, Kurcz Ádám István, Bíró Dániel, Kis Domokos Dániel és Márkus Béla.

Olvasóimhoz.

Szavaimat ne vedd sokan költeni,
Hjw vagytok, a szív nöl belőlenni..
Szívemben nincs senkinek helye,
Ugy berélek, mint szívem magja.

Dr. Jankovics Marcell saját kezével írt üzenete, melyet egy könyvébe írt

Fotó: Méry János

MIKLÓSI
ÁDÁM
DLA

Red Dot díjas formatervező

UPPGRADERA COLLECTION 4

Miklósi Ádám Budapesten élő ipari formatervező, több mint egy évtizedes szakmai tapasztalattal. Munkásságát nemzetközi szinten többek között három Red Dot és két iF Design díjjal jutalmazták. Tervezői tevékenységét az emberközpontú szemlélet, a problémamegoldás iránti elkötelezettség, valamint a funkcionalitás és az esztétikum összehangolása jellemzi. Tervezési módszertana a kutatáson, a különböző nézőpontok szintetizálásán, valamint a gyors prototípusok és a felhasználói tesztelés integrálásán alapul.

2019 óta aktívan foglalkozik az IKEA-hackinggel, amelynek mára egyik meghatározó alakjává vált. Az *Uppgradera* márka alapítójaként olyan kiegészítőket és hackingmegoldásokat hozott létre, amelyek javítják a felhasználói élményt, támogatják a fenntarthatóságot, és új perspektívát nyújtanak a sorozatgyártott termékek kreatív újraértelmezéséhez. Az *Uppgradera* révén az open design, a részvételi tervezés és az inkluzív szemlélet közvetlenül kapcsolódik gyakorlati munkájához.

Oktatói és kutatói tevékenysége szorosan összefonódik tervezői munkájával. A Széchenyi István Egyetem és a Moholy-Nagy Művészeti

Egyetem oktatójaként részt vesz a fiatal tervezőgeneráció képzésében, miközben doktori tanulmányokat folytat. DLA-kutatásának középpontjában az inkluzív, nyílt tervezés áll, különös tekintettel a cerebrális parézissel élő gyermekek igényeire. Kutatásában azt vizsgálja, hogyan járulhat hozzá az IKEA-hacking a mindennapi életminőség javításához, valamint miként válhat a tervezés a társadalmi részvétel és az esélyegyenlőség előmozdítójává.

A Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Ösztöndíjprogram nemcsak keretet és közönséget biztosított saját kutatási programjához, hanem infrastrukturális téren és a kapcsolatterendszer tekintetében is elősegítette munkáját. Az ösztöndíj lehetőséget adott arra, hogy kísérletezzon további digitális gyártástechnológiákkal, melyek révén kutatása az IKEA-hacking területén komplexebbé és szélesebb körben alkalmazhatóvá vált. Jövőbeli célja, hogy doktori kutatásával összhangban a hacking gyakorlatát az inkluzív tervezés egyik sarokkövévé tegye, és hozzájáruljon a cerebrális parézissel élők mindennapjainak megkönnyítéséhez.

Miklósi Ádám:
A 4 kollekció elemei a megfelelő IKEA-termékekkel párban
Fotó: Kevin Campean

**MÓRÉ
LEVENTE**

építészeti szakíró

UTOLSÓ PILLANATBAN

Móri Levente több építészeti, építészetelméleti kiadvány, illetve releváns építészeti folyóiratok szerkesztője, szerzője. Jelenleg a PPKE BTK művészettörténet szakos doktorandusza. Számos ösztöndíj nyertese (így az NKA többszöri alkotói támogatása vagy a Nemzet Fiatal Tehetségeiért Ösztöndíj), a MÉSZ Post Scriptum – Utóirat 100 esszépályázatán építészetelmélet kategóriában dicséretben részesült.

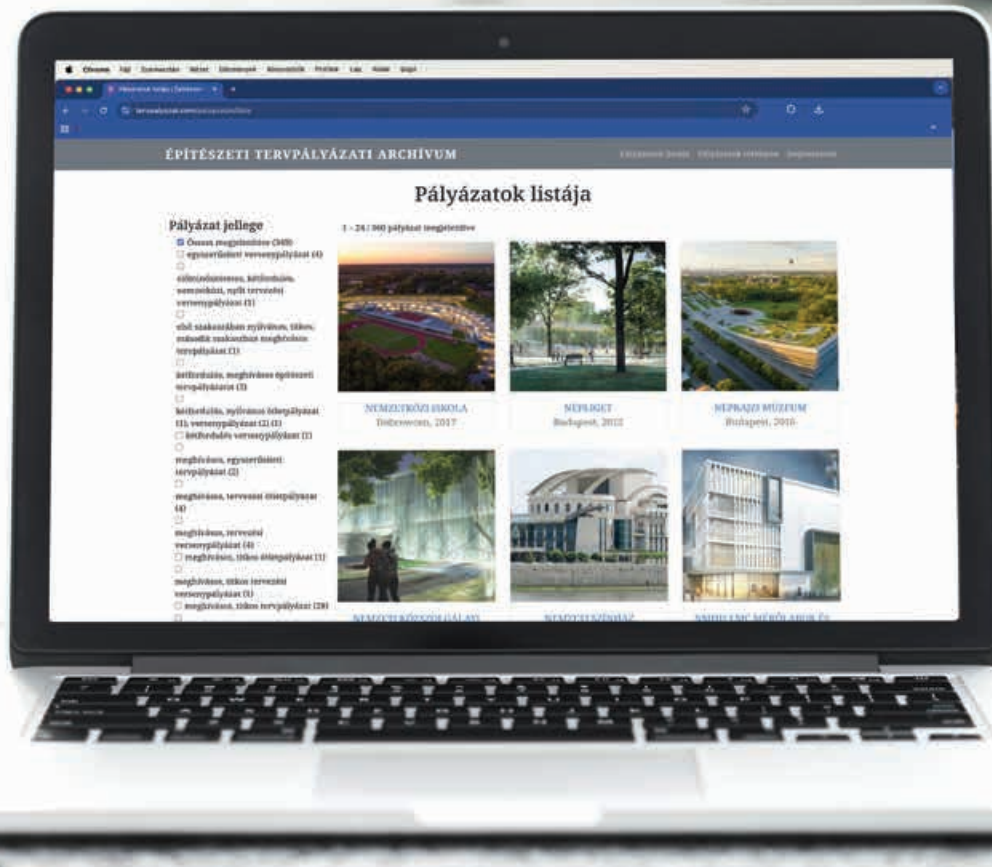
Említésre méltó eredménye többek között a 2023-as velencei Építészeti Biennále Néprajzi Múzeumot bemutató katalógusának épületbemutató tanulmánya, Veszprém helyi védettségű épületeinek dokumentációja vagy több tervpályázat építészettörténeti háttéranyagának elkészítése. Szerkesztője Vámosy Ferenc *Építészetelméleti írások* (2019) című szakkönyvnek. A KRE támogatásával indított kortárs református templomokat érintő kutatásának eredményei pedig Köllő Miklóssal és Wesselényi-Garay Andorral közös tanulmányban hasznosultak (2024). Munkáinak végső célja minden esetben a magyar építészek ismertségének elősegítése, a magyar építészeti kultúra jó példák általi erősítése, illetve a mindenkori építészeti gondolkodás és tervezési módszertan kiemelt lenyomatainak megőrzése az utókor számára.

Az ösztöndíjas időszak alatt feladatként vállalta fel az utóbbi évtizedek magyar

építészeti tervpályázatainak gyűjtését, egy tervpályázati archívum létrehozását. Alapkutatásnak tekinthető vállalkásával a Magyar Építész Kamara megalakulása óta kiírt pályázatok feldolgozását kezdte el, hiszen a szinte kizárólag digitális hordozókon tárolt tervanyagok vannak a legnagyobb veszélyben.

A hároméves kutatási program végére az eredetileg tervezett szűk, de mély kutatás helyett egy közel 400 tételes, számos adatot felvonultató jegyzék született, amely tartalmazza az elmúlt nagyjából 30 év pályázatainak döntő részét, így bizonyosan az elmúlt 30 év legpontosabb és legszélesebb körű tervpályázati gyűjtése.

A későbbiekben a már elérhető *Építészeti tervpályázati archívum* honlapját kívánja grafikai megformáltságában a tartalmához méltóvá igazítani, emellett pedig – mivel egyértelmű, hogy az itt elkezdett munka mérete, mennyisége messze meghaladta az ösztöndíjas kereteket – folytatni kívánja a tervanyagok gyűjtését és rendszerezését. A közeljövő legnagyobb feladata tehát helyet találni a további kutatásnak, hiszen ezek az anyagok korunk szellemi és technikai tanújaként a magyar kulturális emlékezet immanens részei, a pályázati dokumentumok pedig különösen beszédesek az építészeti gondolkodás fejlődésének szempontjából.

Móré Levente:

Az ösztöndíjas időszak alatt elkészült honlap felülete

NAGY
MÁRTON
DLA

Pro Architectura díjas építész

REFLEKTÍV TÁRGYALKOTÁS

Nagy Márton diplomáját 2004-ben szerezte a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán, majd ugyanitt az Építőművészeti Doktori Iskolában szerzett doktori fokozatot 2007-ben. Még ugyanebben az évben kezdte oktatói munkáját, majd 2020-tól a Lakóépülettervezési Tanszék vezetőjeként segíti az Építészmérnöki Kar munkáját.

A graduális képzésen kívül a kar doktori iskolájának is oktatója, ahol kurzusokat vezet és doktori témavezetéssel is foglalkozik. Irodáját, a DMB Építész Műtermet két volt évfolyamtársával, Falvai Balázssal és Török Dáviddal alapította 2008-ban. Az iroda munkájának elismeréseként 2019-ben, majd 2025-ben Pro Architectura díjat, 2020-ban Molnár Péter-díjat, 2024-ben Piranesi Award dicséretét, 2025-ben pedig ICOMOS-díjat kapott.

Az ösztöndíjprogram keretében végzett munkájának címe *Régiúj-reflektív tárgyalkotás*. A program keretében született tárgyak létrehozásakor a kulcsszó a tartalék volt, mely lehet az anyag, egy történet vagy egy kulturális modul. Tárgyalkotási kísérleteinek célja kettős. Egyszerre cél a kelet-közép-európai kulturális örökség egyes elemeinek mint kulturális moduloknak a megismerése és újraértelmezése, de éppúgy lényege a saját kezű

kivitelezés, ami a csinálás apró fordulataiban rejlő esztétikai minőség hordozója. Érdeklődésének középpontjában olyan bútorok és épületelemek állnak, melyek halk jelenlétükkel meghatározzák a mindennapjainkat. A felhasznált anyagokban a fa és az acél dominál, melyeket a barkácsolás évezredes hagyományából örökölt, hagyományos kézi technikákkal munkál meg. Az így létrejövő tárgyakban egyszerre jelennek meg a közös kulturális gyökerek, a kortárs dizájn és a kézműves esztétika. A reflektív alkotófolyamat eredményeként a program nyolc ciklusa alatt egy asztal, egy lavórállvány, egy lugas, egy állólámpa, három korlát, egy szuszék, egy polc és egy spaletta jött létre.

A szakmagyakorlást számára az egyéni alkotás, az irodai praxis és az egyetemi oktatás egysége jelenti. A három „láb” közötti kölcsönhatás munkásságában természetes módon jelenik meg. Az építés szeretete, a részletek iránti érdeklődése, valamint a kulturális örökség és az épített örökség iránti elkötelezettsége egyetemi kurzusainak tematikáiban, a DMB Építész Műterem megvalósult épületeiben és installatív, kis léptékű, saját kivitelezésű alkotásaiban egyaránt tetten érhető.

Nagy Márton:
Állólámpa,
2023,
acél, fenyő,
60x40x200 cm

NÉMETH
MÁRK BOTOND

grafikus tervezőművész, fotográfus

IFJ. IRCSIK JÓZSEF (1932–1986) – VESZPRÉM FESTŐJE

Németh Márk Botond a budapesti Iparművészeti Egyetem tervezőgrafika szakán szerzett diplomát 1997-ben, ezt megelőzően pedig a Pécsi Művészeti Gimnázium grafika szakos diákjaként érettségizett.

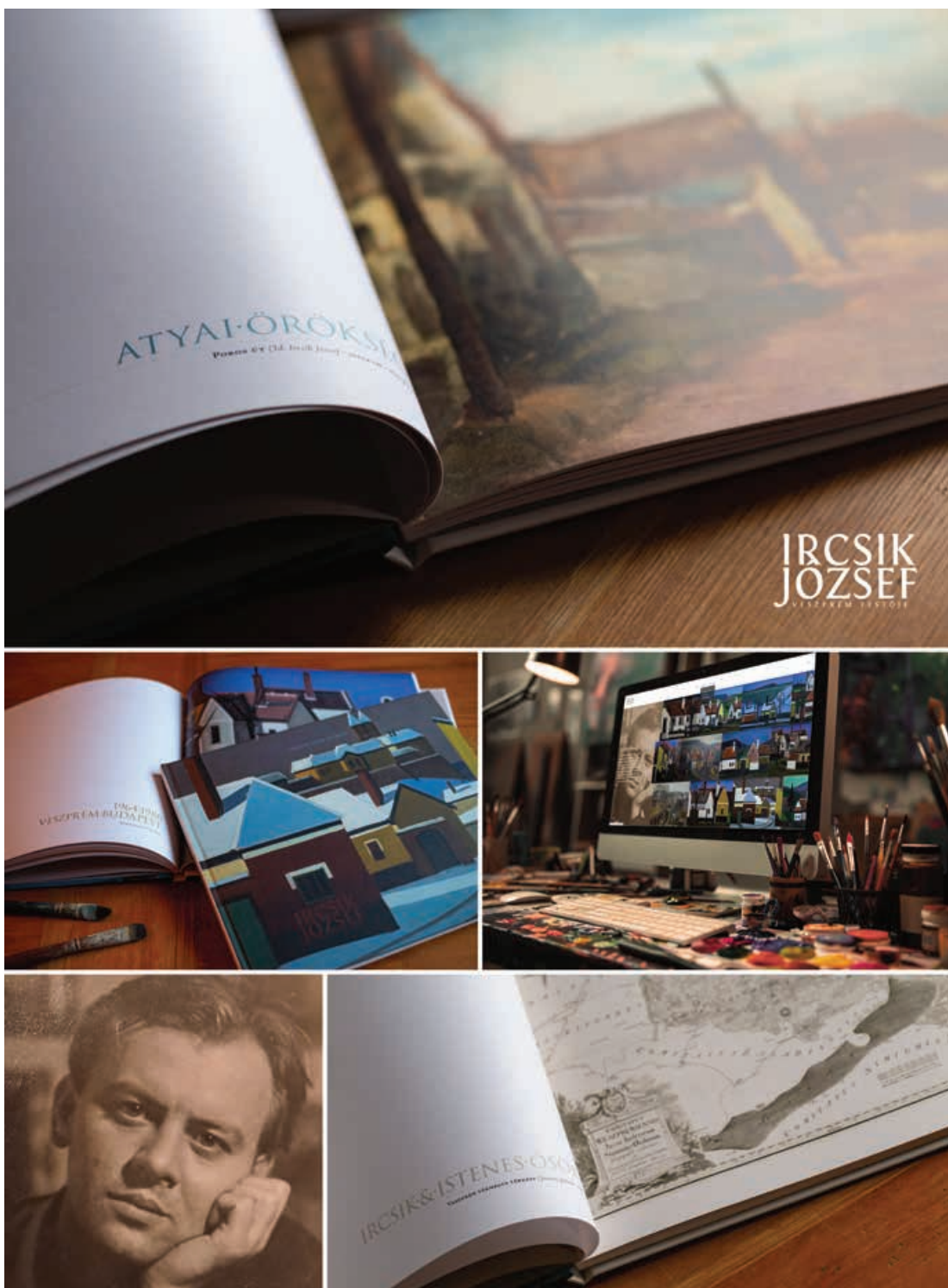
Mérnök-művész családi örökségét viszi tovább. Nagybátyja, az Egry József-díjas ifj. Ircsik József és nagyapja, id. Ircsik József festőművészek voltak. Édesapja, Németh Alajos a Soproni Egyetemen az elsők között szerzett faipari mérnöki diplomát, majd évtizedeken át a magyar fa, a bécsi szecesszió geometriai formanyelve és a Thonet-éra elismert kutatójaként állított ki és publikált.

Németh Márk Botond diákéveiben a portrérajzolás és az anatómia megszállottja volt. Ceruzával, ecsettel, szénrel örököltette meg a mulandó szépséget, vagy épp annak ellenkezőjét. Már az 1990-es évek első felében – az egyetemi tanulmányok mellett – a fotográfia, a mozgófilm, az animáció, majd a webes és a számítógépes grafika világának egyre sűrűsödő kihívásait kereste. Bille Design néven társas vállalkozást alapított, ám a tévécsatornák, a minisztériumi megrendelések, a Best of Europe Webdesign cím többszöri elnyerése és a versenyszféra nyüzsgése után érdeklődése egyre inkább a feledésbe merülő művészeti értékek, hagyományok ápolása, megőrzése felé fordult. Néprajzi, népzenei fotós munkássága mellett a Kárpát-medence, valamint lokálpatriótaként Zsámbék és a Zsámbéki-medence épített örökségének és a középkori magyar nyelvemlékek kutatása

foglalkoztatja. Fotói részét képezik többek között a Magyar Nemzeti Múzeum, a Magyar Posta és a magyarországi premontrei rend projektjeinek. Szerteágazó és mélyreható genealógiai, heraldikai kutatásokat folytat évtizedek óta, az ezzel foglalkozó szervezet, az MHGT tagja. Feleségével, Némethné Gyüre Júliával építészeti és építőművészi rekonstrukciós munkákat végez több évszázados épületeken, hol szédítő magasságban, hol pedig alázatosan, térdre ereszkedve. Ritkán unatkoznak három, a kamaszkorból épp kilábalni próbáló gyermekük mellett.

Az ösztöndíjprogram olyan támogatást jelentett, amelynek segítségével újult erővel vághatott bele régi tervének megvalósításába. Ifj. Ircsik József – a Veszprém festőjeként is ismert nagybátyja, Barcsay Jenő és Bernáth Aurél tanítványa – terjedelmes képanyagot hagyott hátra. A művészi és technológiai igényességgel megtervezett művészeti album és online katalógus az oktatás számára is méltó támpontot nyújthat a XX. századi magyar képzőművészetben.

A feldolgozott életmű kiegészült egy közel negyvenoldali regényes életrajzzal, így a végleges művészeti album terjedelme megközelítheti akár a kétszáz oldalt is. Korunk igényeit szem előtt tartva készült el a www.ircsik.hu címen elérhető – és a közönségi részvétel segítségével folyamatosan új képekkel, információkkal frissülő – online katalógus. A hamarosan megjelenő művészeti album az életmű-kiállításon kerül bemutatásra.

Németh Márk Botond:
Ircsik József – Veszprém festőjének életmű-feldolgozása,
2025,
művészeti album és online katalógus

NÉMETHNÉ GYÜRE
JÚLIA

tervezőgrafikus

KÖZÉPKORI KERESZTÉNY SZAKRÁLIS EMLÉKEK A KÁRPÁT-MEDENCE HATÁRON TÚLI TERÜLETEIRŐL

Némethné Gyüre Júlia az Iparművészeti Egyetem tervezőgrafika szakán szerezte meg diplomáját 1999-ben. Még egyetemi éveit alatt elnyerte a Magyar Posta által meghirdetett bélyegtervező pályázat első díját, így megjelenhetett első bélyege. Azóta több általa tervezett bélyeg is forgalomba került. Diploma után tervezőgrafikusként helyezkedett el, és részt vett az Oktatási Minisztérium akkori arculatának kialakításában. Beletanulhatott a honlaptervezésbe is annál a grafikai stúdiónál (Bille Design Stúdió), amely az országban elsők között kezdett el ezzel foglalkozni, és olyan rangos elismeréseket szerzett, mint a Best of Europe Webdesign.

A középkori emlékek hazai gyöngyszemében, Zsámbékon él családjával: férjével és három gyermekével. A Zsámbéki-medence Idegenforgalmi Egyesület megbízásából az ő rajzai és grafikai tervei alapján készültek el Zsámbék városának román kori és késő gótikus hangulatát megidéző köztéri információs táblái (Zsámbék város és a Zsámbéki-medence térképei, a nyolc kiemelt látnivaló mellett felállított „totemoszlopok”).

Az elmúlt években megannyi kutatómunka és előtanulmány alapozta meg az olyan

nagyszabású és igen megtisztelő feladatok elvégzését, mint a 900 éves jubileumát ünneplő Magyar Premontrei Rend teljes arculatának, arculati kézikönyvének megtervezése. Erre építve közel száz nyomdai kiadványt (plakátok, molinók, roll-upok, könyvek, CD-borító-sorozatok, termécsomagolások, bélyegek stb.) alkotott meg. Jelenleg a Premontrei Női Kanonokrend 100 éves újraalakulásának jubileumára készülve ennek arculatán, a jubileumi kiállítás tervezésén és rendezésén dolgozik.

Mindezek mellett régóta dédelgetett, nagyszabású terve a Kárpát-medence határon túli, középkori keresztény szakrális emlékeinek gyűjteményét létrehozni és mindenki számára könnyen elérhetően, akár az oktatást is kiszolgáló formában közkinccsé tenni. Ehhez nyújtott felbecsülhetetlen segítséget az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram. Muravidéki, délvidéki, partiumi és felvidéki útjain rengeteg fénykép és sok rajz, festmény készült. A közeljövőben többek között az a célja, hogy a már elkészült online katalógus mellett ezekből a képekből egy albumot készítsen és kiállításon is bemutassa őket.

Mártonhely, Muravidék
2022

Bántornya, Muravidék
2022

Szmercsán, Partium
2023

Kakaslomnic, Partium
2023

Kalotadámos, Felvidék
2024

Magyargyerőmonostor, Felvidék
2024

Marót, Vajdaság
2023

Aracs, Vajdaság
2023

Némethné Gyüre Júlia:
Középkori keresztény szakrális emlékek a Kárpát-medence határon túli területeiről,
2022–2024

**NYITRAI
LÁSZLÓ**

zeneszerző

ZENÉBE ZÁRT TÖRTÉNETEK

Nyitrai László 2010-ben végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem klasszikus zeneszerzés szakán, azonban már az egyetemi éve alatt a színház világa felé fordult a figyelme. Az elmúlt bő másfél évtizedben körülbelül 130 előadás zenei világát alkotta meg, illetve számos előadás zenei vezetője volt. Írt csecsemőszínházi előadást éppúgy, mint vígjátékok, drámák kísérőzenéit, várkiállítás hangulatzenejét vagy épp teljes estés zenés darabokat, musicaleket.

Gyerekkorában azért kezdett komponálni, hogy mindennapi életének történéseit, energiáit, érzéseit hangokba oltsa. Ezért vonzódik kezdetektől az úgynevezett alkalmazott zenei műfajokhoz. Ezt tekinti a fő korszerű kifejezési formának. A történetek segítik a zenei formák kialakításában, amiket klasszikus technikákkal, zenei viszonyrendszerek mentén alakít ki akkor is, ha színházi kísérőzenét alkot. A szereplők lelki világának, bonyolult érzelmi viszonyainak, belső készletének a zenére való átültetését tekinti fő kihívásának. Mindig a történet inspirálja.

Mára több olyan műve van, amiket hosszú évek óta tartanak műsoron a különböző

színházak. Ösztönösen vonzódik a szabálytalan, különleges, egzotikus hangzáshoz. Igyekszik minden alkotásában megmutatni a helyi ízt, az adott kort. Fontos számára a drámaiság, szinte minden műve dinamikus és színes hangzásvilágú.

Az *Aranyváros hercege* pont ezért bizonyult kiváló alapanyagnak. A későbbi III. Béla története tele van intenzív érzelmekkel, különleges szereplőkkel, a középkorban játszódik egzotikus helyszíneken. Az ösztöndíj lehetőséget nyújtott arra, hogy ennek a szokatlan sztorinak az előkészületeiben elmélyedjenek a szerzők. Ezt a sokrétegű, sokszínű művet nem lehetett volna a színházi életben szokásos rövidebb alkotói időszak alatt megírni. Kísérletezni kellett a hangzással, a textúrákkal, az egyes elemek egymáshoz való viszonyával. A végeredmény olyan kompozíció lett, amely követi a musical és az opera műfaji igényeit, de számos elemében túlmutat azokon a zenei anyag merész-ségében.

A zeneszerző távlati célja, hogy minél komplexebb és érdekesebb műveket alkothasson a következő években.

**ONHAUSZ
MIKLÓS**

történész

A HECSEDLIK NYOMÁBAN

Onhausz Miklós a Pécsi Tudományegyetemen szerzett pedagógia–történelem szakos diplomát 2009-ben. A biztató első szárnypróbálgatások ellenére nem tudományos területen helyezkedett el, máig önálló antikváriusként dolgozik, s a mindennapok küzdelmei mellett egyre inkább háttérbe szorult a pécsi székesegyház zenei életének megismerésére irányuló kutatómunkája. A Pécsi Székesegyház Palestrina Kórusának énekese és kórustitkára, valamint a Glatt Ignác Hagyományörző Közhasznú Egyesület elnöke; szép eredményeket ért el a Pécsi Székesegyházi Énekiskola (1888–1953) szellemi és művészeti örökségének gondozása terén, ám az énekiskolát és a Palestrina Kórust bemutató művek megírása rendre elmaradt.

Kovács Szilárd Ferenc orgonaművész biztatására jelentkezett az MMA Művészeti Ösztöndíjprogramra. *„A hároméves ösztöndíjprogram visszavezetett a tudományos alkotómunka területére. Bár maradtak megvalósításra váró feladatok, elmondható, hogy végre van hozzáférhető irodalma ennek a témának, s talán a repertoárelemzés másokat is inspirál hasonló irányú és mélységű kutatásokra.”* (Onhausz Miklós)

A program három éve alatt tíz széles forrásbázisú tanulmánya jelent meg a *Parlando* zenepedagógiai folyóiratban. Ezekből megismerhető a ceciliánus egyházzenei reformok

hatására átalakított, fiúkból és férfiakból álló pécsi székesegyházi énekkar, valamint a kényszerűségből helyükbe lépő vegyeskar (1973-tól Palestrina Kórus) története és repertoárja. A repertoárelemzés eredményei alátámasztják az énekiskola énekképzési módszerének hatékonyságát, képet adnak a piros ruhájukról hecsedliknek nevezett pécsi fiúénekesek munkabírájáról.

Onhausz Miklós elsődleges célja a téma méltó szakirodalmának létrehozása, főhajtás egy kivételes egyházzenei-zenepedagógiai műhely eredményei előtt, illetve a napjainkig élő hagyomány tekintetében azon elődök előtt, akik tevékenységükkel és áldozatvállalásukkal hozzájárultak a pécsi Szent Péter- és Szent Pál-székesegyház mára több mint 130 éves zenei gyakorlatának a fennmaradásához. Munkája során a temérdek levéltári forrás és korabeli sajtóforrás feldolgozásán túl számos lappangó írott és képi forrást, kottát és hangfelvételt talált. Az elkészült és a jövőben készülő tanulmányok és kötetek a zenetörténet, a zenepedagógiai módszertan, az egyháztörténet és a neveléstörténet diszciplínáit egyaránt gazdagítják. Mindezen túl remélhető, hogy a tanulások birtokában sikerül a múltban gyökerező, mégis a korábbiaktól eltérő eredményes koncepciót kialakítani a pécsi székesegyház egyházzenei örökségének megőrzésére.

A pécsi székesegyház énekkara a Zeneakadémián,
1942. március 23.

**A Pécsi Székesegyház Palestrina Kórusa és a Schola Cantorum Sopianensis
Csemiczky Miklós Missa Terra tremuit című művének ősbemutatója után
a pécsi székesegyházban,**
2020. szeptember 19.
Fotó: Pórszász Áron

**ORSZÁG
MARTIN**

hangszerkészítő

A ZENEI ALKOTÓMUNKA GENEZISE

Ország Martin a főként népzenei felhasználású három-, illetve egyben négyhúros (ún. „kombó”) brácsa hiánypótló kutatását és fejlesztését találja egyik legnagyobb sikerének, melynek eredményeképp egy tökéletesített hangszer jöhetett létre. Kiállítóként vett részt hangszerével a *LélekFormák – Népművészeti Nemzeti Szalon 2023* kiállításon, mely a Műcsarnokban volt megtekinthető. 2024-ben a Magyar Hangszerész Szövetség vonós szakosztályvezetőnek választotta.

Úgy gondolja, amennyiben a zenei alkotómunkának van egy lineáris vonala, akkor a hangszerkészítők ezen vonal legelején, amolyan genezisként foglalják el pozíciójukat. Felelősséggel tartozik azon alkotásokért, amelyek később zenészek kezében egy másik alkotómunka részeként léteznek tovább.

Aki nap mint nap hangszereken dolgozik, annak egyszerűen a szívéhez nőnek ezek a tárgyak. Nyomot hagynak munka közben, és ürességet, amint visszakerülnek tulajdonosaikhoz. Ezt az űrt csak az ügyfél boldogsága, öröme töltheti be igazán, ez pedig motivációja, éltető forrása a hangszerésznek egy egyszerű javítás, egy komolyabb restaurálás vagy éppen egy új hangszer megalkotása során.

A folyamatos szakmai fejlődés pedig inspiráció. Törekvés a tökéletes megalkotására minden apró mozdulat folyamatos tanulmányozása és az ezeken keresztül tapasztalatszerzés: ez mind hajtómotorja annak, hogy e szakmát egy életen keresztül lehessen csinálni.

Alkotásai révén igyekszik a külvilág számára megmutatni, hogy hogyan lehet egy hangszeren keresztül megközelíteni a tökéletességet, legyen szó akusztikai, statikai vagy éppen esztétikai szempontokról. Mind népzenei, mind klasszikus hangszerek tekintetében szükség van a minőségi és megbízható hangszerésmunkára.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram lehetőséget teremtett számára, hogy mélyebben tanulmányozhassa a kombóbrácsát, illetve fejleszthesse is ezt a széles körben népszerű hangszert. Emellett a szekcióülések szélesítették látókörét az alkotótársak munkáinak megismerésének köszönhetően. Sok információ cserélt gazdát az ösztöndíjas találkozók során, melyek révén fejleszthette munkamódszereit.

Legfontosabb célkitűzése, hogy az ösztöndíjas projekt tovább fejlődhessen, új célokkal bővüljön. Emellett szeretné munkáit szélesebb körben is bemutatni mind a magyarországi, mind a nemzetközi szinten.

Ország Martin:

40,5-es testmenzúrájú „kombó” brácsa,

2025,

lucfenyő, habos juhar, ébenfa, szeszlakk,

68×30×90 cm

PÁLFALVI TAMÁS

*Artisjus-díjas, Junior Prima díjas, Cziffra Fesztivál Tehetség díjas,
ECHO Rising Star díjas, Fanny Mendelssohn- és Yamaha-ösztöndíjas
trombitaművész*

A JÖVŐ ZENÉSZEIÉRT

Pálfalvi Tamás a Provence-ban megrendezett Lou Calen-fesztivál alapítója és zenei igazgatója, a hamburgi Fanny Mendelssohn Förderpreis zenei igazgatója és állandó zsűritagja, a Cambridge-ben alapított DYMF Foundation igazgatósági tagja és állandó zsűritagja, a Halléban megrendezett Fanny Mendelssohn nemzetközi zeneszerzőverseny állandó zsűritagja. Mindemellett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen oktat trombitatanárként, illetve korábban a Budapest Fesztiválzenekar szólótrombitása volt.

Pályája során olyan zenekarokkal lépett fel szólistaként, mint a Los Angeles Philharmonie, a Cseh Filharmonikusok, a Nemzeti Filharmonikusok, a Liszt Ferenc Kamarazenekar és a Zürich Kamarazenekar. Koncertezett a Carnegie Hallban és a Lincoln Centerben New Yorkban, a Hollywood Bowlban Los Angelesben, Bostonban a Harvardon. Európa számos koncerttermében is színpadra lépett már, többek között az Elbphilharmonie-ben Hamburgban, a bécsi Konzerthausban és Musikvereinen, a berlini Filharmonióban, illetve a budapesti Zeneakadémián és a Müpában. A Bartók

Rádió rendszeresen sugározza különböző élő- és lemezfelvételeit. Az UMZE (Új Magyar Zenei Egyesület) Kamaraegyüttes állandó tagja és az In Medias Brass rézfúvós kvintett trombitása. Nagy figyelmet fordít a fiatalok oktatására és a magyar kortárs zene ápolására.

Pályázatának egyik célja, hogy bővítse a trombita szűkös repertoárját, és tovább feszegetse a hangszer határait. Több kortárs magyar zeneszerző műveinek bemutatására is vállalkozott ez idő alatt (Dubrovay László, Eötvös Péter, Horváth Balázs, Cservénák Ármin, Varga Abigél, Tihanyi László, Dargay Marcell, Dinyés Dániel, Ott Rezső, Tornyai Péter, Balogh Máté és Bella Máté).

„A pandémia okozta oktatási nehézségek miatt szerettem volna fejleszteni az online oktatást, különösen a zeneiskolás generáció számára, ezért videóra rögzítettem a Varasdy-Nagyiván-Sztán-trombitaiskola mind a négy kötetének zongorás darabjait. Ezeket a felvételeket a diákok otthon egyedül is meghallgathatják, ellenőrizhetik a tempókat, a ritmust és a stílust. Bízom benne, hogy ez a több mint hatvan felvételtől álló sorozat elősegíti a fiatalok fejlődését.” (Pálfalvi Tamás)

Pálfalvi Tamás hangszerével
Fotó: Takács Domokos

PÓSZ
KRISZTIÁN

fafaragó, népi iparművész

PÁSZTORBOTOK NYOMÁBAN

Pós Krisztián gyermekkorában ismerkedett meg a fafaragással. Földműves családban, felvidéki és erdélyi ősök örökségével nőtt fel. Családjának gazdálkodása a megélhetés forrását jelenti, ez segíti hozzá, hogy a fafaragásnak, a pásztorbotok kutatásának és készítésének szentelhesse idejét. Szenvedélyes híve a népművészetnek, a hagyományok őrzésének, valamint az azokkal kapcsolatos ismeretek átadásának, ez a hitvallása is. Tudását folyamatosan gazdagítja fafaragótáborokban, népművészeti találkozókra, emellett gyermekek, közösségek számára bemutatókat, előadásokat tart.

Népi fafaragó iparművész, alkotásai Európa számos országában gazdagítják a köztereket. Csíkszentkirályon található székely asszonyt ábrázoló szobra igazi turistalátványosság. Magyarországon található alkotásai közül kiemelkedik a sajószögedi Petőfi-emlékszobor, a muhi Mária-szobor, a Kisgyőrben a népi játszótéren található igazmondó juhász, valamint a református templom kertjében álló Dévai Bíró Mátyást ábrázoló szobor-pad kombináció. Munkái közül kiemelkedik a berekfürdői életnagyságú betlehem, amelyet pályatársai segítségével három év alatt készített el. Karitatív lelkülettel szobraikat gyakran nemes célok támogatására ajánlotta, számos egyedi alkotáson keresztül emlékezik

meg ismertebb vagy kevésbé ismert történelmi és mesebeli alakokról.

Nevéhez fűződnek a Hortobágy Örökös Pásztor cím emlékbottjai, amelyek az elhunyt pásztorok életútját örökítik meg, egyedi módon ábrázolva a pásztorélet szépségeit és nehézségeit. Az alkotások a nagy Hortobágyi Csárda gyűjteményét képezik, fontos turisztikai attrakcióként szolgálva az idelátogatóknak.

Számos kiállításon és megmérettetésen ismerték el munkáit, többek között a Magyar Kézműves Remek – Remekek Remeke díjat is elnyerte 2023-ban, 2024-ben pedig a vármegyei Prima-gálán kategóriagyőztes lett. A Magyar Művészeti Akadémia ösztöndíjasaként dokumentumfilmet készített a pásztorbotok történetéről. A film lehetőséget ad a nézők számára, hogy betekintést nyerjenek a szimbolikus eszköz megalkotásába, és megértsék a művész, illetve a pásztor és botja között kialakuló kapcsolat finom szövődését.

Célja egy fafaragótábor létrehozása, és hogy alkotásaival a népi hagyományok és kultúra fennmaradását szolgálja, és pásztorbotjain keresztül olyan örökséget hagyjon hátra, amely az idők folyamán személyes családi kincsé válik, generációkon átívelően gazdagítva a jövő nemzedékét.

Pós Krisztián munka közben

Fotó: Tóth László

RAB
ENIKŐ SAROLTA

építész

ERDŐ MÉLYÉN

Rab Enikő Sarolta sepsiszentgyörgyi származású építész, a Kolozsvári Műszaki Egyetemen diplomázott 2017-ben. Egyetemi hallgatóként a BME Építésmérnöki Karán is folytathatta tanulmányait, előbb Erasmus- (2014), később Balassi-ösztöndíjjal (2015/2016). Hallgatótársával a veregyházi „Csiribiri” Játék- és Gyermekmúzeum (2015) pályázaton megvételt nyert.

Tervezőirodai gyakorlata során közösségi épületek tervezésében vett részt a 3h építész-iroda, a Közti és a Kollektív Műterem tagjaként. 2020 tavaszi félévétől folytat oktatói tevékenységet a BME Középülettervezési Tanszéken, ahol a magyar képzés mellett a nemzetközi hallgatók oktatásában is aktívan részt vesz. A BME Építőművészeti Doktori Iskola doktoranduszaként több megvételt és díjat nyert tervpályázaton is részt vett irodai kollégáival, egyetemi mentoraival és hallgatóival közösen, mint például a *Badacsonyi Kulturális és Turisztikai Központ* különdíjat (2021), a *Magyar Építészeti Központ és Múzeum* kiemelt megvételt (2023), a *Zsámbéki öregtemplom és környezetének megújítása* megvételt (2023), illetve a *Pécsi Eszter liget* megosztott 1. díjat (2025) nyert pályázataival.

Kutatásában, amellyel elnyerte a *BME kutatói pályázat* 2. díját (2022), a kortárs építészeti regionális szellemű irányvonalai foglalkoz-

tatják, kiemelten a faépítészeti példák. Egyéni alkotásaiban a tradicionális fakapcsolatokat kortárs szerkezeti és koncepcionális megoldásokkal ötvöző tömörfa bútorokkal kísérletezik, melyek első példái Sepsiszentgyörgyön valósultak meg. Kutatásával a Doktoranduszok Országos Szövetsége által szervezett XVII. Tavaszi Szél Konferencián (2024) a művészeti és művészettudományi szekció 1. díjában részesült.

Ösztöndíjas időszaka alatt *Erdő mélyén* címmel a természeti környezetben található téri helyzetek digitális átiratával foglalkozott: eltérő karakterű természeti tájak virtuális lenyomataiból tervezett kísérleti kortárs tereket. Tervezői módszerében a legújabb technológiákat, mint például a térszkennelés, a 3D-nyomtatás és a mesterséges intelligencia, olyan analóg módszerekkel ötvözte, mint a vonalrajz, az akvarell és a pasztellkréta. Legizgalmasabb elképzeléseit az erdélyi Minimum Party Alkotótábor építészműhelyének vezetőjeként, több alkalommal is összművészeti keretek között, képző-, ipar-, zene- és vizuális művészekkel együttműködésben valósította meg a Kásonok érintetlen érzetű, áramló atmoszférájú fenyőerdőiben.

Így készültek a *Napóra*, a *Labirintus*, az *Útvesztő*, a *Felhő* és a *Fürdőház* című munkái.

Rab Enikő Sarolta:
Labirintus, Káoszontáz,
2024
Fotó: Kerekes Emőke

RABB
DÁNIEL ZOMBOR

építész

MEGMENTENDŐ MŰEMLÉKEK

Rabb Dániel Zombor okleveles építészmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök, a 2 Rabb Kft. ügyvezetője és építészeti divízióvezetője. 2019-ben Rabb Péterrel, édesapjával közösen a Dél-Dunántúli Építész Kamarától Építészeti elismerő oklevelet vehetett át a bátaszéki plébániatemplom toronysisakjának tervezéséért. A bírálókat kiemelte a magas színvonalú művészet- és építészettörténeti tudást, a műszaki megalapozottságot és a szakmai elkötelezettséget, amely a templom jelképének számító toronysisak, valamint más műemlékek megújítását jellemezte.

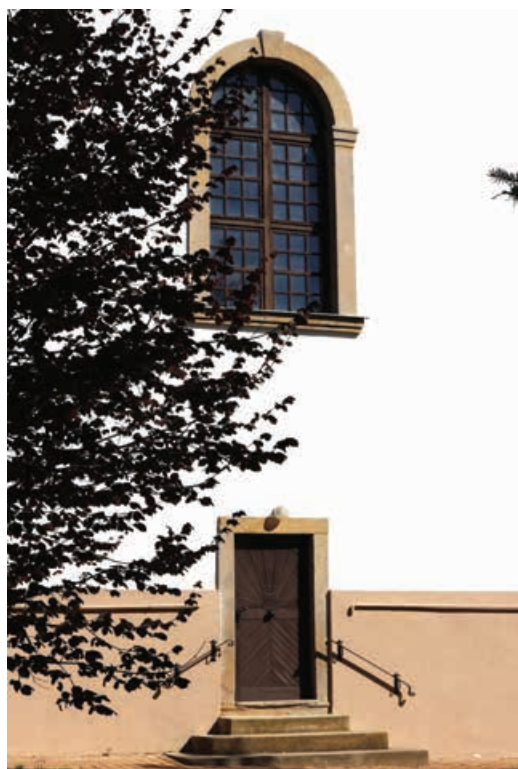
Fő szakterülete a történeti épületek kutatása, építéstörténeti dokumentálása és helyreállítási terveinek elkészítése. Szakmai tevékenysége során számos kiemelt műemléki beruházásban vett részt, így a budapesti Operaház felújításánál, ahol az auditorium feletti térlefedés (a Feketeházy-féle acélszerkezet és a Guilbrand Gregersen norvég ács által készített faszervezet) műemléki diagnosztikájában és a műemléki szellemiségű megerősítési munkákban működött közre Zoboki Gábor főtervező elismerésével. További meghatározó feladatai közé tartozott nyolc ormánsági református templom megmentése, valamint a Nemesvámos-Balácán található római kori villaépület új térlefedésének tervezése. Az elmúlt években munkái középpontjában a dél-dunántúli egyházi és népi építészet

állt, különösen a templomok, tájházak, valamint műemléki vagy helyi védelem alatt álló népi lakóépületek szerkezeti vizsgálata és rekonstrukciója.

Ösztöndíjas kutatása a 18–19. századi baranyai katolikus templomépítészet szerkezeti és tipológiai vizsgálatára irányult. A program keretében közel harminc templom részleges vagy teljes körű kutatását és állapotvizsgálatát végezte el, kiegészítve levéltári és tervtári feltárásokkal, valamint korszerű, 3D-pontfelhős diagnosztikai módszerekkel. Az ösztöndíjas időszak eredményeként egy tanulmány kézírata született, amely a korszak katolikus templomainak építéstörténeti és szerkezeti összefüggéseit rendszerezi és értékeli.

Művészeti hitvallásának középpontjában az épített örökség értékeinek tudományos feltárása és szakszerű megőrzése áll. Megközelítése az egyedi építészeti megoldások és az általános tipológiai összefüggések szintézisére épül, amely egyaránt szolgálja a tudományos kutatás, a műemlékvédelem és a kulturális örökség átörökítésének céljait.

Az elkövetkező években munkája mellett elsődleges szakmai célkitűzése egy teljes baranyai templomkataszter létrehozása, amely a régió épített örökségének értékalapú nyilvántartását és hosszú távú megőrzését hivatott biztosítani.

Kisgeresd (1794), Szebény (1775) és Geresdlak (1828) római katolikus temploma
Fotó: Rabb Dániel

RÁDLER
LUCA

építész

AZ ÜNNEP TEREI MA

Rádler Luca építészmérnök a Budapest Műszaki Egyetemen szerezte mesterdiplomáját 2018-ban. Az egyetem elvégzése után Indonéziában töltött egy évet a Darmasiswa Művészeti Ösztöndíj keretében, ahol szobrászati és képzőművészeti tanulmányokat folytatott. Jelenleg a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem külső óraadója és doktorandája, kutatási területe a természethez kapcsolódó rítusok a kelet-közép-európai régióban.

Művészi és kutatói munkájának középpontjában az ember, a természet és a közösségi lét kapcsolatának újrafelfedezése és vizsgálata áll. Motivációja azon kérdés köré épül, miként élhet tovább a természettel összefonódó ünnepi idő, illetve a rituális tapasztalat a jelen kontextusában. Inspirációját a paraszti kultúra évkörhöz és archaikus rítusokhoz kötődő hagyományaiból meríti, melyek jelentés-tartalmát kortárs installációk és közösségi események révén értelmezi újra. Munkái során arra törekszik, hogy a befogadókat finoman

kibillentse olyan helyzetek és terek által, amelyben megtapasztalhatják a fókuszáltabb figyelmet, a lelassulást, a rítusok közösségi erejét. Kiállításokon és helyspecifikus, gyakran kültéri csoportos munkákban vett részt, például a Budapest100-hoz kapcsolódó Május+Fa kiállításon a kőbányai pincerendszerben vagy az Art Quarter Budapest kertjében.

Az ösztöndíjprogram által lehetősége volt elmélyültebben kísérletezni az ünnep kortárs újrafogalmazásával, valamint a támogatás segítette a kutatási, alkotói fázisok fokozatos felépítését, az egyes ünnepek mélyebb rétegeinek feldolgozását. A kutatás és az installációk közötti átjárásban fokozatosan tudta kibontani azt, miként képes az építészeti gondolkodás kortárs térbeli és anyagi eszközökkel felfedni az ünnep jelenkori minőségeit. Célja e kutatás továbbfejlesztése – az ünnep kortárs értelmezésének térbeli és anyagi eszközökkel való megjelenítése – nem pusztán művészeti, de építészeti praxisában is.

Portréfotó: Lakatos Máté

Rádlér Luca:
Páasztorszékek,
2024,
hegesztett zártszelvény, jurtaponyva,
40x40x160 cm

**RUDOLF
ANICA**

az Új Művészet folyóirat vezető szerkesztője

A MINŐSÉGI KRITIKAÍRÁSÉRT

Rudolf Anica a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán magyar–filozófia szakon folytatta tanulmányait. Könyvkiadói szerkesztői tapasztalatokat szerzett, majd 2009-től az *Új Művészet* folyóirat munkatársa lett. 2014-től az *Új Művészet Alapítvány* elnöke, 2018-tól az *Új Művészet* folyóirat vezető szerkesztője, az *Új Művészet Online* internetes képzőművészeti portál alapító-főszerkesztője. Felelős kiadóként fontosnak tartja a minőségi kritikairás hagyományának ápolását, a művészeti írók új generációjának felfedezését és támogatását. Ennek érdekében 2018-ban szerkesztőtársaival megalapította a P. Szabó Ernő-émlékdíjat, amelyet fiatal kritikusoknak adnak át minden évben, és amelynek eredményességét igazolja, hogy közülük több új szerzőt is foglalkoztat a lap.

2023-ban *Szerkesztőség* néven kulturális közösségi teret és galériát hozott létre a II. kerületi Margit-negyed részeként, amelynek célkitűzése a kortárs képzőművészet bemutatása, a pályakezdő művészek támogatása. Az intézmény az *Új Művészet* folyóirat „nyitott szerkesztősége”, egy olyan tér, amely találkozási helyként, kulturális

központként, összművészeti színtérként is működik, és helyet ad különböző előadásoknak, könyvbemutatóknak, vitaesteknek, zenei performanszoknak.

Rudolf Anica a Magyar Művészeti Akadémia ösztöndíjasaként a képzőművészeti kritikairás történeti áttekintését tűzte ki célul, azon belül leginkább a rendszerváltást követő képzőművészeti folyóiratok érdekelték. Inspirációját az adta, hogy a nagy hagyománnyal bíró folyóiratkultúránk – benne az 1990-es években megalakult és máig működő képzőművészeti folyóiratok – jelentőségét, a szcénában betöltött kánonformáló, nélkülözhetetlen szerepét hangsúlyozza egy, az írásos, dokumentatív, elmélyült, vitára is kész kulturális hozzáállást egyre inkább a feltűnő vizualításra, a gyors – és ezáltal nem ritkán felszínes – reagálásra, digitális kommunikációra „lecserélő” korszakban, és rámutasson arra, hogy a színvonalas kritikairásnak ma is megvan a létjogosultsága.

A közeljövő céljai között szerepel kutatásának folytatása és egy, a folyóiratok jövőjéről szóló konferencia létrehozása, amelynek a *Szerkesztőség* ad majd helyet, és amelyről kiadvány is készül.

Rudolf Anica

Benne voltunk a világban

Beszélgetés Hajdu Istvánnal a Balkonról

A rendszerváltást követő első évtizedben több képzőművészeti folyóirat is megalakult, elsőként az *Új Művészet*, majd néhány évvel később, 1993-ban a *Balkon* – majd nem sokra rá következtek a *Műértő* és az *Artemagazin*. A *Balkon* főszerkesztőjével, Hajdu Istvánnal a lapalapítás körülményeiről, az inspirációkról, a kritikáról és a nemzetközi jelenlétről beszélgettünk.

A 80-as évek végén járunk. Mi előzte meg a lapalapítást?

Hajdu István: A *Művészet* című folyóirat-tal szembeni elégedetlenség, ami a Képző- és Iparművészek Szövetségének Művészeti Írói Szakosztályában alakult ki. A szakosztály – ennek akkor Nemeth Lajos volt a titkára, aztán később, amikor Kállai Ernő Körré alakult, akkor Fitz Péter lett –, úgy gondolta, hogy miután a *Művészet* a Szövetség lapja, így „jogunk van elvenni” Rideg Gábortól a főszerkesztőséget. Kiadtunk egy nyilatkozatot, amiben a szerkesztőség lemondását követeltük. Ennek a kivonata a Magyar Nemzetben is megjelent.

Aztán valami pályázatfelét írtunk ki, amire többen jelentkeztek, és hát, ma már nem tudok, a többségünk Bán András kandidálásaitok, a többségünk Bán András kandidálásait fogadta volna el, ha Bán tette meg, pedig őt mint kiderült, ő ezt nem mindannyian a legalkalmasabbnak. Sinkovits Péter, mint a folyóirat tartottuk volna szinte mindannyian a legalkalmasabbnak. Sinkovits Péter, mint a folyóirat „ösmunkatársa”, viszont jelentkezett, és végül ő lett a főszerkesztő. Azonban egy-két éven belül kiderült, hogy nem változott semmi: hibába lett a lap neve *Új Művészet*, nagyjából ugyanaz maradt minden.

Az *Új Művészet* szerinted tehát a *Művészet* „egyeneseági leszármazottja” volt, kivonva be-

lőle a 80-as évek korábbi generációját?

Hi: Igen. Pontosabban a 80-as években megváltozott szemléletű, új generáció volt, amelynek szemléletét a *Balkon* is tükrözte. A *Balkon* a 80-as években megváltozott szemléletű, új generáció volt, amelynek szemléletét a *Balkon* is tükrözte.

Szerintem a 80-as években megváltozott szemléletű, új generáció volt, amelynek szemléletét a *Balkon* is tükrözte.

amolyan „korrekt” volt, igazán nincs benne az elvárásokat.

Hi: Pontosan ez volt a célunk, hogy a *Balkon* a 80-as években megváltozott szemléletű, új generáció volt, amelynek szemléletét a *Balkon* is tükrözte.

Ki élték elégedetlenségük miatt a *Balkon* alapítását?

Pár név, akiket említettem.

**SÁNDOR
LÁSZLÓ**
DLA

Istvánffy Benedek-díjas zeneszerző

A ZENE HÁROM TERMÉSZETE

Sándor László 1975-ben született Budapesten. 1998-ban hegedűtanári diplomát szerzett, majd 2014-ben zeneszerzőként végzett Jeney Zoltán osztályában a Zeneakadémián. A kettő közötti időszakban hegedült a Danubia, illetve a Matáv Szimfonikus Zenekar tagjaként, miközben mindvégig foglalkozott zeneszerzéssel is autodidakta módon.

2005-ben megnyerte a Pannon Filharmonikusok által rendezett József Attila zeneszerzőversenyt, majd ezt követően, már a zeneakadémiai évek alatt és azután is, számos hazai és nemzetközi versenyen szerepeltek darabjai sikerrel. A 2015-ben Tallinnban rendezett 62. *Rostrum of Composers* versenyen *Et transfiguratus est* című nagyzenekari darabját az első tíz közé választotta és nemzetközi rádiósugárzásra javasolta a zsűri. 2025 novemberében első díjat nyert az Amszterdamban rendezett Prix Annelie de Man zeneszerzőversenyen. 2014-ben nyert felvételt a Zeneakadémia doktori iskolájába, ahol a késő középkor zenéjével kezdett foglalkozni, disszertációját Du Fay dómszentelési motettájából írta. 2019-ben ÚNKP-ösztöndíjat nyert, ennek keretében készültek el első zenetudományi írásai Du Fay motettáiról.

A 2022-ben elnyert MMA művészeti ösztöndíj keretében egy terjedelmes Du Fay-tanul-

mánykötetet készített el, melybe az ösztöndíjas időszak alatt publikált cikkeket gyűjtötte egybe, kiegészítve más fórumokon megjelent, részben korábbi írásaival. Ugyancsak az ösztöndíj keretében írta meg *A zene három természete* című könyvét, mely alapvető zenefilozófiai kérdéseket boncolgat, illetve végigvezeti az olvasót az európai zenetörténet évszázadain, bizonyítandó, hogy a musica mundana-humana-instrumentalis ősi hármas értelmezése a zenében éppúgy érvényes ma is, mint korábban. A publikációs munka mellett előadásokat is tart laikusoknak könyvtárakban, művelődési házakban, melyek során a középkor univerzális-szimbolikus gondolkodását igyekszik közelebb hozni hallgatóságához, továbbá kurzusokat tart óraadóként a Zeneakadémia doktori iskolájában.

Sándor László a zene mellett mindig is érdeklődést mutatott a természettudományok iránt, korábban foglalkozott botanikával és gyógynövényismerettel is, alkotómunkájára az itt szerzett élmények is hatást gyakoroltak. Zeneszerzői esztétikájában ilyen módon a spirituális szimbólumok, az egyházzenei kapcsolódások, a keresztény misztika és a népi szimbolika mellett a természeti jelenségek, törvényszerűségek is megjelennek. Jelenleg Nagykovácsiban él feleségével és öt gyermekével.

Sándor László Virágok című szimfonikus művének kéziratos vázlata

**SEREGÉLY
MIRTILL**

*Magyar Kézműves Remek díjas,
Élő Népművészet aranyokleveles mézesbábos*

ÉLETRE KETTETT FARAGOTT MÉZESKALÁCSFORMÁK

Édesipari területen dolgozó külkereskedőből lett mézeskalács-készítő. Faragott sütemény-mintázók gyűjtőjeként szerette volna életre kelteni kollekciója darabjait, ezért kezdte el a kézzel faragott mintázókhoz kapcsolódó hagyományos süteményrecepteket kutatni és tesztelni.

2011 óta tanulmányozza a fából faragott mintázókkal alkotott sütemények készítésének európai és hazai hagyományát, 2016-tól foglalkozik az ütőfás mézeskalácsok készítésével, a faragott formák hazai mintakincsének kutatásával, a velük készült hagyományos mézeskalácsok népszerűsítésével. Saját receptek fejlesztésén, újszerű, interaktív kézműves bemutatók, múzeumpedagógiai foglalkozások kidolgozásán munkálkodik.

Egykori hobbija mára főállású munkájává vált, közel 400 mintából álló formagyűjteményét, gyakorlati tudását, összegyűjtött receptjeit osztja meg műhelymunkák során, múzeumpedagógiai foglalkozásokon (Néprajzi Múzeum, Kiscelli Múzeum), mézeskalácsos képzéseken, szakkörökön (Hagyományok Háza, Nemzeti Művelődési Intézet), online oktatófilmek formájában, hazai és külföldi kézműves vásárokon, kiállításokon.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram segítségével magyar múzeumok néprajzi gyűjteményében kereste a mára feledésbe merült, újraélesztésre méltó mézeskalács-mintákat (bölcső, papucs, kulacs, Boldogasszony-életfa), hogy a kortárs hazai fafaragók segítségével újrafaragott mintákat új életre keltse foglalkozásain.

Célja az „egyszerűen szép, szépen egyszerű” mézesbábos technikát, a faragott mézeskalácsformákkal mintázott mézesek készítésének sok száz éves hagyományát továbbéltetni, minél szélesebb körben megismertetni, népszerűsíteni.

A kutatási időszak legkomolyabb eredményének a pesti, négygenerációs Beliczay mézesbábos család hagyatékát bemutató *Mézes élet* kiállítás létrejöttét tartja. A Kiscelli Múzeumban 2024–2025-ben megrendezett kiállítás ötletadója, szakmai tanácsadója volt.

Ütőfás mézeskalácsai, foglalkozásötletei a Hagyományok Háza *Illatok, ízek, formák* állandó kiállításában is megtekinthetők.

Ösztöndíjas munkájának másik fontos eredménye a kézdivásárhelyi rozsos székepogácsa mintakincsének, készítése titkainak összegyűjtése, a kézdivásárhelyi mézespogácsák és a debreceni mézestányérok készítése, mintakincse közti kapcsolat feltárása volt.

Kutatói, tárgyalgatói munkája révén szeretné a hazai mézeskalács-készítő és fafaragó kézműves társait is inspirálni a hagyományos ütőfás technika, a hozzá kapcsolódó faragott mintakincs és a mézeskalácsos szimbólumnyelv közös népszerűsítésére annak érdekében, hogy az ütőfás mézeskalácsok készítése az öt megillető helyet tölthesse be a népművészeti tárgyalgatói területek sorában.

Célja, álma egy ütőfagyűjteményét is bemutató, kiállítóterrel, mézesbábos műhellyel rendelkező nyitott mézesbábos porta alapítása Palócföldön.

A mezőberényi Orlai Petrics Soma Gyűjteményben található Boldogasszony-életfa mintás faragott mézeskalácsforma műtárgymásolatával készített ütőfás mézeskalácsok

Fotó: Seregély Mirtill

**SOMOGYI
EMESE**

szobrászművész

KERESZTÉNY LÁBNYOMOK A XXI. SZÁZADBAN

Tanulmányait a Magyar Képzőművészeti Egyetemen végezte, ahol a szobrászat területén szerzett diplomát. Művészeti pályája során legfontosabb eredményének azt tartja, hogy olyan egységes életmű kezd kibontakozni, amelyben a különböző anyagok – fa, bronz, beton, drótháló – szimbolikus jelentésrétegei egymást erősítve hoznak létre összetett, konceptuális műveket. Kiemelt motívuma az apró női bronzcipőcske, amely minden munkájában visszatér: az emberi jelenlét helyettesítőjeként a hiány, az emlékezet és a transzcendenshez való kapcsolódás szimbólumaként jelenik meg.

Alkotói küldetésének lényege, hogy a tér, a forma és az anyag kölcsönhatásain keresztül olyan műveket hozzon létre, amelyek egyszerre személyes és közösségi tapasztalatokat közvetítenek. Inspirációs forrását az emberi élet hétköznapi tárgyi világa, valamint az emlékezet és a spirituális dimenzió összefonódása adja.

A művek által kínált élmény lényege, hogy a „külső” világ számára is átélhetővé váljanak olyan belső folyamatok, mint a megőrzés és felejtés, az elzárkózás és megnyílás, az emberi és isteni közötti kapcsolat keresése.

A dobozszerű, zárt és nyitott formák, valamint az átjárók a nézőt aktív részvételre ösztönzik: betekintésre, áthaladásra, személyes viszony kialakítására.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram három éve lehetőséget adott arra, hogy munkáit tudatosan, hosszabb távú ívben fejlessze, kipróbáljon új anyagokat, és kiállítási helyzetekben is letesztelje azok működését. Az ösztöndíj időszakában alkotásai a zárt, intim struktúráktól a nyitott, közösségi élményként értelmezhető terek felé mozdultak el.

A közeljövőben alkotói munkája a fali reliefek irányába mozdul el, amelyek alapját a beton képezi. Ezekben a művekben térképszerű, felülnézeti struktúrák bontakoznak ki, amelyekbe az apró női bronzcipőcskék kerülnek beillesztésre. A cipőcskék így új összefüggésekben jelennek meg: egyszerre utalnak az emberi jelenlét nyomaira és az időben, illetve térben való tájékozódás lehetőségeire. Az intim lépték megőrzése mellett ezek a reliefek új formában erősítik tovább a személyes és közösségi emlékezet összekapcsolását.

Somogyi Emese:
Nézz fel!
2025,
vegyes technika, festett beton, bronz

SÖPTEI ESZTER

Polgár Csaba-díjas textiltervező

HALLATLAN

Söptei Eszter textiltervező a kortárs magyar tervezőművészet azon alkotói közé tartozik, akik munkájukban a textil anyagságát, szerkezetét és térbeli megjelenési lehetőségeit kutatják. Tanulmányait a Nyugat-Magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ rajz szakán, majd a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem divat- és textiltervezés mesterszakán végezte. A művészeti tevékenység mellett pedagógiai és múzeumimenedzsment-tapasztalatokat is szerzett.

Textiltervezői szakmai munkásságában a funkcionalitás és az esztétikai minőség egysége hangsúlyos. Diplomamunkája, a *HalkGeometria* című akusztikai textil-installáció a lakó- és irodatermek hangnyelvére kínált innovatív megoldást, és a textil újfajta, téralakító szerepét mutatta be. Eddigi pályafutása során elnyerte a Polgár Csaba-díjat a textildesign kategóriában, valamint a Pulszky Károly-díjat múzeumi tevékenységéért. Kétszer részesült Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíjban.

Söptei Eszter geometriai mintázatokban és matematikai törvényszerűségekből keresi az inspirációt, miközben anyagkonceptióját kiterjeszti olyan funkciókra is, mint az akusztika vagy a térspecifikus alkalmazás. Művészi célja, hogy a textil új dimenziókat

nyisson az épített és belső terekben. Úgy kíván vizuális és térélményt teremteni, hogy közben az anyag-, forma- és térkapcsolatokra irányuló figyelem is jelen legyen. Alkotásaiban a forma, a funkció és a gondolat egyesül; üzenete, hogy a lágy anyagokban rejlő rend, struktúra és rendszer is lehet markáns és meghatározó.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram keretében olyan alkotásokat hozott létre, amelyek a sík és a tér kapcsolatát vizsgálják, és a textil akusztikai, funkcionális, valamint esztétikai lehetőségeit egyaránt feltárják. A projekt során a perspektíva geometrikus, „négyzetes” keretével szembeállított felhő-motívumokat használt, amelyek a szabályos rendből való kilépést, egy rétegzett, változó térélményt jelenítenek meg. Az ösztöndíj lehetőséget adott arra, hogy koncepcióban, technikailag és anyaghasználat szempontjából is kísérletezzon, újrahasznosított alapanyagokkal dolgozzon, és a fenntartható tervezés iránti elkötelezettségét tovább mélyítse.

A közeljövőben tovább kívánja fejleszteni a tér és anyag interakcióját vizsgáló projektjeit, kísérleti felületeket hozva létre, amelyek egyszerre esztétikai, akusztikai és koncepcióban szerepet töltenek be.

Söptei Eszter:
Hallatlan
Fotó: Sarnyai Krisztina

**SZALAI
BÁLINT**

formatervező

AZ ÉVSZÁZADOS SZAKMAI ÖRÖKSÉG ÉS A KORTÁRS DIZÁJN ÖTVÖZÉSE

Szalai Bálint formatervező művész a vajdasági Adárról származik. Szakmai képzését a szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskolában kezdte, ahol keramikusnak tanult. Itt ismerkedett meg az alkalmazott művészetek fogalmával. Tanulmányait a budapesti Moholy-Nagy Művészeti Egyetem formatervezés alap- és mesterképzésén folytatta. Ezalatt igyekezett minél több nemzetközi tapasztalatra is szert tenni: tanult és dolgozott Londonban, volt gyakorlók Amszterdamban és kutató Kiotóban.

A Japánban töltött fél év később meghatározó élményné bizonyult: szakmai fejlődésére nagy hatást gyakorolt a helyi tárgykultúra, az élő hagyományok és a mesterségek tisztelete. Ez a tapasztalat ráirányította a figyelmét saját környezetének lokális értékeire, és azóta is ebben a szellemben dolgozik.

A mesterképzés során ismerkedett meg Király Adrienn tervezőtársával, akivel 2020 óta vezetik tervezőstúdiójukat *studio kész.* néven. Ugyanebben az évben megalapították *itthon.* nevű, társadalmilag felelős márkájukat, amely Bálint szülőföldje, a Vajdaság kézműves hagyományaira épít. Ezen keresztül helyi mesterekkel dolgoznak együtt hagyományos

technikákat alkalmazva, hogy kis szériás, mindennapi használatra szánt tárgyakat hozzanak létre, amelyek a kortárs otthonokba illeszkednek.

Meggyőződésük, hogy a lokális értékekre fókuszáló projektek kiemelten fontos szerepet játszhatnak egy közösség pozitív változásainak elindításában, miközben egy fenntarthatóbb jövő alapjait teremtik meg. Projektjükkel motiválni szeretnék a kézműveseket és a kisiparosokat szakmai örökségük kihasználására, valamint kiemelni azokat a lehetőségeket, melyekkel ezt a tudást a hasznukra fordíthatják.

Az *itthon.* koncepciójával felelősséget vállal a mesterségbeli tudás megőrzéséért, a kulturális gyökerek megismertetéséért és az identitás alakításáért. A márkát indulása óta számos kiállítással és díjjal ismerték el, ilyenek például a Magyar Formatervezési Díj és a Big See Design Award. Munkáival több nemzetközi fórumon is megjelent, többek között Milánóban és Berlinben. 2023-tól oktatóként vesz részt a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem angol nyelvű design mesterképzésében.

Szalai Bálint:
itthon.,
2025,
öntöttvas kollekció
Fotó: Albert Anna, Bezzeg Gyula

**SZALAI
VERONIKA**

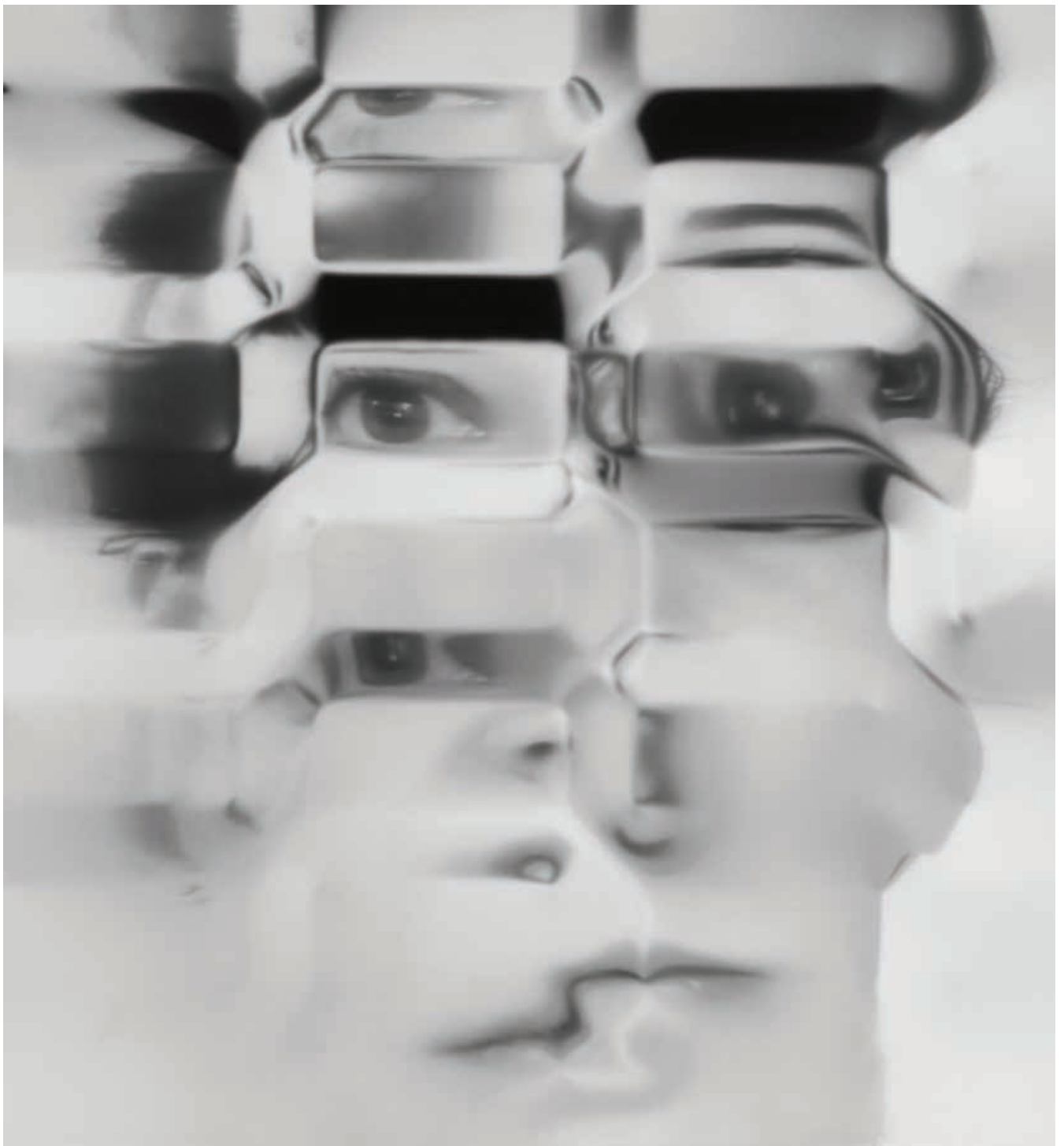
fém műves formatervező művész

TÜKRÉRZELMEK / MIRROR EMOTIONS

Szalai Veronika 2012-ben diplomázott a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen (MOME). *Cube 2.0* elnevezésű innovatív játékkonceptójával 2019-ben elnyerte a Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíjat, majd 2020-ban magyar használatiminta-oltalmat, 2021-ben európai formatervezésiminta-oltalmat kapott. 2023-ban védte meg doktori munkáját a MOME-n. Kutatási témája a játékalapú aktivitások, amelyben egy közel egy évszázada feltett, máig aktuális kérdésre reflektált: Mit jelent „játékban lenni” a játészó számára? Mi az az erő, ami játék közben „megbolondít”? Mestermunkája egy installációs tárgy, amelyben ennek az esszenciális esztétikai tapasztalatnak adott formát. 2013 óta tanít középiskolásoktól kezdve egyetemistákon át a felnőttképzésig, széles körű művészeti oktatói tapasztalatot szerezve. Művészeti gyakorlatában olyan tárgyakat és általuk generált helyzeteket hoz létre, amelyek megkérdőjelezik, hogyan élünk együtt a világgal. Ezek a munkák néha játékosak, máskor elgondolkodtatóak, de mindig a mindennapi ellentmondások iránti kíváncsiság vezérli őket. Munkamódszere gyakorlatalapú kutatásokra épül, amelyben az alkotás és a reflexió szorosan összekapcsolódik. Különböféle anyagokkal és technikákkal dolgozik annak érdekében, hogy

minden koncepció a saját nyelvén szólalhasson meg.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram lehetőséget nyújtott számára, hogy szélesítse a játékról folyó párbeszédet. A *Tükörérzelmek / Mirror Emotions* című munka középpontjában egy olyan könyvformájú játék és kiállítás anyag létrehozása állt, amely az arc, az érzelmek és a tükrözés köré szerveződött, hogy mindenki – köztük az autizmus spektrumzavarral (ASD) élők is – megtapasztalhassa a tükröző, megértő és együttérző környezet csodáját. A mű azt az egyszerű és univerzális tapasztalatot idézi meg, amikor egy kisgyermek meglátja magát egy tükröződő felületen, és a torzított képpel játszva grimaszol, kísérletezik. Amikor valaki ránk mosolyog, elkomorodik vagy dühösen néz, szinte visszatükrözzük a gesztust: átélünk valamit abból az érzésből, amit a másik arcán látunk. E felismerésekből kiindulva a művészet és a játék eszközeivel teszi láthatóvá az emberi kapcsolódások finom hálózatát. Ebben a megközelítésben az arc, a mimika és az érzelmek univerzális vizuális nyelve válik a közös gondolkodás alapjává, amelyet a könyv publikálásával és kiállításokon keresztül tervez továbbmélyíteni.

Szalai Veronika:

Mirror Emotions / Tükörérzelmek,

2025,

vegyes technika, papír, PE, rozsdamentes acél,

könyv: 22x22 cm; tükörfelületek: 30x60 cm, 30x30 cm

**SZENTPÁLI
ROLAND**

Artisjus-díjas zeneszerző, tubaművész

FEHÉRLÓFIA

Szentpáli Roland többszörös nemzetközi versenygyőztes, a világ szinte minden jelentős egyetemén tartott már mesterkurzust, és a legkiemelkedőbb koncerttermekben játszott. Darabjai olyan helyszíneken szólaltak meg, mint az Elbphilharmonie Hamburg, az Amsterdam Concertgebouw, a Müpa, a Zeneakadémia vagy a montreux-i Stravinsky Auditorium.

Több nagy nemzetközi verseny felkérésére komponált már műveket, valamint a hazai zenekarok legkiválóbbjai, a Concerto Budapest, a Dohnányi Szimfonikus Zenekar, a Danubia Szimfonikus Zenekar és a Nemzeti Filharmonikus Zenekar is műsorra tűzték darabjait.

Művészeti küldetése, hogy a magyar nép- és műzenei hagyomány és érték, valamint az egyetemes klasszikus zene vívmányait összefoglalva a saját szerzői nyelvén és zeneszerzéstechnikai eszközeivel gazdagítsa az egyetemes zenekultúrát.

Igyekszik aktuális és fontos mondanivalóval feltölteni alkotásait, kiemelve az erkölcsi értékeket, valamint a minket körülvevő anyatermészet fontosságát, törekénységét és az emberiségre való visszahatását

és a környezet iránt érzett közönyünk következményeit.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram élete legnagyobb volumenű művének megalkotásához járult hozzá. Jövőbeni célja folytatni ezt az utat, és további alkotásokat létrehozni, amelyeken keresztül minél szélesebb körben a lehető legtöbb hallgatóhoz szeretné eljuttatni ars poeticáját.

„A hároméves ösztöndíjas időszak alatt komponáltam meg a Fehérlófia című, teljes estét kitöltő táncjátékomat. A történet a pusztai népek egyik legősibb meséje, mondanivalója a mai napig érvényes tartalommal bír. A művem zenei nyelvezete ötvözi a szimfonikus hangzás szinte összes lehetőségét: a modern, de tonális harmóniai világ találkozik a kiterjesztett hangszeres technikákkal kreált extrém effektusokkal, amit az elektromos hangszerek (Hammond-orgona, elektromos gitár, basszusgitár) hangszínei tesznek még erőteljesebbé. Céлом az volt, hogy az ősi történethez egy elementáris erejű zenét alkossak, ami nemcsak szolgálja a koreográfiát, de irányítja is azt.” (Szentpáli Roland)

Szentpáli Roland játék közben

Fotó: Raffay Zsófia

**SZILÁGYI
KINGA KATINKA**

hárfaművész

**VÁMOSI-NAGY
ZSUZSA**

fuvalaművész

FUVOLA-HÁRFA ESTEK AZ ÖSSZMŰVÉSZET JEGYÉBEN

Vámosi-Nagy Zsuzsa fuvalaművész zenei tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, majd a londoni Királyi Akadémián végezte, 2015-ben pedig doktorált a Zeneakadémián. Szilágyi Kinga Katinka hárfaművész a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerezte meg diplomáját dr. Vigh Andrea osztályában. A művészek 2009-ben egyetemi tanulmányaik alatt alapították fuvola-hárfa duójukat, és az azóta eltelt évek során rangos budapesti és vidéki koncerttermek állandó fellépői, valamint hazai és nemzetközi fesztiválok meghívott művészei voltak.

A 2022-ben elnyert MMA Művészeti Ösztöndíjprogram segítségével Vámosi-Nagy Zsuzsa és Szilágyi Kinga Katinka összesen 30 ismeretterjesztő és hangszerbemutató hangversenyt adott. Megálmodták és megalkották a zenés-verses Kosztolányi-estet, továbbá három összművészeti videófelvételt készítettek a fehérvárcsurgói Károlyi-kastélyban.

Az ösztöndíjnak köszönhetően a fuvola-hárfa duó repertoárján szereplő három nagyszabású kamaramű (Camille Saint-Saëns:

Fantasie Op. 124; Benjamin Godard: *Suite de Trois Morceaux* Op. 116; Jules Mouquet: *La Flûte de Pan* Op. 15) videófelvételét készítették el a fehérvárcsurgói Károlyi-kastélyban. A késő romantika párizsi hangulatot idéző kamaraműveinek videófelvételét képzőművészeti alkotások társításával gazdagították Kálmándi Zita művészettörténész mentorálásával. A három videó a kor stílusához illeszkedve a festőművészet mellett az építészetet és a szobrászművészetet is bemutatja. A videófelvételek megtekinthetők a művészek honlapján, valamint a YouTube Music felületén (zenei rendező: Alpár Tibor, operatőr: Vincze Attila).

Vámosi-Nagy Zsuzsa és Szilágyi Kinga Katinka zenés-verses színházi Kosztolányi-estjét neves művészek közreműködésével készítették és adták elő számos helyszínen és alkalommal (zene: Dobszay-Meskó Ilona, elektronikus zene: Winkler Balázs, bábterv és -kivitelezés: Nizsai Dániel, dramaturg: Mátrai Diána, rendező: Harangi Mária).

A két művész álma, hogy a jövőben filmet forgassanak a nagy sikerű Kosztolányi-estből.

Szilágyi Kinga Katinka és Vámosi-Nagy Zsuzsa a MOME-n

Fotó: Réthely-Prikkel Tamás

**SZIRMAY
ZSANETT**

textilművész

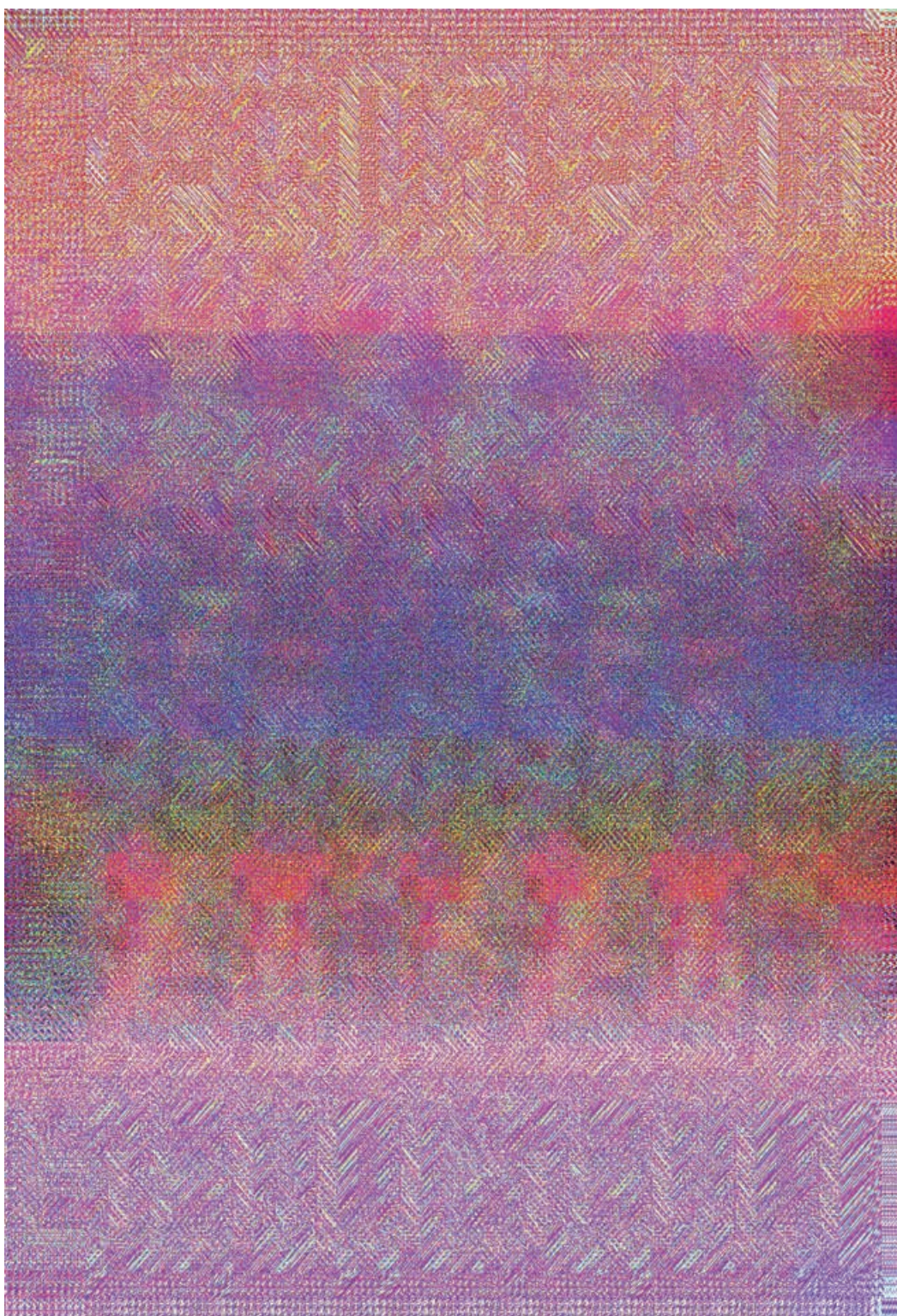
TEXTÚRA ÉS TEXTUS

Szirmay Zsanett a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen szerezte meg a diplomáját. Kutatási tevékenységét ösztöndíjprogram keretében folytatta, melynek középpontjában a *Sensory Yarn* intelligens, multimediális jacquard-szövet állt. A *Sensory Yarn* installáció központi kérdése annak vizsgálata, miként válhat a költészet hangzó élménnyé: hogyan „hangzik” egy vers? Az interaktív, kísérleti textilinstalláció Weöres Sándor *Rongyszőnyeg* című versciklusának töredékeire épül, melyek a „versszövedéken” keresztül hangzó formában jelennek meg. A kutatás során Dante és Shakespeare műveiből is inspirálódott a művész. A jacquard-szövésű textil felületének érintésére az adott szövegrészlet akusztikus módon aktiválódik, így a taktilis és auditív érzékelés összekapcsolásával újfajta befogadói élmény jön létre.

A *Sensory Yarn* textilerdejében sétálva az alkotó a látogatót egy felfedező útra hívja. A szövegszövetet megérintve életre kelnek a versek a jacquard-szöveten, és dallammá, hangokká válnak. Aki azonban egy meditációs térben szeretne elmerülni a tér, az ősi matéria és a hang éterében, annak egy újfajta multiszenzoros-akusztikus utazás lesz a *Sensory Yarn*. A kutatás során központi szerepet kapott a szöveg mint textúra fogalmának vizsgálata. Az alapszövet egyfajta

hordozótextúráként értelmezhető, amely strukturális alapot biztosít a jelentésképzés számára. A textúra és a textus (szöveg) fogalmi közötti etimológiai és metaforikus kapcsolat rámutat a szöveg szövetszerű jellegére, amelyben a jelentés a különféle nyelvi és vizuális elemek összefonódásán keresztül konstruálódik.

Az installációhoz egy specifikus applikáció is tartozik. A *Sensory Yarn Music App* dinamikus hanggenerátorként működik, amelyet a *Sensory Yarn* hangzó jacquard-textil kiegészítőjeként tervezték az alkotók. Elgondolkodott már azon, hogyan szólhat egy ünnepezt vers vagy dráma? A multimédiás anyaggal való tapintható interakció révén a kanonikus irodalmi szövegek – például Shakespeare, Dante vagy Weöres Sándor művei – auditív lényege kel életre. A *Sensory Yarn* intelligens felületével való interakció révén a felhasználók felidézhetik, sőt modulálhatják a költői nyelv akusztikus megjelenítését. Bluetooth-kapcsolaton és az integrált hanggenerátoron keresztül személyre szabott hangrétegeket hozhatnak létre, egyedi kreatív dimenziót adva az élményhez. Ez az interaktív platform kísérletezésre és magával ragadó felfedezésre ösztönöz, gazdag, multiszenzoros találkozást kínálva az irodalmi hagyomány visszhangjaival.

Szirmay Zsanett:
Sensory Yarn,
2024

SZOBOSZLAY
ESZTER

animációsfilm-rendező, képzőművész, művésztanár

ÉN MOST KROKODIL VAGYOK, ÉS FELLALLAK

Szoboszlay Eszter művészeti tevékenységének középpontjában animációs filmek készítése áll. A Kecskemétfilm gyártásában 2006 óta ír, tervez és rendez rövidfilmeket és sorozat-epizódokat. A *Fejlekók* epizódjai, az *Ismeretlen földlakók* és a *Találkozás* című filmek saját írásain alapulnak, míg a *Boltosmesék* és a *Mesék Budapestről* irodalmi adaptációk. Részt vett a *Cigánymesék* című sorozat három epizódjában is mint forgatókönyvíró, tervező és rendező. A filmek a világ számos filmfesztiváljának versenyprogramjában szerepeltek, megtekinthetők a Kecskemétfilm YouTube-csatornán.

Szoboszlay Eszter filmjeinek alapját képzőművészeti elképzelések, irodalmi művek inspirációja és a gyermeki látásmódról való gondolkodás adja. Állandó motivációt jelent számára a grafikai, a térbeli alkotások és az animációs filmek készítésének összefonódása, kölcsönös egymásra hatása technikailag és tartalmilag is.

Filmjei játékos, kísérletező hozzáállást közvetítenek a nézőknek, az alkotás, a kreatív gondolkodás fontosságát hangsúlyozzák. Az optimista világszemlélet, a gyerekvilághoz

kapcsolódó vizualitás mellett fontosnak tartja a kérdések állandó felvetését is.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram hároméves támogatása hozzájárult, hogy a korábban csak a jegyzetfüzetben megbújó ötleteket – legfőképp az *ÉN most krokodil vagyok, és fellallak* címen összegyűjtött történeteket – filmtervvé, forgatókönyvekké és grafikai tervekké alakítsa, emellett pedig módszertani anyagokat hozzon létre középiskolai művésztanári munkájához kapcsolódóan. Fontos támogatást jelentett, és művészetileg inspiráló volt a rendszeres találkozás és beszélgetés a szekcióvezetőkkel és szekciótársakkal a készülő projektekről.

Az ösztöndíjprogram során készített forgatókönyveket és könyvtervet szeretné animációs filmsorozatként és képeskönyvként megvalósítani, így gyártási pályázatokon fog részt venni, illetve tervezi a tanítási módszertani filmek készítésének folytatását is. Emellett a legutóbbi animációs rövidfilmjében, a *Találkozásban* elindított gondolatmenetet folytatni kívánja további rövidfilmekben, és a *Mi itt lakunk* című, miniatűr terekből álló installációját is bővíteni szeretné.

SZOKODY

ANIKÓ

DLA

zongoraművész

TRADÍCIÓK ÉS AZ ÖRÖKSÉG KINCSE

Szokody Anikó zongoraművész a Zeneakadémián végezte tanulmányait, ahol zongoratanára Dráfi Kálmán, kamarazene-oktatója Rados Ferenc volt. Még a kitüntetéses diploma megszerzése előtt meghívást kapott Buenos Airesbe, ahol ösztöndíjjal egy évet töltött Pia Sebastiani tanítványaként.

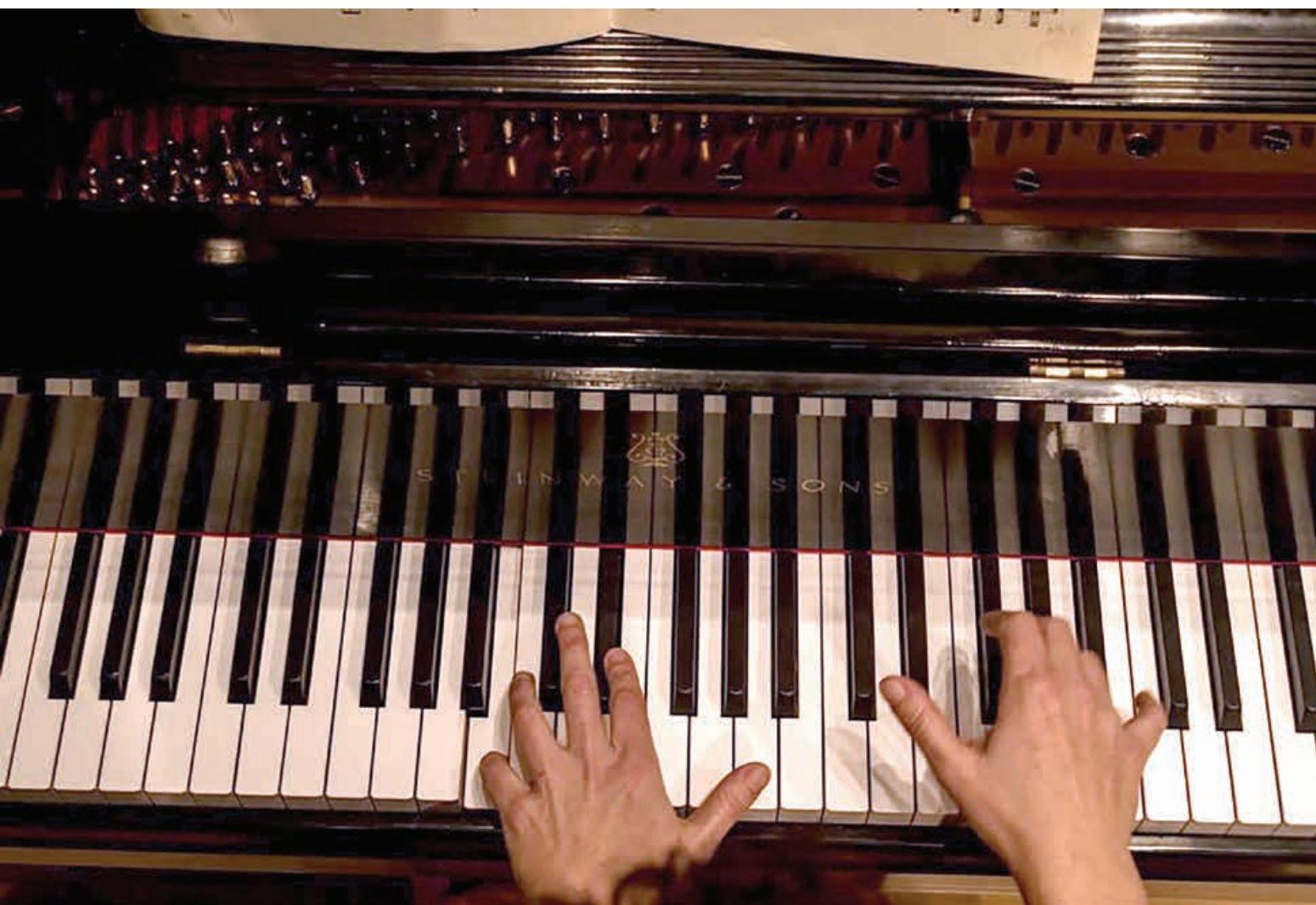
Az év alatt nyújtott koncertteljesítményét a Conservatorio Beethoven művészdiplomával jutalmazta. 1997-től az Egyesült Államokban folytatta tanulmányait, ahol a bloomingtoni Indiana University hallgatójaként Sebők György tanítványa volt. Itt töltött éveit tanársegédi munkát, valamint Starker János csellóművész osztályában zongorakísérői feladatokat is ellátott. Master of Music diplomáját 2000-ben kapta meg, DLA-fokozatát 2021-ben szerezte meg a Zeneakadémián.

1997-től 2000-ig a Ball State és az Indiana University tanársegédje volt. 2002-ben saját iskolát alapított, amit 2011-ig tartott fent, eközben a Union College zongoratanári posztját is betöltötte. 1999 és 2006 között a Chautauqua Institution School of Music tanári karának tagja volt. 2007-től a Luzerne Music Center (NY) tanára, valamint a zongora tanszak vezetője. 2011 óta a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karán

a nemzetközi képzés oktatója. 2025 őszétől a Pécsi Tudományegyetem Zeneművészeti Intézetének adjunktusa. Mesterkurzusokat adott Spanyolországban, Kínában, Indonéziában és az Egyesült Államokban.

Koncertező művészként Európán kívül fellépett Kínában, Japánban, Katarban, Argentínában, és rendszeresen megfordul az Amerikai Egyesült Államokban. Fellépett Göncz Árpád előtt a Buenos Aires-i magyar konzulátus rendezvényén, az amerikai Fehér Ház küldöttsége előtt Washington D. C.-ben, valamint Pekingben, Tokióban és New Yorkban. Nyaranként a Luzerne Music Center (NY) fesztivál rezidens művésze. Szólistaként fellépett a Budapesti Vonósokkal, az Orchestra de Ciudad de Buenos Aires zenekarával, a Chautauqua Festival Wind Orchestrával, valamint dolgozott az Albany, a Schenectady és a Glens Fall Szimfonikus Zenekarral is. A Duna Tv megbízásából 2002-ben egy 60 perces, szakmai utat bemutató portréfilm készült róla *Mindenem a zongora* címmel.

Ösztöndíjas célkitűzése Sebők György bloomingtoni éveinek feltérképezése volt, hogy közelebb hozza mesterét a fiatal generációhoz, és tovább erősítse az oda kapcsolódó zenészek közti szálakat. Tanulmányát angol nyelven is tervezi kibővíteni.

Szokody Anikó játék közben
Fotó: Tóth Péter

SZÖVÉNYI

ANNA

DLA

építész

ÁTMENTÉS – ÖRÖKLÉS

Szövényi Anna építésmérnök, a MATE TTDI Településképzési és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék vezetője. Legfontosabb művei a Kőszeg Gyöngyös-patak revitalizációs terve, a Zalaegerszeg Zöld Zala projekt tanulmányterve, valamint az etyeki Ikerpince. Jelentősebb könyvei: *Budapesti lakóparkok*, *Budapesti terek*.

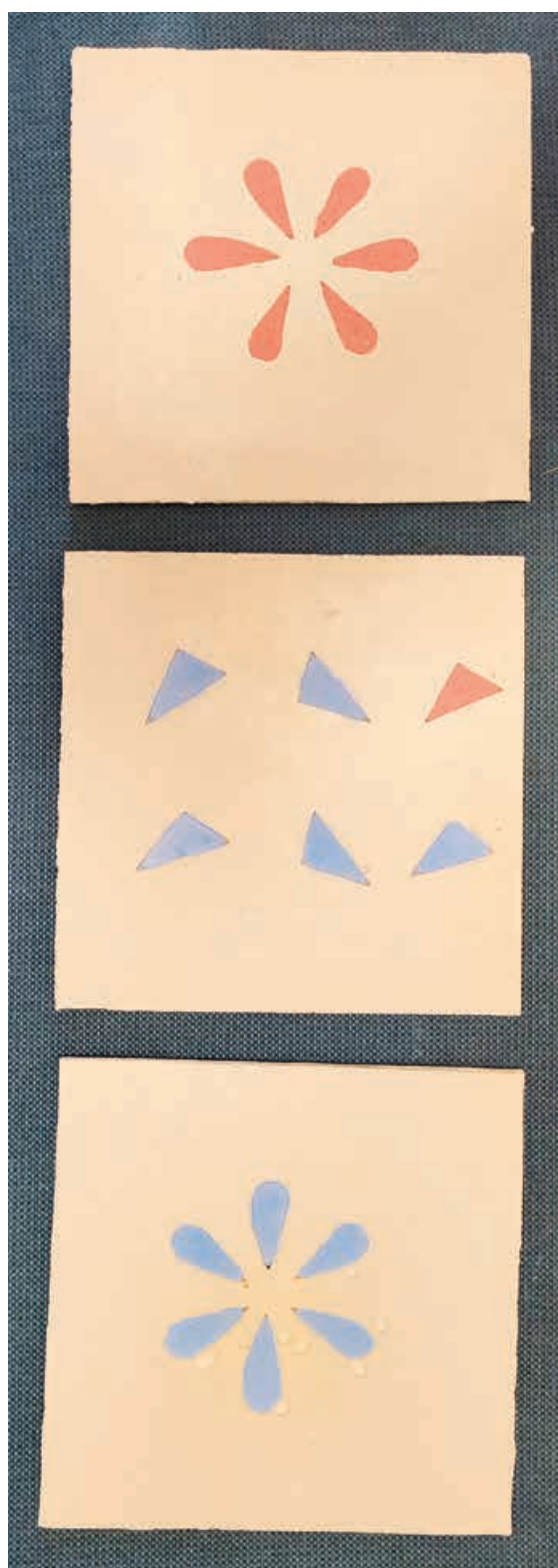
Alkotói pályája kezdetben vegyesen az építészeti és a várostervezési gyakorlati munkákra terjedt ki, majd harmincas éveitől egyre inkább jelentősebb kutatások és könyvek szerzőjeként, társszerzőjeként dolgozik. Ezzel párhuzamosan DLA-fokozatot szerzett, egyetemi oktatói tevékenysége is kiteljesedett: 2015-től a Tájépítészeti Kar adjunktusa, 2022-től docense és tanszékvezetője. Építés-urbanistaként tanítja a felnövekvő tájépítész-és településtervező-nemzedéket építészetre és városépítészetre. Városépítészeti munkássága könyveiben, építészeti munkássága házaiban és városterveiben teljesedik ki.

Ars poeticája részben oktatói tevékenységében, részben tervezői munkásságában az egyes, látszólag nem összefonódó területek és embercsoportok összekapcsolása. Feladatának és céljának tekinti, hogy minden szituációban meglássa a lehetőséget, és abból

a lehető legtöbbet hozza ki úgy, hogy közben az élet szépsége, öröme megjelenjen benne.

Az ösztöndíj keretében a tervező egy családi hagyatékot dolgozott fel és alakított tovább. A három év célja a korábban létrehozott szabadság, építésmód és egyben gondolkodásmód magasabb fokú elsajátítása és továbbadása volt. A szövetszerkezet Sámsondi Kiss Béla találmánya, majd követőinek újabb konfigurációi hasonló módon kapcsolatot építenek múlt és jövő között egy olyan speciális és időtálló szerkezettel, amely a gipsz és a beton együttműködésén alapul. Ez a látszólag egyszerű, természetes kémiai összekapcsolódás számos jó tulajdonsággal ruházza fel mindkét anyagot, és az így létrejövő épületszerkezetek egy újfajta építészet letéteményesei, ahol az épület nem fal és nem födém, hanem rugalmasan alakítható felület, burok. Az ember, az építész és az anyag e sajátos gondolkodásmódja egyedi, és megjelenik Sámsondi életművében, majd folytatást nyer Szövényi Istvánnál, s talán immár leánya, Szövényi Anna gondolataiban és tetteiben is.

Az ösztöndíj hozzájárult a Sámsondi- és a Szövényi-Albert-Önódi-életmű összegyűjtéséhez, megismeréséhez és továbbadásához.

Szövényi Anna:
Intarziás gipszelemek

SZVETNYIK KATA

színművész, festő

„A JELEN SOHA NEM ÉRTI MAGÁT”

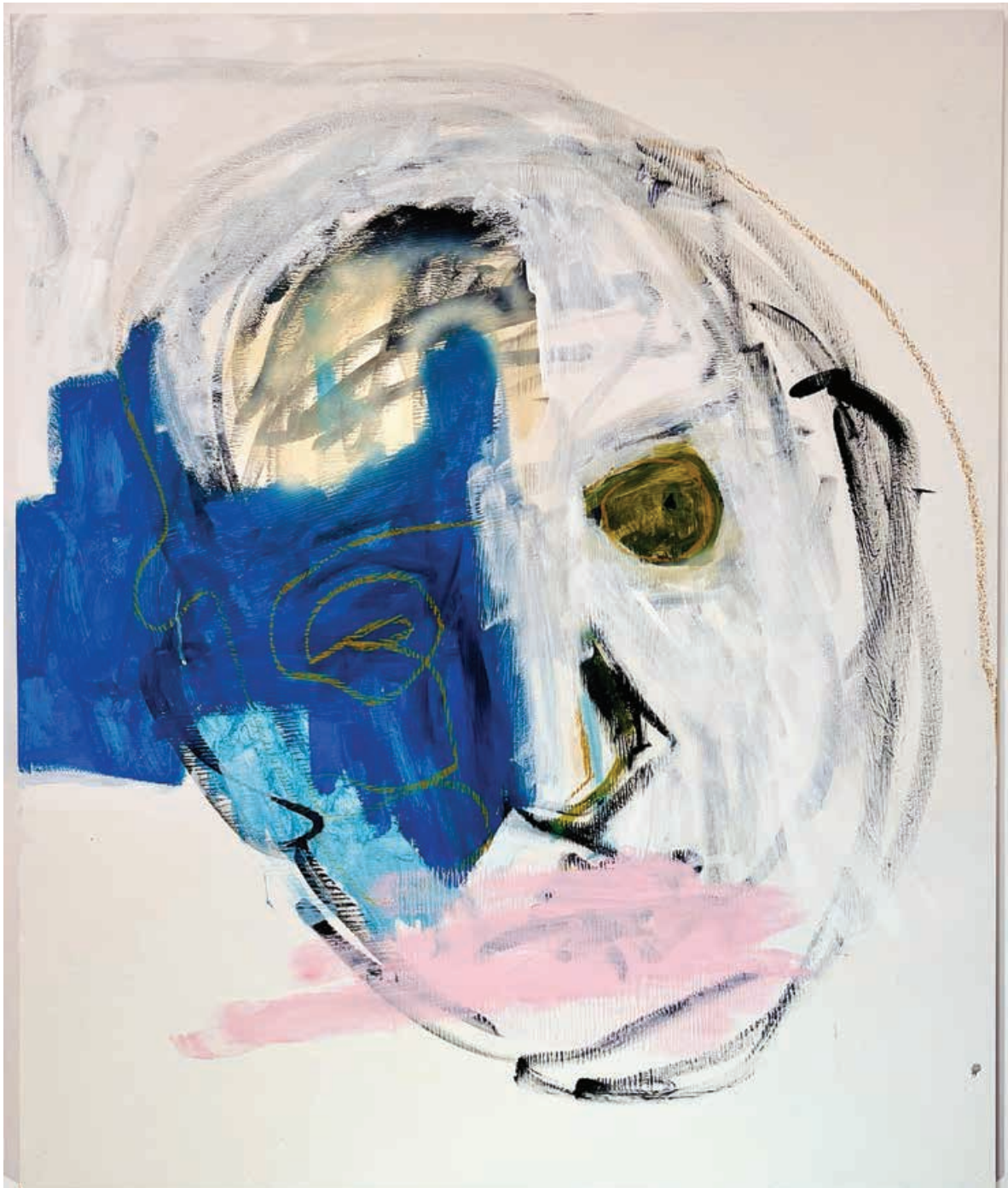
Szvetnyik Kata a szentesi Horváth Mihály Gimnázium drámatagozatán érettségizett 2008-ban. 2015-ben a Kaposvári Egyetem színművész szakán végzett. Játszott többek között a Pécsi Nemzeti Színházban, a KOMA bázison, az Átriumban, a Szkéné Színházban és a tatabányai Jászai Mari Színházban. 2015-től 2021-ig a Csiky Gergely Színház társulatának volt tagja. 2022-től szabadúszó művész. Kata művészetét az intermedialitás jellemzi, jelenleg a színház mellett a festészet és a performanszművészet áll alkotói folyamatainak középpontjában.

Ahogy Kata keresi a helyét a művészeti ágak között, úgy találta meg – talán nem véletlenül – Elfriede Jelinek *Téli utazás* című művében azokat a rétegeket, amelyek segítségével az osztrák művészhez hasonlóan vándorolhat a műfajok között, kísérletezhet a könyvben megjelenő nyolc fejezet értelmezési tartományaival.

„Erősen áthatja a kiállításomat az áldozatiság témaköre, az áldozathibáztató társadalom hangjai, az erőszak, az anyai kötődés és annak elvesztése, valamint Schubert *Téli utazás*

dalciklusa, ami egyben az általam feldolgozott Jelinek-színmű gerincét is képezi. A festmények az én vízióim; nem illusztrációk a színmű szövegéhez, inkább kiegészítő funkciót töltenek be. Jelinek színművében nincsenek szerepek, pláne sorsok, azokat se nevezi meg, akiknek a történetét feldolgozza. A sorok között kutatva rájövünk és összerakjuk a részletekből, hogy az a lány, akinek a lábnyomai véget érnek egy fehér furgonnál, Natascha Kampusch, a halott nő a vízparton Rosa Luxemburg, és az egész lakodalmi jelenet egy osztrák sikkasztási botrány lemodellezése, ahol a pórul járt vőlegény az osztrák állam. Ugyanakkor ez talán a legszemélyesebb műve az összes közül, ahol felsejlik Jelinek életrajza, édesanyjával, édesapjával való kapcsolata.”
(Szvetnyik Kata)

Kata az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram keretében létrehozott kiállítás- és performanszsorozata egy mérföldkő folyamatos útkeresésében, ahol a hagyományos színházi rendszer keretei közül kilépve kísérletezik és reflektál az őt körülvevő világra.

Szvetnyik Kata:
TÉL,
2024,
akril, olajpasztell, farost,
100x120 cm

TÓTH
NORBERT

képzőművész

KÉPZŐMŰVÉSZETI KÍSÉRLETEK A VÁROSI IDENTITÁS MEGTALÁLÁSÁRA

Tóth Norbert Zalaegerszegen élő és alkotó képzőművész. Diplomáit a Berzsényi Dániel Főiskolán, majd a Magyar Képzőművészeti Egyetemen, illetve a Pécsi Tudományegyetem történelem szakán szerezte, jelenleg pedig a PTE Művészeti Doktori Iskolájának doktorandusza.

Több kisebb, regionális díj mellett 2018-ban elnyerte a Római Magyar Akadémia ösztöndíját, 2021-ben a Nemzetközi Visegrádi Alap ösztöndíját, 2025-ben pedig részt vett a Styria Artist in Residence programban Stájerország művészeti ösztöndíjával.

Pályája elején elsősorban szekőkőfestéssel foglalkozott, azt vizsgálva, hogy milyen jelentésbeli változásokat hozhat egy murális műnél, ha kiveszik eredeti környezetéből, leválasztják a falról, és hordozható táblaképpé alakítják.

A hagyományos képzőművészeti technikák alkalmazása a későbbiekben is jellemző maradt Tóth Norbert művészetére, de egyre inkább olyan alkotások létrehozása kezdte érdekelni, amelyek csak rövid ideig élvezhetők. Efemer festmények, lebomló szobrok, folyamatosan változó installációk. Ezekkel a jelenlét, a megélés, az átélés fontosságát hangsúlyozta.

Témaválasztásaiban gyakran megjelennek a történelmi múlt napjainkban is aktuális kérdései, az idő és a tér – azon belül a lokalitás

– problematikája, valamint a személyes és társadalmi konfliktushelyzetekről való elmélkedés. Ezeket a kérdéseket igyekeznek finoman, lehetőleg humorral megközelíteni.

Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogramjának ideje alatt azt vizsgálta, hogy hogyan viszonyulunk helyekhez, a lakóhelyünkhöz, a lokális közösségekhez, az ezeket érintő közügyekhez. Milyen elemei vannak a helyi identitásnak, ezek hogyan változhatnak, és ennek alakulásában milyen szerepe van a képzőművészetnek? És főleg: hogyan működik ez olyan speciális helyeken, mint a „csinált városok”, amilyen Zalaegerszeg is? Milyen alternatívákat tud kínálni egy képzőművész a múlt és a jelen identitásteremtő kísérleteire reflektálva? Ezekre a felvetésekre – társadalomtudományi kutatásokból kiindulva – vizuális eszközökkel, hol filozofikus, hol analitikus módon reflektált.

A művész célja, hogy az ösztöndíj során megkezdett alkotómunkát továbbfejlessze, és egy komplex, a „csinált város” tematikáját feldolgozó műtárgyegyüttest hozzon létre. Bíz benne, hogy az ösztöndíj alatt feltárt összefüggések és eredmények nemcsak saját alkotói útját gazdagítják, hanem a zalaegerszegi (és más „csinált városi”) kulturális közeg számára is értékes tapasztalatot jelenthetnek.

Fotópárok A mi házunk című sorozatból
a pécsi Nádor Galériában 2024-ben.

**TURÓS
BALÁZS**

fotográfus

A DOLGOK TERMÉSZETE

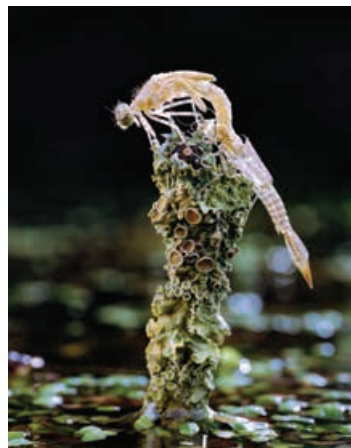
A dolgok természete című sorozat az elmúlt években nagy sikereket ért el a kortárs fotográfia nemzetközi színterein. Az anyagot bemutatták az Athéni Fotófesztiválon, a Łódźi Fotófesztiválon, a svájci Verzasca és a cseh Fotograf Zone fesztiválon. 2023-ban Turós Balázst beválogatták a Futures Photography platform fotósai közé. Az *Aperture* magazin a 2024-es Portfólió díján a legjobb 20 művész közé választotta, és a PhMuseum 2025-ös pályázatán is bekerült a shortlistbe. A *MAPS* magazinban megjelenve a japán közönség is megismerhette munkáját. 2025-ben a Les Boutographies fesztiválon Montpelierben elnyerte a közönségdíjat és az ifjúsági közönségdíjat. Szicíliában a Photoroad Gibellina fesztivál fődíját elnyerve egy egyéni kiállításon mutatkozhatott be a Pietro Consagra által tervezett befejezetlen színház épületében. Az eddigi legnagyobb sikere a 2025. évi Kranj Foto Fest fődíjának elnyerése volt, ahol 80 ország több mint 1500 projektjével szállt versenybe.

Az ember az egyetlen élőlény, aki tudatában van az élet végességének. Mit jelent hitelesen létezni egy világban, ahol a mulandóság elkerülhetetlen? Lehet-e megnyugvást találni a halál gondolatában? Ha igen, hol lelhetünk rá?

Turós Balázs az élet határainak, az elmúlás és a születés metszéspontjának érzékeny feltérképezésével keresi a válaszokat. A fotó-sorozat két pólusán a fotóművész demenciával küzdő nagymamája és az elsőszülött gyermeke áll. Két ember, akik a lét legsebezhetőbb szakaszában vannak: az egyik az elengedés és a fokozatos eltűnés felé halad, míg a másik a kibontakozó élet bizonytalanságában létezik. Ebben a történetben az idő nem lineáris, hanem körkörös és rétegzett. Az először és az utoljára nem szétválaszthatók.

A képek finoman idézik meg az emberi lélek esendőségét. Az egyetlen megnyugvást a világ rendjének megtapasztalása jelentheti, még ha törékeny és mulandó is. Az élet ebben a megközelítésben mint köztes, átmeneti, időben és térben nekünk adódó idő- és térköz van jelen, amelyet megélhetünk és érzé-
etünk.

Turós Balázs munkáját nagyban segítette az MMA művészeti ösztöndíja, ezt az elmúlt három év alatt elért nemzetközi eredmények is bizonyítják. A nyolc éve készülő sorozat 2026-ban fog megjelenni könyv formájában a holland The Eriskay Connection kiadó gondozásában.

Részlet A dolgok természete című sorozatból,
2018–2025

UNGVÁRY-KISS
MÁRTA

építész

A BALATONI STRANDÉPÍTÉSZET MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE

Ungváry-Kiss Márta 2017-ben szerzete építésmérnök diplomáját a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. Azóta építésként dolgozik, lakóépületek, oktatási és középületek tervezésében vesz részt. Szakmai érdeklődésének középpontjában az átmeneti terek állnak, valamint azok a helyzetek, ahol a tudatosan megtervezett és a spontánul kialakuló téri világ találkozik. Ezek vizsgálata számára azért különleges, mert szerinte ezek a terek képesek sajátos, emberközelit atmoszférát teremteni. Ehhez számos inspirációt nyújtott számára a Balaton ad hoc strandépítészete.

Gyermekkorában Balatonföldváron nyaralt nagyszüleinél, iskolás éveit pedig versenyszerűen vitorlázott. A tóhoz való személyes kötődés alakította ki azt a szemléletét, amely szerint a Balaton épített környezetében egyszerre kell figyelembe venni a táj természeti adottságait, az emberi élményeket és az építészeti minőséget. Márta ezt így fogalmazta meg: „*a második otthonhoz való feltétel nélküli kapcsolódás az, ami sokunk Balatonról alkotott képét befolyásolja. Ez persze nem tántoríthat el attól, hogy építésként is megítéljem a balatoni strandépítészetet, de figyelmeztet, hogy alázattal, megértéssel és szerető szívvél forduljak a feladat felé.*”

Ezek a tapasztalások inspirálták az ösztöndíjprogram során készített munkáját, amelyben a balatoni strandok építészeti sajátosságait vizsgálta. A program keretében egy kézikönyvet készített, amelyben a strandok történeti fejlődését, jelenlegi állapotát és jövőbeni lehetőségeit tárgyalja. A kézikönyv célja, hogy iránymutatást adjon a strandfejlesztésekhez, ösztönözze a hosszú távú gondolkodást, valamint elősegítse a döntéshozók, a tervezők és a helyi közösségek közötti párbeszédet. Ungváry-Kiss Márta szerint a balatoni strandfejlesztést a rá jellemző kettősség alapján kell kezelni: „*Bizonyos lépték és reprezentációs igény fölött van létjogosultsága az egységes építészeti eszközöknek, rendezési elveknek, míg a kisebb léptékű strandoknál lehetünk megengedőbbek az építészet nélküli építészettel.*”

Munkáját a hasznosság, a tartósság és a szépség hármas eszménye határozza meg, amelyet mind a tervezői, mind a hétköznapi döntéseiben érvényesít. Munkájával szeretné felhívni a döntéshozók, a strandhasználók és a tervezők figyelmét, hogy a strandok a part menti települések szimbólumai is lehetnek. Hosszú távú célja, hogy hozzájáruljon a Balaton épített környezetének értékalapú fejlesztéséhez, és erősítse az ebben elkötelezett szakmabeliek együttműködését.

Ungváry-Kiss Márta:
**Budatava strand
főbejárata,**
látványterv

Ungváry-Kiss Márta:
**Budatava strand
tó felőli terasz,**
látványterv

Ungváry-Kiss Márta:
**Budatava strand
utca felőli terasz,**
látványterv

**UZSALY
BENCE**

karmester, zenei publicista

FÖLFEDEZNI ÉS FÖLFEDEZTETNI

Uzsaly Bence 1989-ben született Pécsen. A Zeneakadémián karvezetés, zeneismeret- és ének-zene tanár, zenekari karmester és zongorakísérő-korrepetitor szakokon szerzett diplomát. Közép- és felsőfokon is számos tantárgyat tanított, zeneelmélet- és hangszerismeret-tanárként ma is aktív a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola szakképzésén. Számos kórust és zenekart vezetett, és pályáját végigkísérte a publicisztika, mely idővel elsődleges tevékenységévé vált. Még zeneakadémistaként lett rovatvezető a *Figaro* újságnál, majd szakmai kreatív szövegíróként helyezkedett el a Pannon Filharmonikusoknál és a Filharmónia Magyarországnál, illetve jelenleg is műsorvezető-riporterként dolgozik a Bartók Rádióban.

Szakmai hitvallása a „fölfedezni és fölfedeztetni”, mely vezérfonálként jelen van a dirigálás, a tanítás, a szövegírás és a műsorvezetés terén is. Érdeklődési körében különleges területet foglal el a 18–19. századi zene, különös tekintettel a kevésbé ismert szerzőkre és a magyarországi zenei életre. Az MMA művészeti ösztöndíjának elnyerésével egy régi vágya valósulhatott meg: dedikált

időt szentelhetett a budapesti Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia-templom és a Mátyás-templom történeti kottatárának felfedezésére, és az ott fellelt, máshol el nem érhető kéziratos kottákból nyomtatott kottát készített. Ezzel összesen 40 művet hozott ki a poros szekrények mélyéről, és tette a világ bármely tájáról hozzáférhető, előadható darabbá.

Fontos felismerése volt, hogy bár a 19. századi magyar zeneirodalom túlmutat Liszt, Erkel és Mosonyi munkásságán, a kották elérhetetlensége miatt a szakma – és ennek következtében a közönség – sem ismeri a háttérbe szorult szerzőket, hiszen a művek koncerteken és felvételeken is ritkán hallhatók. Ösztöndíjas munkássága talán kinyitott néhány ajtót, és felhívta a zenészek és a kottakiadók figyelmét a felfedezetlen területekre. Uzsalý Bence szándéka szerint a későbbiekben további művek kottáit készíti el, illetve folyamatosan kapcsolatokat épít a téma iránt érdeklődő kutatókkal és előadókkal, hogy az elkészült kották megszólaljanak, a kutatók és az előadók pedig egy közösséget alkotva tudjanak egymás felfedezéseiről és erőfeszítéseiről.

Michael Haydn B-dúr offertorium (In omnem terram) című művének borítója

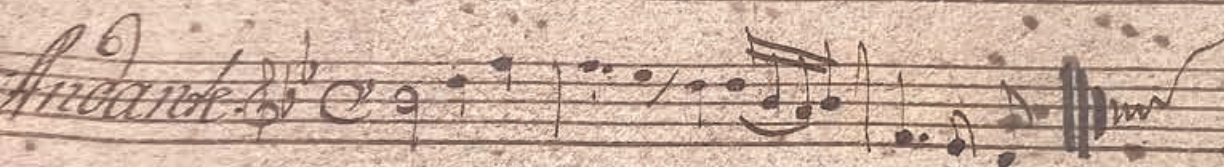
Fotó: Uzsalý Bence

Offertorium In B

*Canto et Alto Concerto In
Violino Primo et Secondo Duplo
Con*

Organo e Violone.

Latus: In omnem Terram Exiit Sonus eorum.

*Detich Michael Heyden Ex Rebus
M. Rainer
J. 104. g. 1811*

M. R. Hummel'sche Musikdruckerei

Nr. 160.

**VARSÁNYI
KRISTÓF**

amatőr filmíró, fotóművész

ÚTON A LÁTHATATLAN FELÉ – KÉPEK, TÖREDÉKEK, SZAKRALITÁS

Budapesten született 1986-ban. Érettségét a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban szerzett, ahol Philippe Brame francia fotóművész kurzusain sajátította el a fényképezés alapjait. Felsőfokú tanulmányait az ELTE Bölcsészettudományi Karán végezte, diplomamunkája a fikció és a dokumentarizmus viszonyát vizsgálta a Balázs Béla Stúdió filmjeiben, különös tekintettel a deleuze-i „közvetlen idő” fogalmára.

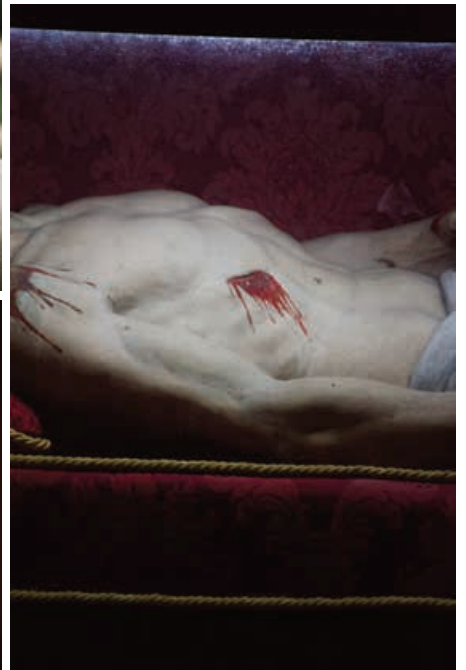
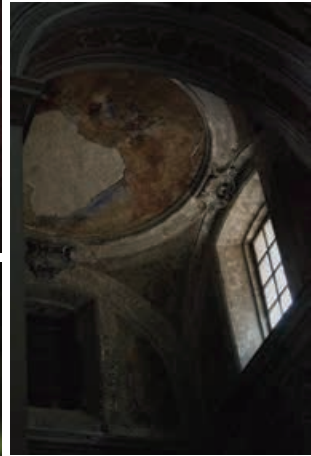
Filmes munkássága során forgatókönyvíróként, vágóként és asszisztensként dolgozott különböző projektekben. Filmes alaptudását az Inforg Stúdió kreatív filmkészítői kurzusán szerezte. Ezek mellett dolgozott a Frenák Pál Társulatnál, valamint rendezőasszisztensként a Szputnyik és a Maladype társulatoknál. A Claudio Collovával, a neves palermói rendezővel való közös munka kiemelkedő szakmai élményt jelentett, és döntően befolyásolta művészi hozzáállását. Színházi tevékenységét jelenleg is folytatja a Parastudio Egyesület parateátrális alkotói műhelyben, ahol Jerzy Grotowski elvei alapján a test jelenlétének tapasztalatait és lehetőségeit kutatják.

Jelenleg szabadúszóként dolgozik, miközben rendszeresen fotózik. Munkáit a kísérletezés jellemzi: a vizualitás, valamint a történetmesélés új formáinak keresése a művészet határterületein. Érdeklődésének fókuszában

a szakralitás kortárs lehetőségei állnak. A művészet számára az élet spirituális megélésének eszközeként, a létezés rejtett rétegeinek feltárásához vezető útként és e belső utazás során szerzett tapasztalatok autentikus tanúságtételeként értelmeződik.

Az ösztöndíjprogram keretében művészeti kutatómunkát valósított meg, amely egy eseményhez kapcsolódik: 1969-ben a palermói San Lorenzo-kápolnából elrabolták Caravaggio *Jézus születése Szent Lőrincsel és Assisi Szent Ferencsel* című festményét. A kép történetének feltárása volt a cél, amelynek eredménye a *Chiaroscuro* című filmforgatókönyv és a *The Lost Picture Experiment* című kísérleti fotóművészeti projekt létrehozása (mely római, nápolyi és palermói utazások során készült fotódokumentációkon alapszik). Az alkotás azokat a vizuális és szövegalapú töredékeket igyekszik vázolni, amelyek által megmutatható valami egy elveszett – és ilyen módon láthatatlan – képből.

A közeljövőre vonatkozó tervei között szerepel az alkotóművészeti tevékenységek folytatása, melyek között reményei szerint helyet kaphat rövidfilmek létrehozása, a *Chiaroscuro* című forgatókönyv fejlesztése, valamint az említett fotóprojekt publikálása (kiállítás vagy fotókönyv formájában).

Varsányi Kristóf:
Nápoly, Palermo, Róma
2023–2024

**VESHO-FARKAS
ZOLTÁN**

költő, újságíró, műfordító

ISTENI SZÍNJÁTÉK LOVÁRI NYELVEN

Vesho-Farkas Zoltán Békéscsabán és Budapesten kereskedelmet és újságírást tanult. Tanulmányait követően alapító tagja volt az első írott roma magazinnak, majd a Pest Megyei Hírlap munkatársaként, valamint számos újság, magazin, folyóirat tudósítójaként tevékenykedett. Népismeretet, cigány nyelvet, irodalmat tanított Budapesten az Osvát Utcai Általános Iskolában és a Hernád Utcai Általános Iskolában.

Húszéves korában jelent meg első könyve *Cherhaja–Csillagok* címmel. Ezt követően szinte minden évben publikált. Verseskötetei többek között az *Elefántcsont színű évek*, *A remény vánkosán*, a *Tér-idő feszületén*. Műfordításai között szerepel Euripidész *Médeiája*, Szophoklész *Oidipusz királya*, Ernest Hemingway *Az öreg halász és a tenger* című műve, illetve olyan klasszikusok is, mint Shakespeare *Hamletje* vagy a *Romeo és Júlia*.

Mindemellett egy monumentális művet is elkészített: 2008-ban a világon először (és egyedülállóan) az ő tolmácsolásában látott napvilágot cigány nyelven a teljes Szentírás. E fordítás mind vallási, mind irodalmi tekintetben mérőöldkő a cigányság életében, hiszen nincs a világon még egy ilyen

nagy lélekszámú nép (kb. 10–15 millió fő), amelynek nyelvére ne lett volna lefordítva a kereszténység szent könyve. Irodalmi és kulturális vonatkozásban a romaság számára ez éppen olyan jelentőségű, mint annak idején a magyarságnak az első magyar nyelvű bibliafordítás: a munka irodalmi nyelvet teremtett. 2011-ben elkészítette a *Képes gyermekbiblia* fordítását, majd ezt követően 2015-ben a *Temetési szertartás*-könyvét is.

2023-ban a Petőfi Kulturális Ügynökség által a magyar irodalom tapasztalt fordítói számára kiírt pályázat keretében a lovári nyelvterület nyerteseként Márai Sándor *A gyertyák csonkig égnek* című regényét fordította cigány nyelvre. Célja a cigány nyelv és kultúra ápolása, valamint a nyelv megújítása is.

1998-ban elnyerte a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány, 2000-ben pedig a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának alkotói ösztöndíját.

A Magyar Művészeti Akadémia támogatásával Vesho-Farkas Zoltán ismét egy grandiózus mű elkészítésére vállalkozott: a világon először teljes terjedelmében Dante Alighieri *Isteni színjáték* című elbeszélő költeményét fordította irodalmi lovárra.

VÉGVÁRI
GERGELY

Barcsay-díjas festőművész

REJTETT NARRATÍVA

Egyetemi tanulmányait a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán végezte 2017-ig, majd ugyanitt szerezte meg tanári diplomáját is 2018-ban. Jelenleg is aktív művészeti és pedagógusi munkával foglalkozik, továbbá a LuppArt Művésztelep alapítója és a Jászfényszaru Művésztelep tagja.

Munkáiban a gyermek- és felnőttkori álmok, látomások, majd tapasztalások a koncepció szerves részévé váltak. Rejtett narratívát alkotnak festészetén belül, ahol a képi elbeszéléseken a történet csak sejtethető. Szimbolikus tartalmak, ismerős vagy annak vélt figurák és motívumok találkoznak egy adott környezetben, kialakítanak egy határozottan érezhető, ugyanakkor nehezen megfeythető interakciót. Munkái a legfontosabb pillanat meg nem jelenítése által kiváltott bizonytalanságán alapulnak, ahol a drámaiság komikus színezettel találkozik.

Egy eseményt megelőző, vagy azt követő feszült pillanat, egy traumatikus vagy épp egy banálisan nevetséges, groteszk jelenet kimerevítése kerül a középpontba.

Rejtett narratívája főszereplője az örökké visszatérő „rossz társaság”, egyfajta vadonatúj, mégis agyonhasznált félelem, a jó és a rossz dualitása. Ennek szimbólumaként megalkotott egy entitást, a *Rém-lik* (mely az emlékezés, felidézés, múlt és jövőbeli szimbóluma), néhol örvényként, majd máshol annak inverzeként a lebegő folt formáját ölti magára. Munkái mellékszereplői ehhez a duális jelhez inkább csak statisztálnak, olykor tudomást sem vesznek róla, vagy épp magukévá teszik.

„Alkotásaimon keresztül saját múltam és jelenem szubjektív, mégis egyetemes mivoltával foglalkozom. Ki vagyok én? Kik vagyunk? Miért vagyunk? Munkám során – legyen szó képzőművészetről vagy tanításról – továbbra is a fő célom az együttérzés és együttgondolkodás hűsbavágóan fontos jelentőségének átadása. Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogramjának köszönhetően megismerkedtem új kollégákkal. Jellemükkel, gondolkodásukkal, művészetükkel gazdagabb lettem. Ezek a kapcsolatok a program nélkül szerintem nem alakultak volna ki.” (Végvári Gergely)

Végvári Gergely:
Eladó vadonatúj, agyonhasznált félelem, XIV.,
2021,
olaj, fa,
88x55
Fotó: Kristófy Dániel

VIRÁGH
ANDRÁS GÁBOR

zeneszerző

A GENESIS SZÜLETÉSE

Virág András Gábor a budapesti Szent István-bazilika orgonaművésze, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem adjunktusa, a Magyar Zeneszerzők Egyesülete elnökségi tagja, a Studio5 zeneszerzőcsoport alapító tagja. Zeneszerzői diplomáját 2012-ben szerezte meg Fekete Gyula osztályában. Eddigi szakmai tevékenységét két hazai orgona-, valamint három hazai, illetve három nemzetközi zeneszerzésverseny-győzelem fémjelzi. 2011-ben Junior Prima díjjal, 2017-ben Erkel-díjjal tüntették ki. 2020-ban Az év komolyzenei műve díjat nyerte el, 2022-ben Bartók–Pásztory-díjban részesült.

A Magyar Művészeti Akadémia hároméves művészeti ösztöndíja lehetőséget nyújtott számára, hogy megalkossa eddigi életének legnagyobb hatású kompozícióját, a *Genesis* című teremtéstörténeti oratóriumot. Az ösztöndíj hároméves időszaka a közel-múltban zárult le, és számos egyéb jelentős eredményt is hozott a szerző számára: az ösztöndíj időszaka alatt a *Genesis* oratórium megkomponálásán túl közel húsz zenemű

(oratórium a *Pange lingua* himnusz szövegére, nagyzenekari, kamara- és szólóművek) látott napvilágot, amelyek maradéktalanul megszólaltak, emellett jelentős részükből professzionális felvételek is készültek.

A Magyar Művészeti Akadémia művészeti ösztöndíja lehetőséget teremtett továbbá Virág András Gábor zeneszerzői nyelvezetének fejlődéséhez, biztosítva a korábbi korszakok emblematisz műveinek részletes megismerését, valamint az alkotási folyamaton belül a kísérletezés lehetőségét is.

Ez az anyagi és szakmai segítség hozzájárult az alkotói folyamatok zavartalan megvalósításához, teret, valamint elegendő időt biztosított egy ilyen nagyszabású kompozíció megalkotásához. A három ösztöndíjas év alatti személyes konzultációk a szakmai kapcsolatrendszer bővítését is segítették. A jövőbeli tervek között szerepel – számos egyéb zenemű megírása mellett – a *Genesis* ősbemutatójának hazai, valamint külföldi megvalósítása.

Az Essentia Artis programjai (néhány zenei program kivételével)
ingyenesen látogathatóak, de regisztrációhoz kötöttek.

Látogasson el weboldalunkra, ahol
tájékozódhat a programsorozatról, és
regisztrálhat a kiválasztott programokra!

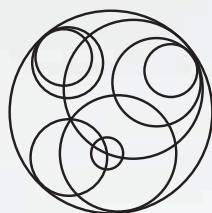
www.essentiaartis.com

MMA
MAGYAR
MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

ESSENTIA
a r t i s

www.essentiaartis.com